

Neuvostoliiton vaikutus Aasian vasemmistomaiden keskuudessa vähentynyt

Tutkimus osoittaa, että Moskovan vaikutusvalta on luisumassa yhä enemmän Pekingin taholle koska Etelä-Aasian valtioita miellyttää enemmän Kiinan edustama hyökkäävämpi vallankumouksellinen linja

HONGKONG — Neuvostoliitto on kärsinyt sarjan lukuisia taikaiskuja sen ja kommunistien Kiinan välillä käytävässä kilvassa, joka kohdistuu Aasian kommunistipuolueiden lojaalisuuden voittamiseen. Hiljattain päätökseen saatu erikoistutkimus osoittaa, että Moskova on kärsinyt huomattavia tappioita Intian, Ceylonin, Indonesian, Burman ja Indokiinan kommunistipuolueiden lojaalisuuden tavoittelussa.

Poliittisten erikoisajantuntijoiden Etelä-Aasian suoritettaman matkan jälkeen tehdyssä ja nyt julkisuuteen saatetussa yhteenvedossa ilmenee, että Peking on soittailuvalloituksella vallankumouksellisesti edullisemman asemansa vuoksi kyennyt lisäämään huomattavassa määrässä vaikutusvaltaansa Aasian valtioiden keskuudessa. Useiden Aasian maiden kommunistipuolueiden johdon enemmistö voidaan katsoa toistaiseksi Moskovalle myöntämiseksi. Tämä pitää paikkansa erikoisesti Intiassa, Australiassa ja Ceylonissa. Mutta Kiinan taholta osoitettu vetoisuus on jo tuottanut tulosta sillä po. maiden kommunistipuolueiden keskuudessa on syntynyt voimakkaita valvontaa tavoittelevia ryhmiä, jotka kannattavat Pekingin omaksumaa linjaa. Diplomaattiselta taholta saadut tiedot osoittavat, että mm. Japanin komm. puolue on siirtymässä lähemmäksi Pekingin kuin Moskovan ajamaa suuntaa.

ALGIERS — Satojen työttömienä olevien henkilöiden ja poliisien välillä puhkesi tiistaina vakavia yhteenottoja Oranin kaupungissa, mikä sijaitsee Algerian länsiosassa. Mellakkaa koskevat tiedot kertovat useiden henkilöiden saaneen surmansa ja lukuisen haavoittuneen. Vahvistamattomien tietojen mukaan on vastaavanlaisia työttömien alulle panemia mielenosoituksia puhjennut myös kahdessa muussa kaupungissa.

Lyhyesti kerrottua uutistapahtumia

CAPE KENNEDY — Ydinkäyttöinen sukellusvene Nathan Hale on saapunut tänne ja sen on määrä ryhtyä suorittamaan kokeita ja harjoitusammuntoja Polaris A2-ohjuksilla. Ohjusammuntojen jälkeen alus suorittaa lopulliset sukelluskokeensa, minkä jälkeen se liitetään 13. Polaris-sukellusvenettä käsittävään partiointilaivastoon.

BOSTON — Californian kuvernööri Edmund M. "Pat" Brown sanoi eilen, että Richard M. Nixon saattaa hyvinkin asettua republikaanien puolueen presidenttiehdokkaaksi. "Mr. Nixonilla on edelleen poliittista tulevaisuutta", lausui "Pat" Brown lehtimiehille vieraillessaan kuvernööri Peabodyn luona Bostonissa.

WASHINGTON — U.S. kauppavirasto ilmoitti myöntäneensä eilen yhden uuden vehnänmyyntilisenssin, jonka mukaan Neuvostoliitolle myydään ylijäämävehnää 42 milj. dollarin arvosta. Tähän myyntilisenssiin kuuluu myös 11,5 milj. dollarin vehnämäärä, joka myydään neuvostoblokkiin kuuluvien maiden. Kauppavirasto on tähän mennessä myöntänyt po. lisenssejä 167 milj. dollarin arvosta.

WASHINGTON — Noin 2,365,000 amerikkalaista lasta, eli joka 25:äs asuu erossa olevien tai erittäin asuvin vanhempiensa luona, ilmoitti USA:n yksityinen väestövirasto. 93 prosenttia asuu äitinsä luona. Yli 1,500,000 perhettä 47 miljoonasta asuu erossa tai erillään ja tällä seikalla on sosiaalisesti erittäin suuri merkitys, sanottiin viraston ilmoituksessa.

KÖÖPENHAMINA — Radiopilailu "Pitkä uudenvuodenaatto", joka kertoi avaruusaluksen laskeutumisesta Intian valtameren, aiheutti yli 500 puhelinsoittoa Tanskan radiolle. Pelästyneet kuulelijat soittivat. He olivat avanneet radion lähetyksen aikana eivätkä tieneet, että kysymyksessä oli "science fiction"-ohjelma.

MOSKOVA — Vuoden 1963 keskivaiheilla Neuvostoliitossa oli 20 miljoonaa naista enemmän kuin miehiä, sanotaan NL:n tilastolissa vuosikirjassa. Syynä naiseenmenoon on toinen maailmansota. Sitä vastoin alle 36-vuotiaitten joukossa on enemmän miehiä kuin naisia.

NEW YORK — Tupakoiminen oli syynä 70 prosenttiin 2,238 keuhkosyöpätapauksesta New Yorkin miesten keskuudessa vuonna 1963, sanoi kaupungin terveysviraston edustaja. Hän lisäsi, että arvon perustuen Yhdysvaltain syöpäseuran tutkimuksiin keuhkosyöpästä kaupunkialueella. Joka seitsemäs syöpäkuolema New Yorkin alueella johtui keuhkosyöpästä, lisäsi tämä terveysviraston edustaja.

WASHINGTON — Valtioviraston ilmoituksen mukaan valtioliikkeen Dean Rusk aikoo vierailla Koreassa. Vierailu tapahtuu Tokion-dekan yhteydessä. Dean Rusk johtaa hallitustasolla olevaa valtuuskuntaa, joka neuvottelee Japanin hallituksen edustajien kanssa Tokiossa tammikuun 27-29 päivinä. Neuvottelut koskevat USA:n ja Japanin välistä kauppaa.

VATIKAANI — Väsynyt mutta säteilevä paavi Paavali kuudes palasi Roomaan maanantai-iltana Pyhän maahan suuntautuneelta historialliselta matkaltaan ja joutui Roomassa miljoonien kaupunkilaisten suosiosoitusten kohteeksi. Suuret ihmisjoukot murtautuivat poliisijoukon läpi ja lähtivät seuraamaan paavin autoa huutaen "Viva Il Papa" — eläköön paavi. Ennen Jerusalemissa lähtöään paavi vetosi maailman johtajille ja kehoitti heitä kohdistamaan toimenpiteensä maailmanrauhan hyväksi.

NEW YORK — Persian shahitar Farah, prinsessa Lee Radziwill ja paronit Fiona Thyssen-Bornemisza mainitaan maailman parhaiten pukeutuvien naisten luettelossa. Prinsessa Radziwill on Mrs. Jacqueline Kennedy'n sisar. — Mrs. Kennedy ei tänä vuonna mainittu tässä yhteydessä hänen puolisonsa kuoleman johdosta.

Mrs. Rooseveltin vaikutus ilmenee Mrs. LBJ:n otteista

WASHINGTON — Mrs. Lyndon B. Johnsonin viimeaikaisesta toiminnasta ilmenee määrätynlaista yhdenmukaisuutta edesmenneen Mrs. Eleanor Rooseveltin toimintaan aikana, jolloin hänen miehensä oli maan presidenttinä.

Mrs. Johnsonin on määrä lauantaina suorittaa yhden päivän vierailu jatkuvasta työttömyydestä kärsivälle antrasittikaivosalueelle Pennsylvaniaan. Hän haluaa henkilökohtaisesti todeta siellä vallitsevan tilanteen pyrkinessään osaltaan auttamaan presidenttiä tämän ohjelman tukemisessa, mikä on tähän asti köyhyyttä ja työttömyyttä vastaan. Mrs. LBJ haluaa nähdä, että mitä hallituksen toimenpiteet työttömiä olevien kaivostyöläisten uudelleen koulutuksessa ovat saaneet aikaan ja millä tavoin niitä voitaisiin edelleen tehostaa.

WASHINGTON — Senaatti alkoi tänään käsitellä veroalennuslakiesitystä. Alkuperäiseen esitykseen on lisätty 55 eri lisäystä, joista useimmat saattavat olla sellaisia, että niistä on hyvin vaikea päästä yhteisymmärrykseen.

Relay-1 toiminta jalkuu edelleen

WASHINGTON — Kansallinen avaruushallitus NASA ilmoitti, että Relay-tietoyhteys-satelliitti toimii jatkuvasti, koska laitteet, joiden piti pysäyttää sen toiminta, eivät toistaiseksi toimineet.

NASA:n tiedonannossa sanottiin, että tämä satelliitti, joka ammuttiin avaruuteen Cape Canaveralista 13. joulukuuta ja jonka elämänsä arvioitiin "yksi vuosi", "kieltäytyi itsestään kuolemasta".

Tiedotuksessa sanottiin, että uusi ja täydennetty Relay-satelliitti ammutaan avaruuteen 21. tammikuuta ja ettei ole mahdollista sanoa miten kauan ensimmäinen Relay vielä tulee toimimaan.

Relay 1 on käytetty pariintuhanteen kertaan Atlantin ja Tyynen meren poikki toimitettuna tietoyhteyskokeeseen. Relayn avulla lähetettiin mm. paavi Paavali V:n kruunajaiset Vatikaanista ja presidentti Lyndon B. Johnsonin ensimmäinen puhe kongressissa.

Monimiljonääri murhattu; veljen vaimoa epäillään

NEWPORT BEACH, Calif. — Poliisi yrittää epätoivoisesti selvittää sitä sekavaa tapahtumaketjua, mikä liittyy sunnuntaina altameren rannalla sijaitsevasta kodistaan kuolleena löydetyn monimiljonääri William W. Bartholomaeen mystilliseen kuolemaan.

Bartholomaeen ruumis oli verimäkin keskellä hänen talonsa keittiössä. Häntä oli löyty veitsellä useita kertoja vatsaan. Kuolemansyyntutkijan lausunnon mukaan veitsen aiheuttamien haavojen lisäksi hänen kaulaansa, kasvoistaan ja käsivarsistaan tavattiin jälkiä, mitkä saattavat olla "kynsien aiheuttamia." 70-vuotias Bartholomaeen veljen 25-vuotias vaimo Carmen G. Bartholomae on poliisin antaman tiedon mukaan kaikkein vahvimmin epäilyksen alaisena. Hän on entinen espanjalainen tanssijatar.

Kun monimiljonääri tavattiin keittiössä lattiasta niin hänen lähellään makasi tajuttomana edellä mainittu Carmen, ja heidän välillään oli 8-tuuman pituinen keittiöveitsi. Carmen Bartholomae kertoi olleensa keittiössä valmistamassa aamiaista, kun hän näki William Bartholomaeen tulevan keittiöön ja "kaatuvan" lattialle. Carmen sanoi, että hänellä oli tapahtuman aikana kadessään kaksi veistä ja ja nähdesään milloin kaatuvan hän pyöryi.

Goldwater New Hamphiressa

CONCORD, N. H. — Käytyään yksityisluentoja keskusteluja paikallisten republikaanien kanssa ja tavattuään paikkakunnan asukkaita nimitysvaalien merkeissä, ilmoitti senaatori Barry Goldwater olleensa päivän tapahtumiin ja tuloksiin "erikoisen tyytyväinen." Goldwaterin tälläkäläiset kannattajat ilmaisivat olevansa varmoja että Goldwater saavuttaa huomattavan voiton maalisk. 0. päivän N. H:n nimitysvaaleissa. Nelson Rockefellerin on torsiainaa määrä palata New Hampshireen jatkamaan omaa kampanjaansa.

BERLIINI — Pormestari Willy Brandt on vahvistanut tiedot, joiden mukaan Itä-Saksan viranomaiset ovat ilmoittaneet hänelle kirjallisesti, että he olisivat halukkaita aloittamaan neuvottelut muurin uudelleen avaamisesta. Brandt sanoi, ettei neuvottelujen aloittamisen ajankohdasta ja paikkaa ole vielä sovittu.

134 MILJOONAA LENTO- MATKUSTAJAA

PARIISI — Maailman liikennelentokoneet kuljettivat enemmän matkustajia ja lensivät enemmän kilometrejä kuin koskaan aikaisemmin vuonna 1963, ilmoittaa kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO. Järjestön jäsenmaiden lentokoneissa matkusti Neuvostoliittoa ja Kiinaa lukuunottamatta vuonna 1963 134 miljoonaa ihmistä. Tämä oli 11 % enemmän kuin 1962. Lentokilometrejä kertyi 135 milj. eli 12 % enemmän, rahti lisääntyi 14 % ja postinkuljetus 6 prosenttia.

5-henkinen perhe pakeni köyden avulla L-Berliiniin

BERLIINI — Viisi-henkisen itäberliiniläisen perheen onnistui tiistaiyönä paeta kaupungin länsiosalle. Perheen asunto sijaitti muurin välittömässä läheisyydessä. Yksi talon ulko-seimistä oli amerikkalaisen vyöhykkeen rajalla. Perheen kolmannessa kerroksessa sijainneen huoneiston länsivyöhykkeelle avautuvat ikkunat oli kommunistiviranomaisten määräyksestä muraattu umpeen jo aikojen siten.

Yksi perheen pojista, joka asuu Länsi-Berliinissä ja vieraili joulun aikana vanhempiensa luona, teki suunnitelman perheen pakenemiseksi. Perheenpää, joka on ammatiltaan muurari "käsittelee" yhtä umpeen muraattua ikkunaa, josta he pudottivat köyden alas ja ryhtyivät sitä myöten laskeutumaan amerikkalaiselle vyöhykkeelle. Isä ja kaksi poikaa saivat laskeutua kaksikäsineitä vaikeita palohavajoja ja yksi pojista oli vähällä kuristua köyteen ja heidän äitinsä otte hietisi ja hän putosi alas katkaisin jalkansa. Kansanpoliisit eivät ehtineet huomata pakoa vaan koko perhe on nyt Länsi-Berliinissä.

Vuoden 1963:n aikana lakkojen johdosta menetetty työaika jäi pienemmäksi kuin vuonna 1962

WASHINGTON — Vuoden 1963 aikana tapahtuneet lakot ja niihin rinnastettavat toimenpiteet jäivät huomattavasti pienemmiksi kuin edellisinä vuotena, ilmoittaa työvirasto. Tämä oli jo neljäs perättäinen vuosi kun lakkojen johdosta menetetty kokonaistyöaika jäi alhaiselle tasolle. Tätä pidetään työviraston asiantuntijoiden mukaan hyvän merkittävänä tapahtumana.

Vuonna 1963 menetettiin lakkojen vuoksi 0.15 prosenttia maan kokonaistyöajasta. Vastavasta luku vuonna 1962 oli 0.16 ja 0.14 vuonna 1961 sekä 0.17 prosenttia vuonna 1960. Näin menetetty työaika kuvaavat luvut osoittavat, että neljän vuoden yhtämittaiselta ajanjaksolta sit-

Munuaissirron saanut kuollut keuhkotulehdukseen

NEW ORLEANS — Jefferson Davis, 44-vuotias neekeri, jolta kaksi kuukautta sitten poistettiin sairauden tuhoamat munuaiset ja tilalle asetettiin simpanssin munuaiset, on maanantaina kuollut keuhkotulehdukseen.

Lääkärin ilmoituksen mukaan munuaiset jatkoivat toimintaansa aivan Davisin kuolemaan asti. Davisin fyysillinen tila oli kuitenkin huonontunut jatkuvasti mahdollisesti osaksi niiden ruuskein johdosta, joiden tarkoituksena oli totuttaa simpanssista siirretyt munuaiset hänen elimistönsä toimintaan.

Jefferson Davis oli parantunut jo leikkauksesta niin hyvin, että hänen sallittiin tehdä lyhyt vierailu perheensä luona, jonka matkan yhteydessä hän kuitenkin vilustui ja joka lopulta johti hänen kuolemaansa. Davis oli samentäytynyt ja neljän lapsen isä.

Otteita LBJ:n "State of Union"- puheesta

Presidentti Lyndon B. Johnson piti ensimmäisen "State of Union"-puheensa (lehtemme mennessä painoon) juuri kokoontuneelle kongressille.

Laajakantoisessa puheessaan presidentti teki selkoa ohjelmastaan torjuakseen diskriminointia rodun ja värin perusteella, kurjuutta, työttömyyttä ja epäkohtia vastaan. Hän kannatti korkeimpia maksuja eläkkeellä oleville ja sairaala- ja lääkärinapua. Johnson vakuutti, että Yhdysvallat tulee ylläpitämään sotilaallista voimaansa puolustaakseen itseään vaikka sotilasbudgettilla tullaan pienentämään. Samalla hän sanoi hallituksen olevan valmis yhdessä toisten maitten hallitusten kanssa työskentelemään rauhan turvaamiseksi.

Presidentti vakuutti jatkavansa presidentti Kennedyn ohjelmaa, ei siksi, että olemme sympaattisia hänelle, mutta siksi että se on oikea.

LONTOO — Englannin lehdet omistavat paljon huomiota siihen reaktioon, mikä on syntynyt Yhdysvaltain virallisissa piireissä sen vuoksi, että Englanti myy Kuubaan 400 linja-autoa. Englannin hallituksen taholta on lausuttu, ettei sillä ole valtuuksia estää myyntiä vaikka hallituksen taholta ollaan tietoisia, että kauppa aiheuttaa kiusallisia pulmia pääministeri Homelle tämän tulevissa neuvotteluissa presidentti Johnsonin kanssa.

TUKHOLMA — Hyönteismyrkyjen käytön seurauksena saatavaa neljä valkoihoista opiskelijaa koelajalle, jotka poistivat yliopiston alueelta kehoitustalut, joissa kiellettiin oppilaiden oleskelu määrättyllä alueella silloin kun Franklin kirjoittautui yliopistoon.

Ehdotus veroalennuksesta asetettu kiireellisemmäksi kuin kansalaisoikeusesitys

88. kongressin toisen istutokauden avajaisistunto oli tiistaina. Istunto muodostui hyvin lyhyeksi ja viralliseksi

WASHINGTON — Hallitus katsoi tiistaina tekemänsä päätöksen mukaan, että 11 biljoonan dollarin veroalennusta koskeva lakiesitys on sen mielestä kiireellisempi kuin esitys kansalaisoikeuksista. Tämä saatiin tietää sen jälkeen kun demokraattien johtajat olivat neuvottelee Valkoisessa talossa molempia lakiesityksiä koskevasta kysymyksestä.

Tänään iltapäivällä presidentti Johnson pitää senaatin ja edustajahuoneen yhteiselle istunnolle kongressin virallisen avajaispuheen eli ns. "State of Union Message"n. Sen odotetaan muodostuvan kaikkein lyhimmäksi viestiksi mitä Yhdysvaltain presidentti on antanut 30. vuoteen. Senaatti kokoontui tiistaina avajaisistuntoon, mikä kesti vain 23 minuuttia. Edustajainhuoneen istunto kesti teknillisten syiden vuoksi hieman kauemmin eli 55 minuuttia. Ehdotus vanhusten ääkkötilahoidon asettamisesta Social Security-lain alaisuuteen tulee olemaan veroalennus- ja kansalaisoikeusesitysten ohella tärkeimpiä ehdotuksia, mikä presidentti esittää tänään "State of Union Message"ssaan.

Englanti ja Kuuba tehneet \$10.6 milj. kauppasopimuksen

WASHINGTON — Yhdysvaltain viralliselta taholta suhtauduttiin erittäin kriittisesti uutiseen, jonka mukaan Englanti on upautunut myymään Kuuballe linja-autoja ja varaosia 10.6 miljoonan dollarin arvosta. Viralliselta amerikkalaiselta taholta uhattiin jopa englantilaisten laivojen asettamista mustalle listalle. Sopimuksen mukaan Englanti toimittaa Kuubaan 400 linja-autoa.

Epäviralliselta englantilaiselta taholta lausuttiin, että "Amerikkalla on ylijäämävehnää ja meillä ylijäämää linja-autoista." Kuubaan toimitettavilla linja-autoilla autetaan Castroa kehittämään maan liikenneverkostoa. Autoilla on myös sotilaallista merkitystä, koska niitä voidaan käyttää sotilaiden kuljetukseen ja tällä tavoin nopeuttaa joukkojen siirtoja.

WASHINGTON — Republikaanien puolueen johtoa huolestuttaa se, että puolueella on liian monta johtajaa, jotka pyrkivät presidenttiehdokkaiksi. He kokoontuvat tänään neuvottelemaan asiasta.

Etelän yliopistojen rotumuuri murtuu

AUBURN, Alabama — Harold A. Franklin, 31-vuotias neekeriopiskelija, joka on rotunsa ensimmäinen edustaja Auburnin yliopistossa, osallistui maanantaina ensimmäiselle luennolle iltaan. Hän oli ollut siinä jo neljä vuotta.

Yliopiston kurinpidollinen komitea ilmoitti samalla asettaneensa neljä valkoihoista opiskelijaa koelajalle, jotka poistivat yliopiston alueelta kehoitustalut, joissa kiellettiin oppilaiden oleskelu määrättyllä alueella silloin kun Franklin kirjoittautui yliopistoon.

New Yorkin poliittiset havainnoitsijat arvelevat, että presidentti Johnsonin ja senaattori Goldwaterin välille syntyy kova vaalitistelua. Molemmat miehet ovat etelästä, eikä vaalitistelusta muodostu läheskään yhtä jyrkää liberaalien ja konservatiivien välistä kiistaa, kuin Kennedyn ja Goldwaterin välisestä kilpailusta olisi ehkä muodostunut.

Kauden määrään. Vuoden 1963 vastaavia lukuja ei työvirasto ole vielä saanut valmiiksi mutta pidentymistä osoittava suunta jatkuu edelleen, lausuttiin sen taholta.

Lakkojen kestämisajan pituuden pidentymisestä on lausuttu käytyäkin mm., että lakko-vaikutukset ja ammattijärjestöjen lakkorahastot ovat saaneet aikaan sen, että molemmat työvoimat kykenevät pitempään työskelyyn.

Työviraston asiantuntijoiden lausunnon mukaan odotetaan, että nyt alkaneena vuonna pyritään menettetty työaika edellisen vuoden tasoa vastaavalla linjalla.

RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:
Akseli Mattson, Erik Minkinen, Lempi Ilkka-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilauhinnot Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts.
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
48 Wallace Ave., Fitchburg, Massachusetts 01421

OUR POLICY
"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to reverse its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

Työväenyhdistys Saima 70-vuotias

Tammikuun neljäntenä päivänä tuli kuluneeksi seitsemänkymmentä vuotta työväenyhdistys Saiman perustamisesta. Osasto on lyhyttä aikaa lukuunottamatta toiminut edellämäin ajan työväen asian puolesta. Vuosijuhlaansa Saima viettää tammik. 11 ja 12 päivänä.

Alussa Saima ei ollut sosialistinen, sillä sen perustajiin kuului myös "pikkuporvarillisella ajatuspohjalla varustettuja henkilöitä", kuten Saiman yksi perustajajäsen, Jacob Rajala, jälkeen jättämässään lausunnossa on sanonut.

"Saimaseuran tarkoitus on paikkakunnalla olevien suomalaisten henkisen ja aineellisen tilan kehittäminen. Yhdistyksen tulee hankkia työtä työttömille ja pitää huolta sairaista ja puutteeseen joutuneista jäsenistä."

"Kokonaan juoppouteen vajonneita henkilöitä, jotka voivat olla seuran maireelle häpeäksi, alköön otetako seuran jäseniksi ilman koetusaitaa", sanotaan Saiman alkuperäisissä säännöissä. Näin ollen ei siis kovan kohtalon käsiin joutuneita haluttu jättää oman onnensa nojaan, vaan niitä tuli ohjata ja auttaa pääsemään irti väkijoumien pauloista ja sen tuottamasta turmiollisuudesta.

Vaikkakin Saima alkoi maallisen vaelluksensa perin heikoin aatteellisin eväin, mikäli sosialidemokratian työväenliike oli kysymyksessä, niin siitä kehittyi Amerikan suomalaisen Sosialistijärjestön johtavina ja yksi aatteellisesti kypsinein osasto. Heti sen jälkeen, kun Raivaaja perustettiin paikkakunnalle, Saiman toiminta sai vakiintuneen aatteellisen pohjan ja on vuosikymmeniä sitä seurannut. Saima on ollut siinä onnellisessa asemassa, että sen jäsenistöön on kuulunut Raivaajan henkiset voimat, joita se on voinut rajottomasti käyttää hyväkseen, mikä on ollut mitä suurimmasta merkityksestä Saiman jäsenistön kasvattamisessa sosialidemokratian työväenliikkeen tuntemiseen. Eikä yksinomaan Saiman jäsenistö ole siitä hyötynyt, vaan osalliseksi on päässyt koko Raivaajan vaikutuspiirissä oleva suomalainen väestö.

Saiman suojissa on harjoitettu monenlaista valistusta ja kulttuurityötä. Raivaajan perustaminen tapahtui melkein kokonaan Saiman jäsenistön toimesta. Raivaajan suorittama opetus- ja valistustyö on Saiman jäsenistön ohella ollut myös suurimerkityksellinen laajalla alueella.

Saiman jäsenistön toimesta perustettiin myös osuusliike Into, joka nyt monimiljoonaisena liikkeenä palvelee Fitchburgin suomalaisten ohella tuhansia muun kielisiä asukkaita. Saiman jäsenistön antama tuki osuusliikkeen vaikeina aikoina oli melkein ratkaiseva tekijä Innon olemassaoloon ja sen säilymiseen. Saiman tukeaman Raivaajan toimesta perustettiin Työläisten Luottoyhdistys, joka myös on kehittynyt paikkakunnan asukkaiden taloudelliseksi tukijaksi ja auttajaksi. Luottoyhdistyksen antama luotto Farmariliitolle sen vaikeina alkuaikoina esitti suurta osaa viime mainitun lopulliselle kehitykselle. Farmariliike on ollut vuosikymmeniä paikkakunnan ja ympäristön farmarien taloudellinen tuki ja palvelija.

Näiden mainintojen ohella on paikallaan korostaa Saiman osuutta paikallisen suomalaisen työväestön kulttuurisen toiminnan johtajana ja kasvattajana. Saiman suojissa ja sen jäsenistön johdolla sekä taloudellisella tukemisella on suoritettu sellainen määrä kulttuurityötä, että tuskin sille koskaan annetaan sille kuuluva arvo. Varsinkaan niiden taholta, jotka "eivät Josefista mitään tienneet", käyttäksimme tuota raamatullista vertausta. Ne nimittäin, jotka eivät ole paikkakunnalla olleet Saiman toiminnan loistokauden aikana.

Saima ei suinkaan ole marssinut riemusaatossa kunniakujaa myöten nämä pitkät seitsemänkymmentä vuotta. Paljon sillä on ollut vastustajia ja sen toimintaa vastaan taistelijoita. Paikallisen konservatiivisen väestön ohella se on käynyt lävitse poliittisen "Pikku- ja Isonvihan"-ajat. Se tietenkin on häirinnyt Saiman toimintaa, mutta kaikista huolimatta Saima on jatkanut toimintaansa, eikä se ole poikennut siitä suuntauksesta mille Saiman toiminta vuosikauden vaihteessa viitoitettiin. Suuntaus on vieläkin sama, vaikka toiminta kaikille tietyistä syistä on supistunut.

Saiman työssä laajuutta ja sen merkitystä ei voida yhdessä lyhyessä muistokirjoituksessa täysin selostaa. Senpä vuoksi kehoitamme niitä henkilöitä, jotka ovat aikaisempaan Saiman toimintaan kiinnostuneet, tarkastelemaan Raivaajan numeroita Saiman toiminnan loistoajoilta. Niistä pääsee jonkunlaiseen käsitykseen käyttämällä omaa ajattelukykyään apuna.

Tällä kirjoituksella ei tahdota sanoa sitä, että Saiman toiminta olisi ollut "perfect"-täydellinen. Saiman jäsenistö on muodostunut vain tavallisista ihmisistä. Nyt on Saiman toiminta entiseen verrattuna pientä ja hiljaista. Sen laaja ja tarmokas toimintaväki lepää

ME NAISET

Ollaan tammikuun puolella. Raivaajan tilaukset ovat suurin piirtein järjestyksessä. Lehti tulee ensisille tilaajille ja toivottavasti on saatu uusia tilaajia. Katselin erästä joulukuun numeroa, jossa kerrottiin asiamiesten tuloksista. Sanottiin muun muassa: "Raivaajan syyskauden levytyskilpailussa on ylivoimaisesti ollut ensimmäisen tilan Floridassa, Lake Worthissa asuva Willehad Kärki."

Sillä tavalla. Nostakaamme hänelle hattua! Toisaalta Willehadilla on tavaltaan ollut helppoa. Sanotaanhan leikkisellä suurimman osan Amerikan suomalaisista asuvan Floridassa. Siellä eletään aurinkoisissa palmujen alla. Mikäli nimittäin ei satu satamaan. Ja sellainen kapea kuin lumiapio nautitaan enää vain painajaisunissa. Jos niissäkään.

Päästäkseen "ylivoimaisesti ensimmäiselle tilalle" tämän Willehadin pitää kuitenkin olla miehen mies. Ei missään tapauksessa ujo, eikä arka, eikä sellainen, jolla sanat oudon ihmisen edessä takertuvat kurkkuihin.

Willehad Kärki on käsittäkseen nukkela puhumaan. Vanhaan tapaan sanottuna hänellä on supliikkia. Hän ei hyväksy kieltävää vastausta, ellei ole äärimmäinen pakko. Ellei heti halua tilata Willehadin edustamaa Raivaajaa, Willehad ei häkelly. Hän rupeaa selittelemään sanomalehtensä "ärkyyttä uudelta näkökannalta. Kas, makkarallahan on kaksi päätä, toinen pää ja toinen pää. Tottakai sanomalehdelläkin. Ja ellei Willehadin asiakas ole kiinnostunut Willehadin esittelmään lehteen yhdestä syystä, hän mahdollisesti kiinnostuu jostakin toisesta syystä.

Muuten eivätköhän ihmiset Floridassa ole yleensä tavallista helpompia "uhreja". En millään tavalla tahdo vähentää Willehad Kärjen taitoa toimia asiamiehenä. Päävastoin. Tarkoitin vaan sitä, että ihmisen on helpompaa sanoa Raivaajan tilauksen suhteen "yes" Lake Worthin aurinkoisissa kuin esimerkiksi jollakin Massachusettsin seudulla, jossa asiamiehen puhuttelemalla "uhri" parhailaan on esimerkiksi luomassa luntia. Tai pistämässä lumiketjuja auton suuriin. Tai menossa pakkasella ostamaan jotakin lisätarpeita talonsa rikkoutuneeseen kaasulämmittajaan.

Willehad Kärki puhuttelee asiakkaita, jotka elävät ihanteellissa olosuhteissa. Eletään mukavasti ja rauhallisesti ja mahdolliset sellä kolotuksetkin ovat jääneet jonnekin pohjoiseen. Willehad Kärjen asiakaspiiri elää suoraan sanon suotuisassa ilmapäässä. Jopa se suorastaan tarvitsee lukemista. On aikaa lukea. Missäpä sen mukavampaa on hiljalleen lueskella kuin Floridan lämmössä, etenkin mikäli kirjoitetaan pohjoisessa valinneesta lumimyrskyistä. Tekee noin niin kuin mielen hyväksi, että tulipa oikeaan paikkaan lähdekö.

Tässä on nyt tullut puhutuksi melko pitkälle Willehad Kärjestä, joka tuon kirjoituksen mukaan ylivoimaisesti oli edellä Raivaajan levytyskilpailussa. Mut-

ta ei pidä muitakaan asiamiehiä unohtaa. Ei toki.

Seuraavalla sijalla oli Gardnerin Walter Johnson. Hänen menestyksensä ehkä johtuu siitä, että hän on Yhdysvaltain presidentin kaima. Johnson kuin Johnson. Toinen Valkoisessa talossa, toinen Gardnerissa. Kummankin pitää parhaansa yrittää.

Entä New Yorkin Matti Pulkka, jonka nimi myöskin mainittiin. Hän on asiamiehenä kaiketi eräänlainen Väkevä Matti. Ja riittäähän tuki New Yorkissa suomalaisia. Sitten tulivat Worcesterin Olli Nousiainen ja Quincyin Waino Tirri. Jotka viimeksi mainitut niin ikään taastusti ovat "erimiehiä", vaikka eivät olekaan merimiehiä. Muuten ei toki asiamiestenlehdessä kärkeä päästä. Siinä määrin kärkipäähän nimittäin, että melkein heti Willehad Kärjen perään!

Mutta miksi puhuisimme tällä naisten palstalla pelkästään miehistä. Sehän on suorastaan loukkaus. Muistetaanpa naisia. Ja heitä mainitussa lehdessä oli useita.

Ai, ai sentään, miten paljon Raivaajan asiamiesten joukossa on naisia! Kerrassaan mainiota. Ovat Lake Worthin Elina Pohjonen, Maynardin Matilda Linden, Clevelandin Nelly Karvonen, Detroitin Lyylä Laine, Ashtabulan Lydia Aunela, Warrenin Ellen Aho, Guildin Mary Wesoja, Brooklynin Lydia Nylander, Canterburyn Jenny Rautio, Staten Islandin Helmi Waris, Cresskillin Martha Raut ja niin edelleen.

Pontevaa joukkoa. Pisteitä on heistä kullakin kosolti. Nämä naispuoliset asiamiehet ovat saattaneet vihjaista puhutteleminen ihmisille sellaisenkin asian, että Raivaajassa on tämä "Me Naiset" palsta. Jolla on yhtä sun toista höpinää, jonka voit sulattaa sellaisella hetkelläkin, kun varsinaiset uutiset ja pääkirjoitukset tuntuvat liaksi aivoparokoi rasittavilta. Kuten esimerkiksi saunakahvin ääressä, tai aurinkoisella uimarannalla, tai aamulla, jolloin silmät eivät ole vielä ihan kokonaan auki.

Totta puhuaksemme Amerikkassa kolmasti viikossa ilmestyvä suomalainen päivälehti on tärkeä. Se pitää ajan tasalla Suomen asioittenkin suhteen. Se kertoo ystävistä ja tuttavista eri puolilla Yhdysvaltoja. Se kertoo, mitä tehdään siellä ja täällä. Se selostaa Suomesta tulleet vierat ja kertoo Suomeen lähtevistä Amerikkalaisista. Ja siinä on sellainenkin kuin "Yleisön osasto", johon voi kirjoittaa, jos jokin asia erityisesti viehättää, tai kiukuttaa.

Ilmoituspalstat ovat valaisivia. Mistä ostaa ruokansa, missä kamppauttaa tukkansa. Ja kenenkä puoleen kääntä, jos joku sattuu kuolemaan...

Asiamiehen työ ei rajoitu vuoden vaihteeseen. Hänen on oltava valmiilla aina. On oltava Willehad Kärjen ja muiden.

Me tavalliset pulliaiset voimme asiamiehiä auttaa. Mikäli nimittäin haluamme. Toisinaan tiedämme joitakin "mahdollisia" Raivaajan tilaajia. Vihjauskaamme näistä "mahdollisista" tilaajista asiamiehille, ja asiamiehet tekevät kaupan.

Auttakaamme nyt tammikuussa ja vielä tämän jälkeenkin.

— Raisa.

Forest Hillillä, tai jossain muiden paikkakuntien yhteisissä leppäpaloissa. Nykyinen Saiman toimintaväki on myös ajan merkkien leimaama, mutta siitä huolimatta he jatkavat seitsemänkymmentä vuotta sitten aloitettua toimintaa.

Onnea seitsemänkymmenvuotiaalle!

LÄÄKETIEDE JA TEKNIikka

Lääketieteen ja tekniikan alalla on parhaimpaa tutkittavana suuri suunnitelma sellaisen proteesin valmistamiseksi jota voitaisiin ohjata aivoista saapuvien impulssien avulla. Ruotsalainen tutkijaryhmä, johon kuuluvat Tukholman teknillisen korkeakoulun professori Thorkild Rand, Uppsalan yliopiston dosentti Karl-Erik Hagbart sekä tukholmalaiset lääkärit tri Stig Jonsäter ja Per Hedenius, saivat äskettäin päättyneen Yhdysvaltain matkansa aikana tilaisuuden tutkia mahdollisuuksia, joita biomekaniikka tarjoaa, kertoo tukholmalainen aamulehti Sto-kholms-Tidningen.

Muuan suunnitelmista — joka tulee mullistamaan koko proteesitutkimuksen — pyrkii siihen, että lihaksien sijoitetaan leikkauksenavulla pieniä tietyllä aaltoputkella saapuvien radioaaltojen kautta toimivia lähtimiä ja vastaanottimia, jotka ottavat vastaan ja lähettävät lihaksimpulssia. Täten käytetään sähkölähtöä turvautuen hyväksi aktiiviteettiä, jonka hermoradat saavat aikaan terveessä lihaksessa. Käytännössä on myös mahdollista, että proteesi voitaisiin samalla tavalla ohjata lihaksen sijoitetun lähettimen antamien vahvistettujen lihaksimpulssien avulla.

Lehtemme konttorista puhutaan

Raivaajan levytyskilpailun tulokset

Kärki johti asiamiesverkostomme.

Raivaajan syyskauden levytyskilpailussa, joka päättyi jouluk. 31 päivänä, Floridan Willehad Kärki suoritti ensimmäisenä saaden 11,650 pistettä. Toisena oli Matti Pulkka, New Yorkista, 10,600 pisteellä; kolmantena Gardnerin Walter Johnson 8,300 pisteellä; neljäntenä Quincyin Waino Tirri 6,225 pisteellä ja viidentenä Worcesterin Olli Nousiainen 5,925 pisteellä.

Voittajat kolmessa alueessa olivat:

Alue 1 — Willehad Kärki, Lake Worth, Florida; Matti Pulkka, New York City ja Elina Pohjonen, Lake Worth, Florida.

Alue 2 — Walter Johnson, Gardner, Mass.; Waino Tirri, Quincy, Mass. ja Olli Nousiainen, Worcester, Mass.

Alue 3 — John Miller, Sterling, Conn.; Lydia Aunela, Ashtabula, Ohio ja A. T. Olson, Warren, Maine.

Ensimmäiselle jokaisessa piirissä annetaan \$15 edestä kirjoja, toiselle \$10 ja kolmannelle \$5. He saavat valikoida kirjavarastostamme kirjansa.

Levytyskilpailun lopputulokset ovat seuraavat:

Alue I
11,650, Willehad Kärki, Lake Worth, Florida.
10,600, Matti Pulkka, New York, N. Y.

3,150, Elina Pohjonen, Lake Worth, Florida.

2,300, Emil Luomala, New Port Richey, Florida.

2,100, Hanna Manninen, Lake Worth, Florida.

2,000, William Hakala, Fitchburg, Mass.

1,850, Lydia Nylander, Brooklyn, New York.

1,100, Alina Aho, Van Etten, New York.

900, Bertha Raitto, Hopewell, N. Y.

500, Lempi Juvonen, Brooklyn, New York; John Kanen, Lake Worth, Florida; John Pietilä, Scotia, New York; Leo Saari, Lantana, Florida; Helmi Waris, Staten Island, N. Y.

450, Tilda Aalto, Worcester, Mass.

350, Wilho Hedman, New York.

300, Issac Rantala, New Port Richey, Florida.

100, Oscar Suvonen, Lake Worth, Florida.

50, Olivia Hautamäki, New York.

Alue II
3,300, Walter Johnson, Gardner, Mass.

6,225, Waino Tirri, Quincy, Mass.

5,925, Olli Nousiainen, Worcester, Mass.

1,700, Alfred Torppa, Maynard, Mass.

1,325, Matilda Linden, Maynard, Mass.

100, Lempi Orasmaa, Maynard, Mass.

Alue III
3,400, John Miller, Sterling, Conn.

3,250, Lydia Aunela, Ashtabula, Ohio.

3,150, A. T. Olson, Warren, Maine.

3,050, Aino Aho, Walpole, Mass.

2,250, Oscar Saari, Fairport, Ohio.

2,100, Nelly Karvonen, Cleveland, Ohio.

1,900, Lyylä Laine, Detroit, Michigan; Lahja M. Koskinen, Bogota, N. J.

1,700, Oscar Broman, New Ipswich, N. H.; Lauri Rein, Springfield, Mass.

1,600, Conrad Starr, Newport, N. H.

1,500, Ellen Aho, Warren, Ohio; George W. Laakso, Peabody, Mass.

1,350, Eli Wuori, South Paris, Me.

1,300, Jack Karppinen, Rising Sun, Md.; Fred Lind, Chester Depot, Vt.; Martha Naaralainen, Jersey City, N. J.; Jenny Rautio, Canterbury, Conn.

1,100, Victor Salminen, Hubbardston, Mass.

900, Jack Nurmi, Philadelphia, Pa.

700, Emil Markkanen, Greenwich, Conn.; Ellen S. Rinne, Berkeley, Cal.; Mary Wesoja, Guild, N. H.

600, Henry Koivisto, Chester, Mass.; Arvo M. Korpi, Rutland, Mass.; Taimi Turikain, Metuchen, N. J.; N. C. Wutika, Lakewood, Ohio.

500, Matt Dove, Boston, Mass.; Alma Eklund, Walpole, Mass.; Edward Järvi, Lunenburg, Mass.; Hilja Kokko, Milford, N. H.; Martha Raut, Cresskill, N. J.

400, Carl Carlson, Middleboro, Mass.; Evert Ekonen, Conneaut, Ohio; Hugo A. Heikkinen, West Paris, Me.; Henry Jaaskela, Chesham, R. I.; J. Tikkanen, Gloucester, Mass.

300, Maiju Lehto, Teaneck, N. J.; Charles Morson, Brooklyn, Conn.; John Parssinen, Sandwich, Mass.; Alex Penn, Warren, Ohio; Victor Toikka, Baltimore, Md.

250, Sigrid Hanhisalo, East Weymouth, Mass.

225, Frank Heiskala, Warren, Ohio.

200, Julia Heino, Jesup, Georgia; Hilja Kosonen, Weymouth, Mass.; David Laine, Rockland, Mass.; Frank Laivo, Canterbury, Conn.; Herman Raita, Wilton, Conn.; Victor Salo, Asburnham, Mass.

150, Fanny A. Luoma, Harrisville, N. H.; Hilda Mattson, Pigeon Cove, Mass.

100, Martha Hartikka, Volontown, Connecticut; Helmi Kallio, Moosup, Connecticut; Waino Nummela, Pembroke, Mass.; A. Paananen, Brockton, Mass.; Uno M. Pasanen, East Millinocket, Maine; Lempi Rimpila, North London, Connecticut; Herman Rivinola, Hubbardston, Mass.; Toivo Wilen, Hanover, New Jersey; A. Wirtala, Erie, Pennsylvania.

vanja; Victor Wuori, Kingfield, Maine.

Kiitämme kaikkia asiamiehiä jotka osallistuivat kilpailuun, jotka onnistui erinomaisesti.

Maynard, Mass.

Matilda Linnden, Raivaajan asiamies paikkakunnallamme, on ollut hoidettavana sairaalassa, mutta nyt on kotonaan tervehtymässä.

Mari Torppa on hoidettavana Emerson sairaalassa jalkavien takia.

Kauppalan virkailijoilla

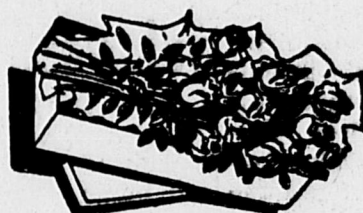
oli alkumus ryhtyä ottamaan vetä Lake Boone järvestä kevään aikana kun jäät sulavat, helpottaakseen paikallista vesipulmaa. Asian suhteen oli järjestetty kokous Stowin kauppalan talolle, jossa järvi sijaitsee. Kokouksessa ilmeni että järvestä on käytetty arsenikki myrkyä rikkaruohojen kuoletuksessa, joka tekee veden käyttökelvottomaksi. Vesipulmamme on siis entisellään.

Dumppa alueemme

pysyy edelleen kiusallisena asiana. Paikalliset virkailijat eivät ole päässeet yksimielisyyteen asian suhteen. Kaipa kauppalan vuosikokoukselle maaliskuulla tulee jonkunlainen esitys asian selvittelemiseksi. — Jaakko.

Canterbury, Conn.

Sampson käsityöillä vietetään Aino ja Mic. Vidjeskogin kotona tämän kuun 9 p:nä Canterburyssa. He toivoo paljon vieraita. — Ei kerinnyt maanantain lehteen — Toim.

PARHAAT ONNITELUMME SINULLE

Jack Karppinen

74-v. SYNTYMÄPÄIVÄSI JOHDOSTA!

Me allamainitut sukulaiset ja ystäväsi, jotka saimme ottaa osaa ja olla mukana tämän merkkipäivän vietossa.

Toivotamme Sinulle edelleen terveyttä ja monia, monia vuosia lisää!

Rising Sun, Md.

Anna Karppinen
Alice Keijo ja Suzanne Karppinen
Tyyne, Verner, Eino ja Matti Aalto
Lyydia Niemi
Anneli ja Runo Nurmi ja lapset
Hilja ja Axel Stromfors
Lillian, Fred ja Alan Baldwin
Lilja ja Henry Leikas

North East, Md.

Helmi ja Waino Johanson
Rilla ja John Hendrickson ja perhe
Anni ja George Peltonen
Eila ja John Bennett ja pojat
Minnie Passi
Hilma Jernstrom
Aarne Takala

Elkton, Md.

Mandi ja Maurice Järvinen
Viola ja Kustaa Karhu ja pojat
Aksi ja Emil Frantsi
Sigrid ja Einar Jokinen

Folsom, Pa.

Mandi Kehusmaa

Philadelphia, Pa.

Elli Aro
Kerttu ja Arne Lindeman
Hellen, Tieff ja Bruno Kehusmaa

Wilmington, Del.

Paula ja Paul Luoma ja perhe
Bogota, N. J.
Lahja Maria ja Onni Koskinen

Kiitos!

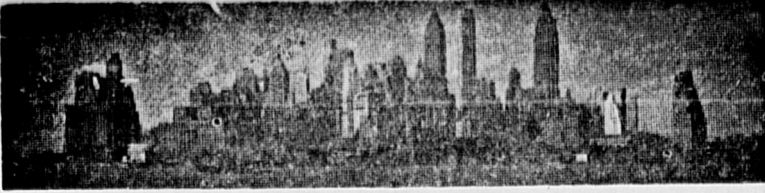
Tahdon lausua sydämelliset kiitokseni kaikille sukulaisilleni ja ystäväilleni kun saavuitte juomaan kupin kahvia kanssani syntymäpäiväni merkeissä. Kiitos vaimolleni ja hänen auttajilleen kaikesta hommasta. Monikertainen kiitos Mandi Kehusmaalle ja hänen ajurilleen kun tulitte pitkän matkan takaa auttamaan vaimoani.

Kiitos kaikille yhteisestä lahjasta ja kortista, joita sain muistokseni. Eläköön ystävyys loppuun asti!

JACK KARPPINEN

RFD #1,

Rising Sun, Md.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

Sigrid Hyppönen kuollut

Mrs. Sigrid Hyppönen, 705—41st St., Brooklyn, N.Y. kuoli kotonaan, tammikuun 2 päivänä, sairastettuaan pitemmän aikaa. Hän oli 73 vuoden ikäinen. Hautajaiset olivat sunnuntaina tammikuun 5 päivänä. Lydia Nylan, joka lähimpänä tuttavana hoiti häntä sairauden aikana, toimi hautajaisten järjestäjänä. Hautausseremonian jälkeen ruu- mis muutettiin maantomuksi, kuten edesmenneen toivomus oli.

Sigrid Hyppönen oli asunut Brooklynissa 44 vuotta. Hänen miehensä kuoli lähes 20 vuotta sitten. Sigrid ja hänen miehensä olivat Lomalan osakkaita ja heillä oli siellä talo, joka miehen kuoltua myytiin. Sigrid oli ASKL Brooklynin Osaston jäsen. Osaston lakattua toiminnasta, siirtyi ASKL:n New Yorkin Osastoon ja oli siinä toimiva jäsen, ollen valmis antamaan apuaan

missä milloinkin tarvittiin. Hän oli viimeiseksi, Windrop Rockefellerin palveluksessa New Yorkissa. Sigrid oli ahkera Raivaajan lukija. Hänen toivomuksensa mukaan ei kukkasiin paljon tuhlattu, rahat joita oli tarkoitettu kukkasiin, siirrettiin Raivaajaan, vaarattomien vanhuksien tilausrahastoon. Sigridillä ei ole sukulaisia. Ystävät järjestivät hautajaiset ym. muistot.

Kokoukseen torstaina 23 p:nä

ASKL New Yorkin Osaston kokous on Kansanvallan Liiton salissa 227 East 84th St., torstaina, tammikuun 23 päivänä, alkaen kello 8 illalla. Jäsenistöle huomautetaan, että kokous on torstaina, tammikuun 23 p:nä (ei keskiviikkona). Toivottavasti kaikki ottavat tämän huomioon.

Ida Lappalainen kuollut

Mrs. Ilmi Koski, Port Chester, N.Y. sai kirjeen Suomesta, jossa August Lappalainen kertoi, että hänen vaimonsa, Ida, kuoli Joensuussa, 94 vuoden ikäisenä. Ida ja August Lappalainen olivat New Yorkin Osaston perustajia jäseniä ja toimivat Osastossa kunnes lähtivät Suomeen.

MATKATOIMISTO

SELMA LEEMAN CO.
TRAVEL AGENCY
605 LEXINGTON AVENUE
(BETWEEN 52nd and 53rd STREET)
NEW YORK 22, N. Y.
TEL. PLAZA 5-0327

WALTER GRANHOLM valmistaa ja asettaa HAUTAKIVIA

kaikkiin New Yorkin ympäristön hautausmaihin
VÄYTEVARASTO lähellä Mt. Hope
SAW MILL RIVER ROAD
HASTINGS ON HUDSON 6, N.Y.
tel. GR 8-2285 Suomalainen liike

Larsen's Liquor Store

VIINEJA ja VAKIJUOMIA
Tel. B.R. 6-9136 Byram, Conn.
North Water & Mill Sts.

SAUNAN UUNEJA

KAASULLA, PUULLA tai SÄHKÖLLÄ lämpiäviä.

Kirjoitattua ja pyytäkää esittely- vihkosiä

LEO NIPPA & SON
Bruce Crossing, Mich.

TRYFOROS BROS.

KUKKAKAUPPA
Kukkasia sähköllä kaikkialle
Puhelimit LEhigh 4-4412-4413
56 East 125th St., New York 35, N. Y.
Sivuliike 482 Willis Ave.

FINLANDIA BEAUTY SHOP

Puh. BU 8-0419
972 Lexington Avenue
(Corner of 71st Street)
New York 21, N. Y.
Toisessa kerroksessa

MARY NAGEL
ATwater 9-2221

NAGEL FUNERAL HOME

Lupakirjan omaavat hautaustoimittajat
352 EAST 87TH ST. — NEW YORK 28, N. Y.

HAUTAUKSIA \$250.00 ALKAEN

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAA!

Toimita kaikki pankkiasiasi yhdellä kertaa samassa pankissa

Monipuoliseen palveluksemme kuuluu mm.
SHEKKITILI
SÄÄSTÖTILI
LOMAKLUBI
JOULULUBI
LIKKELAINAT
PERSONALAINAT
VAIHETÄISMÄKSULAINAT
MAKSAMME 3¼% korkoa talletuksista

FISHKILL NATIONAL BANK

BEACON, N.Y. - COLD SPRING, N.Y. - FISHKILL, N.Y.
Member F.D.I.C.

lähies 40 vuotta sitten. Heillä on oma talo Joensuussa, jossa ovat asuneet. August Lappalainen on täyttänyt 93 vuotta ja nyt jäi yksin viettämään vanhuuden päiviään. Täällä on vielä useita jotka muistavat mainittua paria. Joku aika sitten he viettivät 70. hääpäiväänsä.

Uuden vuoden vastaanotto

Uuden vuoden vastaanotto New Yorkissa, muodostui suureksi. Kansaa Times Squarella oli ennätysmäärin. Ilmakin oli suotuista joka puolestaan houkutteli kansaa liikkeelle. Kello 12 aikaan yöllä laskeutui valaistu pallo Times Square-rakennuksen tornista ilmoittaen uuden vuoden saapuneen. Se oli merkki joka sai kansan riemastumaan. Happy New Year-huudot, torvien töräytykset täyttivät ilman. Aikanaan melu loppui ja kansa alkoi hiljalleen poistua.

Toinen suuri Uuden vuoden juhla oli Grand Central aseman suuressa asemasalissa, jossa yli 3,000 ihmistä oli juhlimassa ja tanssimassa. Tämä tilaisuus oli mielisäisäin avustuksen merkeissä. Jokainen maksoi, vähintään \$12 aina 100 dollariin saakka sisäänpääsy maksuina.

Suuri "päänsärky päivä"

Jos Uuden vuoden yönä oli ihmisillä hauskaa, niin sitä suurempi, päänsärky oli seuraavana päivänä. — Päänsärkyä koki monet lääkkeet olivat kovan ha- luttuja ja sadoittain joutui sairaaloihin. — "Itku pitkistä ilos- ta, paha mieli paljon nauramis- ta" sanottiin ennen ja se piti paikkansa.

Rottakaupunki

Vimeksi julautun tilaston mukaan, New Yorkin kaupungissa on 8 miljoonaa rottaa, siis rotta jokaista asukasta kohden, joten New Yorkin kaupunki on todella "rottakaupunki".

Horace Dodge kuollut

Detroitista lennätettiin, että Dodge Auto yhtiön perustajan jälkeläinen, "Playboy Auto Heir", Dodge yhtiön miljoonien perijä Horace E. Dodge, Jr. joka asui 20 huoneen palatsissa ja oli tun- nettu yhtenä rikkaiden nuorien hurjastelijana ja oli ollut viisi kertaa naimisissa, kuoli sairaalassa. Hänen äitinsä asuu palat- sissa jossa on 127 huonetta, on Detroitin rikkaita.

New Yorkin työläisarmeija

Federaalihallituksen Työviras- ton julkaiseman tiedon mukaan, New Yorkin kaupungissa, vuo- della 1963 oli 2,677,000 työläis- tä, jotka eivät kuulu "tehdastyö- läisiin". Työläisten luku lisääntyi vuoden ajalla 27,000. Tehdastyöläisten luku laski viime vuonna 15,000, ollen vuo- den lopussa 903,000 tehdastyö- läistä. Hallituksen työssä ole- vien luku lisääntyi 15,000:lla ollen se nykyään 644,000. Teh- dastyöläisten palkat olivat kes- kimäärin \$91.26 viikossa, joku- ka osoittaa \$1.53 lisäystä vuoden ajalla. Ravinto ym. kulutus- aineitten hinnat lisääntyivät 2:lla prosentilla New Yorkin kaupun- gissa. Koko maassa oli lisäys 1.1 prosenttia.

Eläke \$250 — vaimo nauraa
Miljoonärien John Henry ja Evelyn Faulk, välisessä avioero jutussa, tuomari määräsi Henryn maksamaan vaimolleen \$250 vii- kossa eläkettä ja sen lisäksi \$2,500 lakimieskuluja. Vaimo Evelyn nauroi täyttä kurkkua.

Vahingonkorvaus \$516,000

Suurin vahingonkorvaus, mitä oikeudessa on myönnetty, \$516,000, myönnettiin Brooklynin Federaali oikeudessa, Joseph Guindice'lle ja hänen vaimol- leen, syyttä kuin he loukkaun- tuivat kaasurajähdyksessä, ja heidän tyttärensä kuoli. Edison Co. määrättiin maksamaan, kos- ka sen yhtiön kaasujohdot rä- jähtivät, rikkoen talon jossa mai- nittu pari asui.

— W. H.

Suomalainen Hautaustoimisto

8033 Puritan Ave.,
Detroit, Michigan

NOAH POTTI,
omistaja

Puhelin UN 3-5517

Karjalaisittain
vietetään taas hauska ilta Kan- sanvallen huoneustolla lauantai- na tammikuun 25 p. Tulkaa jo ajoissa ennen kello kahdeksaa illalla. Yhteislauluja on taas vil- jalti, että alkää unohtako Karja- laisten laululipasta kotiin. Ilta kuluu raittisesti piirileikkeineen ja tansseineen. Onkiminen on ai- na jännittävää kun ei koskaan tiedä nouseeko onkeen helmi vai kultakala tahi muu kallis koru. Tuokaa paketteja tullessanne, se takaa kaikille hyvän apajan.

Amerikan Karjalaisten Liitto lähettää vielä vaatelähetystä rä- ja-seudulle. Ilomantsissa Sota- invalidi jaosto ja Lieksan Inva- liditoimisto ovat jakaneet näitä lähetystyöläisiä joutuneille. Nämä ovat vain pari paikkakun- ta, mutta vielä on monta muuta seutua rajalla johon on vaatteta lähetetty jaettavaksi ja josta vie- lä pyytävät apua tarvitseville. Lähetyskustannuksiin tarvitaan dollareita.

Karjalaisten Liitto Helsingistä lähetti meille joulukalenteleita myytäväksi, mutta ikävä kyllä nämä joululehdet saapuivat pe- rille vasta uudeksi vuodeksi. Lä- hettelimme niitä täällä heimo- kansalle siinä toivossa, että leh- den saajat lähettäisivät meille dollarin, josta suur kiitos ja kost Jumala.

Pankaa almanakkaan merkki lauantain 25 p. päälle että muis- tatte tulla, naapurit ja kylämie- het mukana, laululipas laukussa ja paketti kainalossa. — Emily Vertti.

Scotia, N. Y.

Täällä on ollut sairautta keskuudessamme, on ollut yksi ja toinen huonovointinen. Pahem- min kärsimään joutui John Nur- mi, sillä hän sai pahan kylmän ja joutui sairaalaan, ollen siellä jo viikon päivät. Toivomme nä- kevämme Johnin päivän parin perästä keskuudessamme.

Kuolemakin

vieraili kylässämme, vieden mu- kanaan Selma Ericsonin, lyhyen sairauden jälkeen 2 päivä tätä

Sydämen surulla ilmoitamme,
että rakas ja hellä äitimme

JOSEPHINE SÄLMELA

(o.s. Walli)

kuoli marraskuun 27, 1963 Massachusetts General sairaalas- sa, Boston, Mass., jossa hän oli hoidettavana lyhyen ajan. Hän oli syntynyt Kankaanpäässä, huhtikuun 19, 1884 ja tuli Yhdysvaltoihin 1908. Hän asui Maynardissa, Mass. 46 vuotta. Vainajaa jäi kaipaamaan kaksi tyttä- rää, yksi poika, sekä kuusi lastenlasta, ja sukulaisia Suomessa ja tässä maassa. Hautausmaistoimitus oli marraskuun 30 päivänä, Twomblyen hautausmaiston välityksellä. Pastori Eino Hämäläinen pu- hui kauniisti vainajan muistolle ja toimitti siunauksen. Roy Helander lauloi vienosti.

Äitimme rakkahin olit sinä meille.
Olit nuvoja, opettaja elämämme teille.
Ei haidu ne muistot kun sinusta jäi.
Niillä tyyni on sija meidän sydämissäin.
Ei kuihdu, ei kuole, ne kukkivat ain'.

KIITOS!

Pyydämme kiittää teitä kaikkia, jotka olitte saattamassa äitiamme viimeiseen lepoon. Suuret kiitokset kauniista kukkalaitteista. Kiitokset myös niille, jotka eivät voineet olla läsnä hautajaisissa, mutta otitte osaa suruumme kor- teilla tai kirjeillä. Kauniit kiitokset Aune ja Ahti Jaakko- lalle kahvipöydän laittamisesta, ja kaikille toisille, jotka autoitte tavalla tai toisella.

SUOMA, AUNE ja HENRY

Rakas äitini ja iso-äitini

ANNA ELIZABETH TAMMELIN

nukkui kuolonuneen joulukuun 20 p., 1963 pitkän sairauden murtamana Concord, N. H. sairaalassa. Hän oli aikaisemmin asunut monet vuodet Fitchburgissa, Mass. Hän oli syntynyt Turussa, Suomessa, elokuun 17 p., 1896 ja tuli Yhdysvalto- hin v. 1900. Hänen vanhempansa olivat edesmenneet John H. ja Anna (Lomberg) Tammelin, jotka asuivat sekä Fitch- burgissa, Mass. ja Port Chesterissä, N. Y. Hän kävi koulua Fitchburgissa ja meni avioliittoon Matti Sivulan kanssa, joka avioliitto päättyi avioeroon v. 1922.

Hänet laskettiin haudanlepoon perhehautaun joulukuun 23 p. Greenwood Union Cemetery, Rye, N. Y.

Jälkeen jäi ainoastaan tytär, Mrs. Anni (Sivula) Bromley ja tyttärentytär, Elizabeth, molemmat asuvat Etna, N. H.

Elo mainen kun iltaan raukes,

oli työntä ja rauhaa sin,

joku portti vain hiljaa aukes,

ja se iäksi suljettiin.

Syvästi surren

ANNI ja BETSY

Etna, N. H.

kuuta. Hän oli edesmenneen Nils B. Ericsonin leski. Hän oli synt- nyt Evijärvellä ja oli kuollessaan 74 vuotias.

Hän on asunut Scotiassa noin 40 vuotta, kuuluen Suomi Avus- tuseuraan, alusta loppuun, ollen toimeias jäsen. Oli myös Raiva- jan pitkäaikainen tilaaja ja kan- nattaja. Häntä kaipaamaan jäi 3 poikaa perheineen, laaja naapuri- ja tuttavapiiri. Muistosi säilyy iäti keskuudessamme. Keveä- mullat haudallesi. — J. P.

Detroit, Mich.

Albert G. Hill,
kuoli 19 p. jouluk. Kaipausta muistelevat puolisoa ja isää vai- monsa Irene, lapset Mrs. Ruth Nippa, Russel, Mrs. Sharon Ry- miszyewsky, Mrs. Kathryn Wale- zak, sisaret ja veljet, Mrs. Sal- ma Niemistö, Mrs. Hannah Koponen, Ensio, Waino, Eino, Mrs. Irma Iversen, Mrs. Alma Foirier, Mrs. Aili Rajala, Mrs. Elma Mäki, Edwin, Mrs. Verna Erickson, Wesley, Mrs. Leona Kallio, Mrs. Ines Ikonen 9 lasten- lasta. Muistotilaisuus oli Bethle- hem seurak. kirkossa, jonka seur- rak. jäsen hän oli. Pastori Tuori toimitti kauniin seremonian ja joku vainajan ystävästä laului Paksi laulua suom. ja eng.kielel- lä. Potin Memorial huolehti hau- tauksesta.

Walter Kettunen,
kuoli 24 p. jouluk. äkkiä. Kai- vaten muistelevat isää lapset Mrs. Arthur (Helen) Barnard, Mrs. Dominic (June) Triola, ja James, 7 lastenlasta, veljet William, Fred, Einard, Faye ja Mrs. Saima Darbison. Muistotilaisuus oli Po- tin Memorial kappelissa, hautaus- Grand Lawn hautausmaahan.

Mrs. Alma (Katja) Lindgren,
kuoli 23 p. jouluk. Lähinnä kai- vaten muistelee miehensä John Lindgren ja paljon sukulaisia ja ystäviä täällä sekä Suomessa. Muistotilaisuus oli Bethlehem seurak. kirkossa, jonka jäsen vai- naja oli. Potin Memorial huolehti hautauksesta.

Uno George Niemi,
kuoli hiljakkoin. Lähinnä puoli- soa kaipaavat vaimonsa Helen, pojat, Jerome, Kenneth Norma ja Steven, äiti Elena Niemi, sise- ret Mrs. Florence McIvor, Mrs. Doris Miner, Wilbert, Niilo, Mrs. Viola Kemppainen, Mrs. Lillian Wirmala, Albert Elroy, Clifford, Donald, yksi lastenlapsi. Muisto- tilaisuus oli Bethlehem seurak. kirkossa.

Mathew Aukee,

kuoli äkisti, 12 p. jouluk. Kaiva- ten muistelevat vanhemmat Wai- no ja Sylvia Aukee, sisaret Anita, Erie ja Joseph, isovanhemmat Mr. ja Mrs. Sybrand Scipper.

Hilda Eisilä,

kuoli 17 p. jouluk. Äitiä kai- vaten muistelevat lapset, Miss Esther Eisilä, Edward J. May A. Kautto, sisar Evelyn Witte, Lempi Metrio, ja Jenny Niemi, viisi lastenlasta.

Martin Lampi,

kuoli 25 p. jouluk. Lähinnä isää ja puolisoa muistelevat vaimonsa Laina, lapset Sandra ja Paul. Äiti Mrs. Arthur Uusitalo, isaret Mrs. William Walkner, Mrs. Grant Smith, Mrs. Clyde Clark, veljet Henry, Frank ja John. Kuului Kaleva Ritari-veljeskuntaan ja Amerikan suom. klubiin. Martin kuului monia vuosia Finlandia mieskuoroon ja oli erikoisen hy- vä laulaja ja solisti monissa suom. tilaisuuksissa. K. Ritariit suorittivat seremonian. Haudat-

Prescott 4-8061

Dr. H. H. Schneider

OPTOMETRIST
19 CENTER STREET,
Danielson, Conn.

SAUNAN UUNEJA

Nopeasti lämpiävä, SÄHKÖLLÄ, PUULLA tai KAASULLA

— Selostusvihkonen lähetetään pyydettyä

TOIVO ERONEN, Brooklyn, Conn.

Telephone: Danielson Prescott 4-3705

LEEMAN'S SUPER MARKET

"A UNIVERSAL STORE"
PUHELIN PRESCOTT 4-2621 BROOKLYN, CONN.
TUOTETTUA HERKKUJA
Täydellinen varasto LIHAA - SEKATAVARAA - JÄÄDYTETTYJÄ RUOKIA - HEDELMÄ - VIHANNESKIA

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logan LO 4-2147

ARTHUR'S REAL ESTATE

Arthur T. Veilleux, Agent
ASUUNTALOJA, FARM- ja HUVELAKINTEISTOJA
"Myyntit ja ostot luottamuksellisesti"
1 Broad St. Corner Main & Broad
Danielson, Conn.

R. A. TILLINGHAST - Puutavaraa

RAUTATAVARAA

MAALIA

MUURARIEN TARVIKKEITA

North Main St. — Puh. PR 4-8588 — Danielson, Conn.

Auki perjantaisin kello 8.

NATHAN J. HOOSE

G. L. F.
Behuillia — Siemeniä — Apu-
lantoja — Farmitarvikkeita
Puh. 896-6842
Box 484, Fishkill, N. Y.

LAATU VALLITSEE TXALLX FISHKILL LIQUOR STORE

ARTHUR F. MUCCI
Main St., Fishkill, N. Y.
Tel. Beacon 896-6814

FISHKILL HARDWARE

L. Auchmoody, omistaja
Rautatarvaa, työkaluja ja talous-
tarvikkeita. Pittsburg-maaleja
Uuneja.
Main Street, Fishkill, N. Y.
896-6614

Allen Funeral Home

AMBULANSSIPALVELU

Palvelu on tunnustusemme

NEWFIELD, N. Y. — SPENCER, N. Y.

Newfield LN 4-3511 — Spencer 589-4900

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N. Y. Tel. 896-6166

KETCHAM'S GARAGE

FISHKILL, N. Y.

DE SOTO ja PLYMOUTH — Mvntti ja palvelu.

Tel. Beacon 896-6222

tiin 29 p. Greasion Lutheran kir-
kosta Glen Eden hautausmaahan.

Anna Gidley (Hiltunen),
kuoli 26 p. jouluk. rakastettua
äitiä kaipaavat tytär Mrs. Viola
Beer, sisar Mrs. Saima Hoyer, vel-
jet Isaac Hiltunen, Eino Hiltu-
nen ja Margaret Hiltunen. Hau-
dattiin Grand Lawn hautausmaa-
han.

— Fanny Eckels.

Kannattakaa ilmoittajiamme

Wells Mobil Service

GASOLIINIA — ÖLJYÄ
Ulko ja sisäkumeja
Pattereita
Puhelin Prescott 4-8258
129 MAIN ST.,
DANIELSON, CONN.

Danielson Oil Co.

SHELL
POLTTÖÖLJYÄ
— RECAPING —
Danielson, Conn.

KUN OLETTE HENKISESTI
MASENTUNUT — käykää
WHITE TOWER
PACKAGE STORE
11 Academy St., Danielson, Conn.
Puh. Prescott 4-9323

Chrysler - Plymouth - Valiant
myynti ja palvelu

BROODERI KOLIA

**PAUL W. ROPER
& SONS**

Puh. LO 4-2716
Ward Ave. Moosup, Conn.

ISAAC AUTIO — KIRJEENVAIHTAJA — ILMOITUS-
ja TILAUSASIAMIES — 1210 Cardinal Lane, Lantana, Fla.
Puh. 585-8278 (area code 305)

Lake Worth, Fla.

Postivarkauksia
on ilmennyt viime kuukausien aikana Palm Beachin ja West Palm Beachin postitoimistoissa. Kadonnut on noin 50 pankkeihin osoitettuja talletuksia sisältäviä kirjeitä, useimmat postitettuja West Palm Beachin eteläosasta. Toistaiseksi on vangittu kaksi West Palm Beachin postitoimiston työntekijää, molemmat väliaikaisia, toinen heistä neekerit. Toinen heistä joutui kiinni pankissa yrittäessään vaihtaa kahveltamäänsä shekkiksi rahaksi. Pankkivirkailija vitkasteli häntä palvelussa kunnes poliisi saatiin paikalle. Lisää vangitsemisia on odotettavissa.

Kuusi miljoonaa dollaria
bondilainoina on West Palm Beachin kaupunki päättänyt ottaa käyttöön erinäisiä rakennuksiin ja parannuksiin kauspungissa. Auditoriumin rakent-

NORTH FUNERAL HOME

24 tunnin ambulanssipalvelu
Puh. 849-2291
W. A. NORTH, johtaja
300 W. MAIN ST.,
NEW PORT RICHEY, FLA.
651 E. TARPON AVE.,
TARPON SPRINGS, FLA.

TONNIE FLORIST

623 West Main St.
New Port Richey, Fla.
Puh. 849-1100
KUKKIA kaikkiin tilaisuksiin
TOIMITAMME SÄHKETSE
KUKKIA KAIKKIALLE!

The Haberdashery

HYVIA MIESTEN
ASUSTEITA
Puh. 6451 — 207 Boulevard South
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

DUVAL FUNERAL HOME

614 W. Main St.
New Port Richey, Fla.
Puh. 849-2245
JOHN L. HOPKINS
Hautausseuran johtaja.

NORTH FUNERAL HOME

24 tunnin ambulanssipalvelu
Puh. 849-2291
W. A. NORTH, johtaja
300 W. MAIN ST.,
NEW PORT RICHEY, FLA.

FIRE AUTO

**New Port Richey
Insurance Agency**
Phone 4311
111 W. Main St.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA
Life Liability

minen 12 kadun ja Congress Avenuen kulmaan, Palm Beach Lakes, ottaa \$2.5 miljoonaa, uuden poliisiaseman, vankilan ja kunnallisoikeuden huoneuston rakentamiseen Georgia Avenuelä, Clematis ja Datura katujen välillä, miljoonan dollaria, miljoonan dollaria katujen, katuvalaistuksen ja likaviemäreiden parantamiseen, sekä pienempiä summia "pienempiin" tarpeisiin.

Kolme pientä tyttöä
paloi kuoliaksi tammikuun 2 p. Riviera Beachillä, kun räjähtänyt öljykannu sytytti heidän kotinsa, se palaa perustuksiaan myöten. Mary oli 9, Letitia 7 ja Kathleen 5. Ann ja Joseph McGrath ovat vanhemmat ja ovat he sairaalassa parantalemassa palohaavojaan. Tälle perheelle alkoi uusi vuosi kaikkea muuta kuin onnellisesti.

Pitkin teiden varsia

Floridassa ja muissakin etelävaltioissa näemme Horne's Enterprises Inc. ilmoitusjulistaita. Liikkeellä on 51 kauppa viidesätoista valtiossa, jotka ovat specialiseeruneet valmistamaan ja myymään pähkinöistä (pecan) valmistettuja makeisia, "praline". Liike aloitettiin aivanpa tyhjistä 16 vuotta sitten. Sen viime vuoden myynnit olivat kuusi miljoonaa dollaria. Tämä liike yhtyy nyt The Greyhound Corporationin kanssa vaihtamalla toistensa osuuksia. Pääomat keskittyvät.

REHUA — LANNOITUSAINEITA — SIEMENIÄ — RAUTATAVARAA — TAIMIA, PENSAITA y.m.

DICK'S HARDWARE & GARDEN MART
625 W. Main St., New Port Richey, FLORIDA. — Puhelin 849-4151

MILLER'S BAR

jossa tapahte suomalaiset ystävänsä
JOSEPH OENREDDER, Jr.
A good place to buy your
PACKAGE GOODS
Boulevard, South
New Port Richey, Fla.

JOHN D. LAW — L. P. GAS

Puhelin 2001
Kenneth R. Knowles, Mgr.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA

Potter Bros - IGA - FOOD - LINER

Tehkääs sitä ruokastavaro-
ostokseenne päämaja.
NEW PORT RICHEY, FLA

SUURI KIITOS TEILLE TUTTAVAT JA YSTÄVÄT

kun kutsuamme noudattaen saavuitte kahville Turisti Clubin haallille, jouluk. 20 p. illalla, 80 v. syntymäpäivän merkeissä. Ystävämme olivat järjestäneet tilaisuuteen arvokkaan ohjelman. Sydämellinen kiitos kaikille esittäjille: Frank Lampelle, kun säesti "Happy Birthday" -laulun, John Aijälälle ohjelman jakamisesta, Hilda Tuurille, runosta, lauluista seuraaville rouville: West, Ware, Suntala, Jacobson ja säestäjälle Elizabeth Saarelle. Kiitos Turisti Clubin persidentille V. Heinosen puheesta. Runosta ja puheesta Miss Aino Kakso-selle, jonka kertomuksen muotoon oi kirjoittanut Mrs. Frandila. Kiitos myös John Suuntalan puheesta, Elsa Rautiolla runosta, John Aijälälle, joka kertoi muistoja menneiltä vuosilta. Lisäksi kiitos Mrs. ja Mr. Väinö Junttilalle kauliasta rainakuvien esityksestä, niissä oli monipuolista näkemistä.

Kiitos suurenmoisesta lahjasta, korteista ja kirjaista, joita olen saanut tänä merkkipäivänäni vastaanottaa. Olette aina tervetulleita kotimme. Illan unhoittumattomana muistimme jättit!

EVA ja HERMAN ANDERSON

610 No. Broadway,
Lantana, Florida

Järkyttäneitä olimme

kaikki jouluk. 28 päivän aamuna kuultuamme, että Sanni Katri Wakkuri oli jäänyt edellisenä iltana auton alle viedessään kirjeitä postiin Lake-tien ja Gulfstream-tien kulmassa ja kuoli muutamia tunteja myöhemmin sairaalaan vietynä. Isku oli ollut niin ankara, että hänen monet sisäelimensä siirtyivät paikaltaan. Ulkonaisia vammoja ei juuri huomannut. Koska Katri Wakkuri oli erikoisen hyvin tunnettu kaikissa piireissä tällä ympäristöllä, niin saanemme enemmänkin mainita hänen vaiherikkaasta elämästään. Hän oli syntynyt Connecticutin valtiossa (Waterford?) 71 vuotta sitten, viety seitsemävuotiaana Suomeen, josta palasi tähän maahan 22 vuotiaana. Hän oli ollut kolmessa avioliitossa, ensimmäinen solmittu Suomessa, ja kaikki kolme hänen miehtään olivat rippikoulutovereita Alahärmästä. Ennen Floridasta muuttoaan oli hän asunut m.m. Ishpemingissä. Lähimpä omaisia jäi häneltä miehensä John Wakkuri täällä, yksi poika, John Lind, Bessemer, Mich., yksi sisko Mrs. Minnie Marin, Virginia, Minn., ja kaksi siskoa Suomessa, myöskin kaksi lastenlasta. Polttohaudaus ta edeltänyt kaunis muistotilaisuus pidettiin Kenttähaallilla, saapuvilla noin 600 henkeä. Tapahtui ensi kerran, että pastori Ollilakin puhui tässä huoneustossa. Tapaturma, jota ei voinut välttää — ajuria ei pidetty — oli viimeinen vuoden 1963 liikennekuolema tässä kaudissa, luvultaan 112. Edellisenä vuotena täsmälleen sata.

Anton Salo,

81 vuotias oli ensimmäinen suomalainen, joka kuoli täällä uudelle 1964. Hän kuoli Uuden Vuoden päivänä. Hän oli muuttanut Lantanaan Connecticutista vain kolme viikkoa sitten. Lähimpä omaisia poikansa William E. Salo täällä. Synnyinpaikkansa Noormarkku. — Setä.

AMERIKAN SUOMALAISEN KANSANVALLAN LIITON PAIKALLISOSASTOJEN OSOITTEITA

Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liitto — Finnish American League for Democracy, P. O. Box 396, Fitchburg, Mass.

Abingtonin A.S.K.L:n Osaston kirjenvaihto-osasto on: Väinö E. Newberg, 100 Pilgrim St., Abington, Mass.

Ashtabulan A.S.K.L:n Osasto, Westerni William, R.F.D. 1, Heywood Beach, Ashtabula, Ohio.

Canterburyn A.S.K.L:n osaston kokoukset pidetään ensimmäisenä torstaina kirkkosalissa haallissa kello 7:30 illalla. Osaston osasto ja haallin vuokraaja: Frank Laivo, R.F.D. 1, Box 7, Canterbury, Conn. Puhelin: Canterbury, Linden 6-9160.

Clevelandin A.S.K.L:n Osasto: C/o August Koponen, 6009 Clinton Ave., Cleveland 2, Ohio.

Fairport Harbor ASKL Osaston kirjenvaihto-osasto: Oscar Saari, 11 Paradise Apt., Fairport Harbor, Ohio.

Fitchburgin A.S.K.L:n Osasto Saiman osasto on: Box 600, Fitchburg, Mass.

Detroitin ASKL:n Osaston osasto on: 15390 Woodingham Dr., Detroit 38, Mich.

Gardnerin A.S.K.L:n Osasto, 216 Central St., Sihteeri V. Annala, 65 Euclid St., Gardner, Mass.

Newportin A.S.K.L:n Osaston kirjenvaihto-osasto: 62 Winter St., Newport, N.H.

New Yorkin A.S.K.L:n Osaston osasto on: 227 East 84 St., Room 5, New York 28, N.Y. Työkokoukset joka kuukauden neljäs torstai. Johtokunnan kokous joka kuukauden toinen sunnuntai-ilt.

Norwoodin A.S.K.L:n Osaston kirjenvaihto-osasto on: W. Aho, 503 Washington St., Norwood, Mass. Työkokoukset joka kuukauden toinen sunnuntai-ilt.

Kansanvallan Liiton New Yorkin Aluejohtajan kirjenvaihto-osasto on: Lydia Nylander, 828 — 48 St., Brooklyn 32, N.Y.

Peabody Finnish Workmen's Ass'n. "Talmi" Inc. 35 Proctor St., Peabody, Mass.

Port Chesterin ASKL:n osaston kirjenvaihto-osasto on: Hilla Hyypia, 21 Woods Ave., Glenville, Conn. Kokoukset on jokaisen kuukauden toinen sunnuntai kio 3 iltapäivällä.

Quincyyn Suomal. Työv. Yhd. "Velj" ja A. S. K. L:n osasto. Osasto: 74 Arthur St., Quincy, Mass.

Warrenin A.S.K.L:n osasto: C/o Frank Heiskala, 699 Oak St., S. W. Warren, Ohio.

West Warehamin A. S. K. L:n osaston nykyinen kirjenvaihto-osasto on: Fanny Peltokorpi, R.F.D. 2-Box 297 France St., Middleboro, Mass.

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Aaro Ylitalo, 51 Catharine St., Worcester 5, Mass.

TILATKAA RAIVAAJA

sitä lukien aikanne kuluu huomaamatta; sillä se on pirteästi toimitettu uutis-lehti.

New Port Richey, Fla.

Vuoden vaihteen juhlat
ovat olleet ja menneet. Aatto-illan viettoon Klubilla osallistui suuri joukko ja hauskaa tuntui kaikilla olleen. Mielestä pyöriä ajatus, että mitä kaikkea mahtaneen tämä vuosi mukanaan tuoda tällaisena tapahtumariikana aikana.

Ohjelmallaman

oli järjestänyt Herman Koivisto ja muodostui siitä kaunis musiikallinen tilaisuus. Herman tervetulo yleisön ja esitteli ohjelman. Laulettiin Suomen laulu yhteisvoimin Ellen Koviston säestäessä, Ellen Erickson lausui pari hauskaa runoa, piano sooloon Saima Koivisto, yhteislaulua Anna ja August Kukkola, lukemista Edith Ekoranta, trumpetisooloja Wm. Johnson, säestys Saima Koivisto, laulua Hilda Eklund, Saima Marttinen ja Saima Koivisto, mandoliinin soittoa Ida Johnson, säestys Saima Koivisto, laulua Olga Wainonen.

Vierailijoita on ollut: Matilda ja Onni Nuolinen, Domahwick, Wisc; Sally ja Otto Aalto, Lake Worth, Fla; Katri Ekman, Brooklyn, N. Y; Mr. ja Mrs. I. D. Peaney, Cleveland, Ohio. Tervetuloa meillekin!

Simo Fortsrom

on hyvin heikossa kunnossa kotihoidossa, ilmoitti hänen vaimonsa Amalia. Simo on sairastanut verisuonien kalkkeutumista usean vuoden ajan. Fortsromit ovat tulleet tänne Peabodysta, Mass. ja heillä on siellä paljon sukulaisia ja tuttavuuksia.

Thomas Wainio

sai vaikean sairauskohtauksen noin viikko sitten, mutta alkoi jo voida paremmin. Nyt on joutunut hänen vaimonsakin turvautumaan lääkärin hoitoon. Toivotaan että Wainiot voittavat sairausvaikeudet ja näemme heitä pian joukossamme.

Uusia tulokkaita

New Port Richeyn keinutuolin heilutuspaikakseen ovat valinneet Mr. ja Mrs. Pasanen, Mich. He ostivat talon Missouri avenuelta. Mr. ja Mrs. Anttila, Carey, Ind., ostivat talon Georgia avenuelta. Uusia kuuluu olevan kodin-laitto ja osto hommissa. Terve tuloa kansalaiset, kyllä täällä aika kuluu ja tuoli hyvin keinuu. — Tyyne.

Plainfield, Conn.

JA YMPÄRISTÖ

Onecon kauppalan

"halli" järjestetään Sterlingin kauppalan virkailijojen konttorihuoneiksi ja alkavat toimintansa niissä jo tällä viikolla. Yksi on suomalainen, verojen vastaanottaja Venla Nurmi.

Mrs. Jennie Johnson

91 v. kuoli tammik. 2 p. 1964. Haudattiin Pachaug hautausmaahan t.k. 4 p. kello -2 ip.

Paul Marrotte,

8 v. joutui tapaturman uhriksi, kun hän lasketteli kelkkansa kanssa, istuen takaperin, mäkeä alas ja sai surmansa auton alla, Willamanticissa. Lapsia pitää varoittaa vaaroista.

Se pala

Blackhill Road, Route 14, joka on vielä keskeneräinen, Central Village'in ja Canterbury'n välillä, tullaan korjaamaan ensi keväänä.

Ruth Anttila

sai eron Aate Anttilasta, Willamanticin oikeudessa.

Mr. ja Mrs. Erik Lindstrom,

South Killingly, ilmoittavat tyttärensä Aino Linnea Lindstromin kihlautuneen John George Saranto Poulos'in kanssa, kotoisin Danielsonista. Häät on ensi kesänä.

Canterburyssä

on taas erimielisyyttä Republi-

kaanipuolueen kahdessa ryhmässä, kansan valitseminen ja puolueen valitsemien kesken.

Lydia Greenstein,

hijakkoin valittu Canterburyn kauppalan kirjuri astui uuteen virkaansa tiistaina.

Norwich'issa asuva

Marshall Fiondella, 51 v., peloiteli vaimoaan niin että tämä pakenei pois kotoa ja vietti yönsä autiossa talossa. Mies häätäntä ja seuraavana aamuna ilmoitti poliisiasemalle. Vaimo myös soitti poliisille ja mies on nyt putkassa odottamassa tuomiota.

Danielsonissa John Hulbert sai haavan leipäveitsestä, jonka vaimonsa iski hänen kylkeensä niin että oli vietävä sairaalaan saamaan ensiapua. Tämä tapahtui kello 2 aamulla. Vaimo on taikuulla irti. Eiköhän vaan alkoohooi ole syyppää?

Venäläisten joulua

vietettiin viime tiistaina, he kun seuraavat eri aikaa. Muistan kun lapsena kuulin laulettavan näytelmässä "Kolmen sälin seikkailut" että "Kolmetoista päivää myöhempään viel' Moskovassa rypytään, muu maailma tuhkaksi" tuiskahtaa, kun tähden pyrstö huiskahtaa!"

Tiedottekos että

jos vangittua kielletty ottaa n.k. Intoximeter Test, autolaisiksi voidaan pidättää vaikka olisi selväkin?

Hiukan selvitystä

Raivaajan toimituksesta on tämän kirjoittajaa kehoitettu jatkamaan uutisten kirjoittajana, vaikka en enää kirjoita Canterburyn haallin tiedotuksia. On siis turhaa toisten ottaa lehden suustettua tilaa kirjoittamalla omalla luvallaan samoista asioista. Minulle voi edelleen soittaa lehdele kuuluvat uutiset kuka tahansa. En luule että voitte syyttää puolueellisuudesta, niin tatasapuloinen olen yrittänyt olla. Puhelin on: Logan 4-2404. Frank Laivo myös käskää sanoa, että hän on Raivaajan asiamies ja sillä ottaa vastaan tilauksia y.m. ilmoituksia. Hänen puhelin on: Linden 6-9160.

Tällä kertaa pistän koko nimeni — Nanni Lassila.

Cleveland, Ohio

K. V. Liiton kokous

oli Anni Stoltilla t.k. 4 p. Ensin pidettiin vuosikokous. Kirjuri Hallstrom luki toimintaselostuksen edelliseltä vuodelta. Kuultiin rahastonhoitajan ja jäsenkirjurin raportti. Entiset virkailijat jäivät edelleen toimiinsa. Osastossamme on 5 kunniajäsentä. Heidän alueveron maksaa edelleen osasto, paitsi Floridassa asuvat Hilma Arvio ja Aini ja Dan Laiho ovat maksaneet sen itse, josta kiittäme.

Seurasi osaston kokous. Päätti lähettää 10 dollarin onnitteleva Saima-seuran 70-vuotis juhlanumeroon. Organiseeraaja luki Liiton sihteeri Annalan kirjeen koskien edustajan valintaa Liiton kokoukseen maaliskuun 29 p. Fitchburgissa. Osastomme valitsi Nelly Karvosen ehdokkaaksi ja hän lupautui. Aluesihteeri William on kutsunut aluekomitean kokouksen maaliskuun 22 p. Suomen asunolle Painesvillesä. Komitean jäsenten lisäksi menee tältä John Asumaa ja Nelly Karvonen.

Lopuksi John Asumaa luki otteita John Kolehmainen kirjoittamasta tohtorin väitöskirjasta: Ohio Finns — jonka hän oli saanut lainatuksi Western Reserve Yliopiston kirjastosta. Se on valaiseva ja tosiaperäinen, sisältää tietoa vanhojen pöytäkirjojen perusteella raittiusseurojen, kirkkojen ja työväenyhdistysten toiminnasta, avustajina mainitaan m.m. Frank Heiskala, tunnettu veteraanime Warrenista. Ohion historiaseuran toiminnassa päätettiin osasto olla mukana edelleen voimittuna mukaan.

Kokous oli virkistävää, talo

lämmän ja kestitys erinomaisen, josta kiitos emännille. Seuraava kokous Eva Tammen luona 1865 West 54 st. helmik. 8 p., lauantai-iltana. — N. K.

Fairport, Ohio

Rauha Sarkkinen kuollut

Lake County sairaalassa 68 v. ikäisenä. Hän sai halvauksen. Hän oli syntynyt Suomessa toukokuun 21 p. 1895, tullut nuorena tähän maahan. Hän tuli Conneautista Fairportiin 1919. Miehensä Eino tuli näytelmäseuran johtajaksi. Rauha on laulanut paljon osaston näyttämöllä, sillä hän oli innokas ja hyvä näyttelijä. Suremaan jäi kaksi poikaa perheineen. Miehensä Eino kuoli kymmenen vuotta takaperin. Hautaus toimitetaan perjantaina Potin hautausmaastosta.

Vieras: — Alkää suotta vaivautuko saattamaan minua ulko-ovelle!
Isäntä: — Ei se ole mikään vaiva vaan päinvastoin suuri ilo...

Amerikkalaisia ja seandinavia-laisia leipomotuotteita.
SCANDIA BAKERY
ANNA MAKELA, omistaja
815 Lucerne Ave.
LAKE WORTH, FLORIDA
Puh. JU 2-1600

LAKE WORTH — LANTANA, FLA.

Lantan Turistiklubi

301 CENTRAL AVE. LANTANA, FLORIDA

AVOINNA KAUTTA VUODEN:

OVET AUKAISTAAN:
TIISTAINA, TORSTAINA, LAUANTAINA JA SUNNUNTAINA
kello 12 jälkeen päivällä.
Torstai-illat ELOKUVIA JA TANSSIA kello 7:30 illalla.
LAUANTAINA TANSSIT kello 8:30 illalla.
SUNNUNTAINA OHJELMA JA NAVYTOISILLAT kello 7:30 ill.
Kahvia ja virvokkeita aukioloaivina. — Kirjasto, lukupöytä ja tuttavien tapaamiskeskus.

VAPAAEHTOISEN TYÖN JA TOIMINNAN JÄSENYHDISTYS
Puolueista vapaa. Vierailijat tervetulleita!

LANTANA BAKERY

LANTANA SHOPPING CENTER
Lantana, Florida
Puh. 582-8002
IVAR GLEN-YLEN, omistaja

CATER'S

Laatu huonekaluja

kohtuullisilla hinnoilla!
813 Lake Ave. Lake Worth, Fla.
Puh. 582-3559

THE DUKE

RESTAURANT
BAR & PACKAGE STORE
— Aterian ulosvientipalvelu —
LANTANA, FLA.

GRANITTISIA JA MARMORISIA

H A U T A K I V I A
Nimä hakataan haavakiviä
DAVIS LAKE
WORTH MONUMENT CO.
Ensimmäinen työ ja aineet!
517 North Dixie Hwy.,
Lake Worth, Florida

The Friendly Bank

The FIRST STATE BANK
OF LANTANA
LANTANA SHOPPING CENTER
LANTANA, FLORIDA
Member: FDIC

FRANK J. KELLY,

Agent
State Farm Insurance Companies
Auto-, henki- ja palovakuutuksia
109 So. Dixie Phone JU 2-3355
Lake Worth, Fla.

AMISON-KNAPP INS., INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
ELLI REPONEN
Suomalainen apulainen
2104 North Dixie Lake Worth, Fla.
Puhelin JU 5-7591

ZENITH — RCA — MAGNAVOX

ESTERLINE's TV
Televisio — Stereophonic Hi-Fidelity
TV JA RADIO HUOLTO
Kalkkia vuosimalleja ja kaiken merkkinä
RAY ESTERLINE — Puh. JU 5-5556
701 Lake Ave. Lake Worth, Fla.

PEOPLES FEDERAL

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION
Phone 585-7575
1315 North Dixie Hwy.,
Lake Worth, Florida

KUKKIA JA KASVEJA

kaikkia tilaisuuksia varten.
JULIUS J. THOMAS
902 So. Federal Hwy.,
Lake Worth, Florida
Puh. JU 2-6801

BOUTWELLS

DAIRY, Inc.

Tel. JU 2-5656
LAKE WORTH, FLORIDA
Golden Guernsey
KORKEALAATUISIA
MEIJERITUOTTEITA

ARVO PAANANEN

131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin JU 2-6633

FOUNTAIN'S

VAATTEITA
koko perheelle
Lake Worth Lake Park
730 Lake Ave. 932 Park Ave.

COMMERCE

NATIONAL BANK
Tilinne on tervetullut.
1200 No. Dixie. — Tel. JU 2-3322
LAKE WORTH, FLORIDA

Rinker Materials Corp.

Redimix betonia - Blokeja - Terästä
sementtiä ja rappaussaineita
Puhelin JU 2-4431
6th Avenue So. & F. E. C. Tracks
Box 846, LAKE WORTH, FLA.

Green's Fuel

Gas Service
2302 N. Dixie Hwy.
Tel. JU 2-4481
Lake Worth, Fla.

Gardner, Mass.

Ensi lauantai-illan kahvaisten kustantajat ovat: Lilian ja Hjalmar Wirkkala.

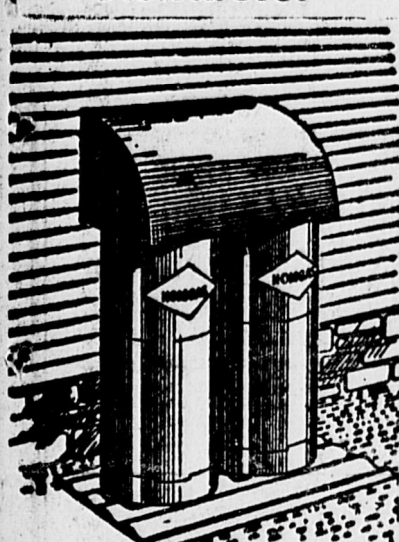
Yleisillä kulkuvälineillä

liikennemahdollisuudet vähenevät, City Hall avenuelta ollut Harisin Bus Station on suljettu. Nyt kyllä ovat luvanneet Trailways Vermont Transit ja Wilson Bus yhtiö avaa odotushuoneiston numero 10 City Hall avenuelle.

Viime vaaleissa

valittu kaupungin valtuusto astui virkaansa, vanhojen virkavalan ja valiten virkailijansa. Valtuuston puheenjohtajan paikan sai Clarke K. Stetman. Virkaan astunut valtuusto teki useita varojen myönnetyksiä erinäisiin tarkoituksiin.

Kaupungin työläiset jokaisesta osastosta esittivät yhteisen vaatimuksen, että silloin kun juhlapäivä sattuu lauantai-illan päälle.

Bottled Gas Distributor

Phone Fitchburg 3-6466

UNION
COAL & OIL CO.

99 Rollstone St. Fitchburg

HOLDEN, MASS.

KESKUSTASSA SIIJAITSEVA**FRANK H. MILES**
COMPANY

1158 MAIN ST., HOLDEN, MASS.

Hautausmaastoja vuodesta 1896

le, niin heille maksetaan juhlapäivän palkka. Tähän saakka ei työläiset ole saaneet juhlapäivän palkkaa, jos juhlapäivä on sattunut olemaan lauantai.

Näpistelijoita

Joulukuun käynnissä ollen kolme poikasta alkoivat näpistellä kauppoista yhtä ja toista, mutta toiminta päättyi huonosti sillä poliisi sekaantui asiaan. Pojat olivat oikeudessa ja heidän juttunsa siirtyi myöhemmin käsiteltäväksi.

Emma Pokki haudattiin

Smithin hautauskondista, Mauno Kalliomaa toimitti hautausseminarin hautausmaalla ja hautausmaalla. Mrs. Carolyn Lahikainen lauloi ja Henry R. Wheeler soitti urkuja.

Kantajat: George Partanen, Erkki, John, Edwin, Thomas ja Arnold Pokki. Ruusut haudattiin Pine Grove hautausmaahan, Templetonissa. — V. A.

Norwood, Mass.**Liitto-osaston kokous**

on ensi sunnuntaina t.k. 12 p. Emil ja Ida Salosen asunnolla, alkaen kello kolme. Samalla käsitellään vuosikokous asiat.

Korjausmies loukkaantui vaikeasti Birdin tehtaalla, East Walpolella viime lauantain aamupäivällä. Hän työskenteli tikapuilla 35 jalan korkeudella seementitankin sisällä, tikapuut pettivät ja mies putosi alas. Otti puoli tuntia ennen kuin mies saatiin palokunnan tikapuitten avulla ylös ja sairaalaan, jossa hänen havaittiin saaneen vaikeita vammoja, mutta oli ihme, että ei kuollut. Mies on talossa 403 Washington katu, East Walpolessa asuva 37 v. ikäinen Edwin Jankowski.

22 astetta pakkasta näytti fahrenheitin vuoden viimeisenä päivänä Norwoodin ilmailukentällä. Tämän kirjoittajan laskelmien mukaan tekee tämä 30 celsius astetta nollan alapuolella. Tähänastinen joulukuun kovin pakkas on ollut Massan valtiossa 25 astetta fahrenheitia.

DeBONIS THE FLORIST

KUKKASIA

kaikkiin tilaisuuksiin

715 MAIN ST., FITCHBURG

Vastapäätä City Hallia

Puhelin DI 5-4327

MILL REMNANT SHOP

KAIKENLAISIA KANKAITA TEHTAAN HINNOILLA

Tel. DI 3-4402

454 MAIN STREET

FITCHBURG, MASS.

PATARI OIL COMPANY

HIGH- ja MECHANIC-katujen kulmassa

Puh. DI 3-3427 — FITCHBURG, MASS.

GULF SOLAR-HEAT POLTTOÖLJYÄ

GASOLIINIA — ÖLJYÄ — EXPERTTIRASVAUSTA

CHRISTIE and THOMSON OF FITCHBURG, INC.

Autotarvikkeiden ja kaikenlaisten moottorikoneiden välittäjät. Pitkälläkäsillä palveluksella olemme osoittaneet luotettavuutemme.

Puh. DI 3-3746

Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

Ritter for Flowers

360 Main St.

Fitchburg

Tel. DI 5-4301

HEI SAATAVANA

Kirjoituskoneita

Matkakirjoituskoneita

Kalkulaattoreja

Kirjanpöytäkoneita

LASKUKONEITA

Käytettyjä koneita

Koneita vuokrataan

Toimistohuonekaluja

Jäljennöskoneita

SMITH BROTHERS

306 Summer St. DI 2-7876 Fitchburg, Mass.

The Safety Fund National Bank

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvia pankkitehtäviä, niihin sisältyen:

- Tavalliset ja erikoiset shekkitilit
- Liike- ja henkilölainat
- Talletuslokerot uudenlaisissa kassaholveissa
- Ulkomaanosasto... josta voidaan ostaa maksuosituksia, melkein kaikkiin maihin
- Säästötiliolosasto
- Rekisteröidyt shekit
- Huolto-osasto, joka valvoo testamenttien täytäntöpanoa.
- Huolto- ja hoitohuoneita voidaan järjestää.

Personal to "Campion" fisherman:

Olimme lauantaina Antti Aution kanssa kalassa siinä järvelä joka on 128 tien varrella, vähä ennen numero kahden tietä. Saimme 18 tavallista talvi ahventa. Jotkut kertovat sieltä saaneensa oikein hirmusaaliita, mutta ne aina saadaan silloin kun sinä et ole näkemässä. Siinä talttaa olla paljon perää kun japanilainen smeltsin onkija sanoi minulle Nantasketissa, että "it is peculiar that they always catch lots of fish yesterday, when I am not fishing." — W. A.

Worcester, Mass.**Muistetaan**

Naisten Kerhon kahviaiset lauantaina 11 p. kello 3 ip., 34 Belmont st., yläkerta. Emäntinä ovat Lempi Korpi ja Jenny Mattila, he odottavat paljon vieraita.

Huomaamme,

että Työväenyhdistys Saima Fitchburgissa juhlii 70-vuosisuhlaansa lauantaina ja sunnuntaina 11 ja 12 p:nä. Juhlissa on tiedotusten mukaan hyvä ohjelma ja juhlan suuri merkitys varmaan kokoo juhlaaikaan talon täydeltä. Tietenkin me worcesterilaiset menemme suurella joukolla samalaisten vieraaksi. Toivotamme onnistunutta juhlaa.

"Holdup" miehiä

Lauantai-iltana meni kolme miestä kasvot peitossa, 137 Front St. Bowling Alley'n haulikon kanssa ja rosvosivat omistajalta 180 dollaria, repivät puhelimen seinästä irti että ei apua saatu. Tämä tapahtui keskellä

kaupunkia ja vilkas liikkeen keskus. Pallohuoneessa oli vielä keilaajien tapahtumaa seuraamassa. Poliisille ilmoitettiin saman viikon vaihteessa monia murtoja, joten näyttää että liikkeellä kulkee varas liika, joka poikkeilee joka toiseen taloon. Poliisi on ymmällä asiasta. Koska se ei juuri kerkiä muuta kuin jälkiä tutkimaan. — Niku.

Naisten Kerhon

kahviaiset on ensi lauantaina tammikuun 11 p. klo 3 ip. Lempi Korvella, 34 Belmont St. yläkerta. Järjestäjänä ovat Lempi Korpi ja Jenny Mattila. Tulkaa isolla joukolla. — Niku.

Newport, N. H.**Osastomme vuotuisesta**

joulunäytelmästä oli jollakin lailla jäänyt pois kahden osastomme jäsenen Hjalmar ja Elna Kainun nimet, joka täten anteeksi pyytäneen oikaistaan. — C. S.

Liiton osaston kokous

pidetään osaston talossa t.k. 12 p., saapukaa kokoukseen. Ehkä jäsenkirjuri Saima Silander, joka joulun aikana oli New Yorkissa, on myös kokouksessa, että jäseniksi yhtyvät ja jäsenet voivat hata tavata.

Joulujuhlien aika

kului kansalaistemme piirissä vaihtelevan nautinnon merkeissä. Nyt sitte alkaa "Härkä viikot ja reikäleivät". Kuusijuhlasa lapset etupäässä suorittivat ohjelman. Joulupukki ilahdutti

lapsia lahjoilla ja hausalla esiin-tymisellä.

Uusi vuosi otettiin vastaan toivorikkain mielin. Ohjelma muodostui arvokkaaksi, sillä Vermontista musikkantimme Veikko Liuska, Tauno Rauhala ja Emil Partanen olivat saapuneet juhlaan ja soittelivat pitkän sarjan kauniita kappaleita, joita yleisö kiitollisina kuunteli. Elna Reunanen ja Eero Niemi esittivät lausuntaa, ollen esitykset har-kitusti valittu. Pikku Tapani Analla, joka tunnetaan etevänä kulu opinnoissaan, kiitteli saamistaan joululahjoista ja toivotti onnellista uutta vuotta. A. Laakso ja A. Akkola kertoivat kaskuja. Lyhyen selostuksen kulu-neen vuoden tapahtumista esitti E. Kainu. Delia Tiilikka es-musteli alkavan vuoden tapahtumia. Kiitos kaikille ohjelman esityksistä sekä naisillemme uhratusta työstään keittiössä ja tar-joulu palvelussa.

Amanda Saarnijoki

vietti joulua tyttärensä Sylvyn luona New Rochelle, N. Y. Mary ja John Rissalassa vieraili Mr. ja Mrs. Hopkins, Philadelphia, Pa.

Osastomme

päätti Fitchburgin Ty:n Saiman 70 v. onnitteluilmoitukseen luovuttaa kymmenen dollaria.

Doris Tyson Taimen tytär

Virginia on saanut kolmannen palkinnon Junior korkeakoulun puhekilpailussa.

Mr. ja Mrs. Robert Meyer

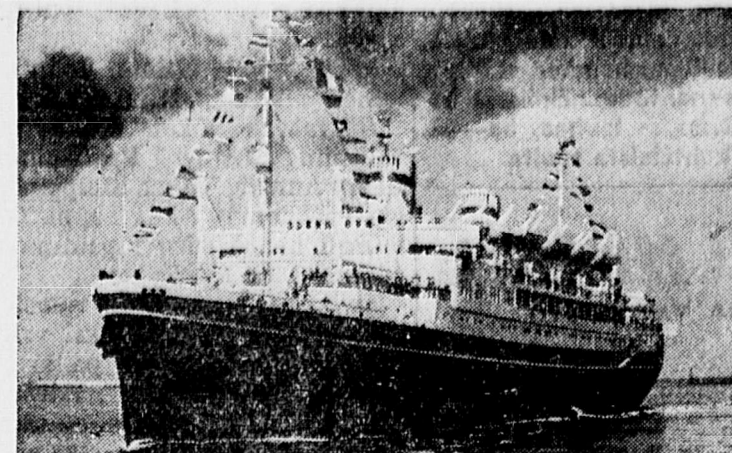
N. Jerseyssä viettivät joulun ajan Mrs. Meyer'in vanhassa kodissa

aitinsa ja isänsä Mr. ja Mrs. Victor Lehtisen luona täällä.

William Johnson

Bomonasta, Calif., lähetti puhe-limella uudenvuoden onnittelun

veljensä tyttären perheelle Lili-in ja Eero Niemelle, jotka asu-vat Guild, N. H. Wm. Johnsonin perhe asui täällä Newportissa kymmeneä vuosia, josta muutti-vat Californiaan. — Mackey.

Ainoa suora laivavuoro
KÖÖPENHAMINAAN

Canadan satamista

suositulla, ystävällisellä

M.S. BATORY

josta on erinomaiset yhteydet kaikkialle Suomeen.

V. 1964 LAIVAVUOROT:

QUEBECISTA — huhtik. 4; MONTREALISTA — huhtik. 30,
toukokuun 29, kesäkuun 26, heinäk. 24, elok. 28,
syyskuun 25, lokakuun 20, marraskuun 10 p.
QUEBECISTA — joulukuun 10 p.

ERIKOIS LAIVAYHTEYS
SUORAAN HELSINKIIN
MONTREALISTA — heinäk. 24 p.

Alimmat hinnat Helsinkiin, yhtäälläpäin

1 luokassa Kesäaika "Säästöaika"

Turistiluokassa \$406 — \$265 — \$253 —

Paikkavarauksia ja lähempiä tietoja varten ottakaa yhteyttä

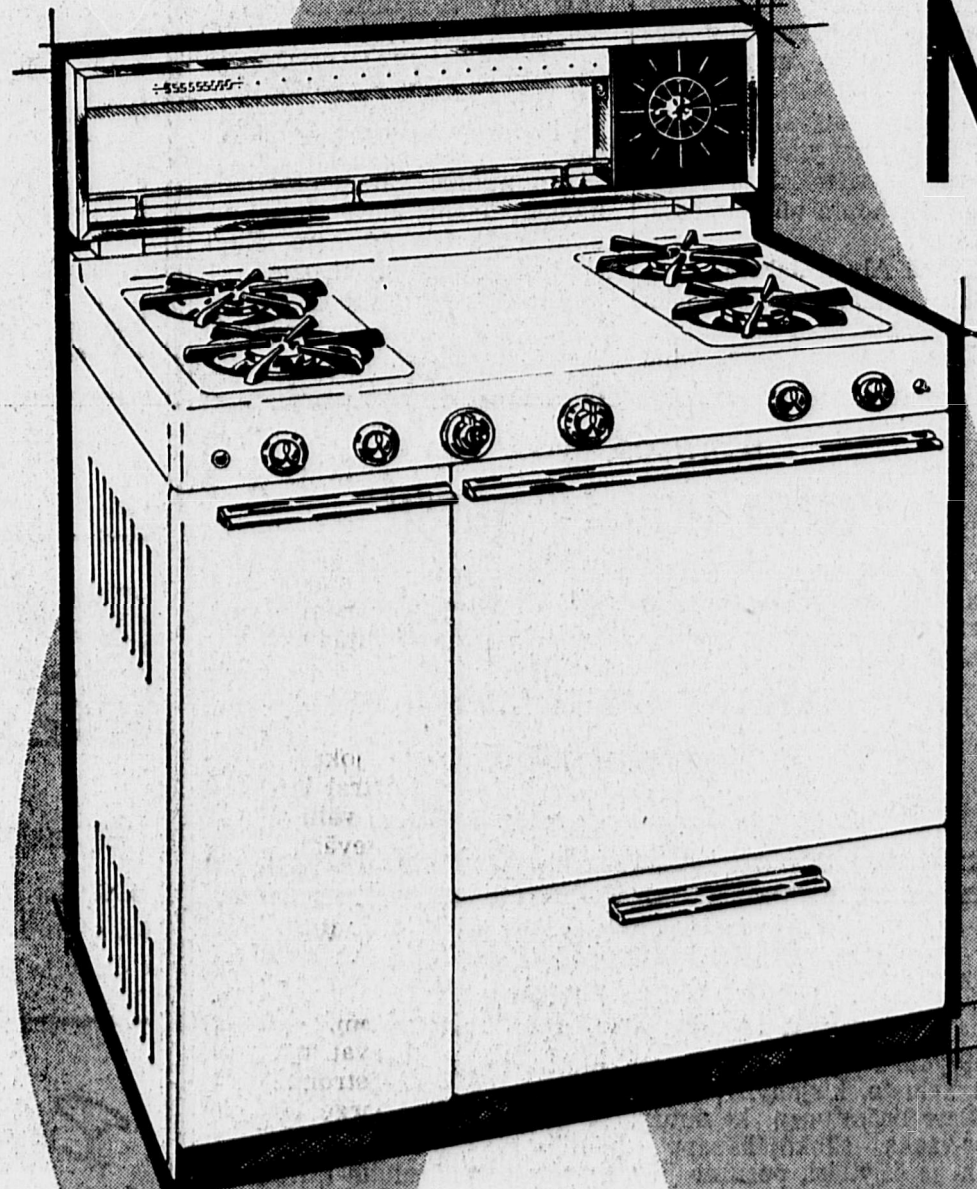
GDYNIA AMERICA LINE

220 Bay Street

Toronto 1, Canada

GO MODERN WITH GAS

start now with a NEW MAGEE BLUE STAR RANGE

Cooking-Heating Model

Here's a range that will be the pride and joy of your modern kitchen. It's matchless for automatic cooking... matchless for room heating... matchless for economy. We believe it is the finest Blue Star cooking-heating gas range ever to be featured on our sales floors.

40,000 Btu Gas Heater has automatic room temperature control. Available with heater on right or left side. Range has Lo-Temp Oven, Condiment Rail backguard with incandescent light.

PRICED AT ONLY

\$239.50

Delivered and
Installed in
Your kitchen

Model N 68 KS J

FITCHBURG GAS and ELECTRIC

455 MAIN ST.

PHONE DI 3-6931

T.Y. Saiman 70. vuosijuhla Fitchburgissa t.k. 11 ja 12 päivinä

Sää keski Massassa tänään: enimmäkseen aurinkoista, lauhaa, 40—44, kuivaa, heikkoa tuulta.
Huomenna: todennäköisesti tuossa sadetta, lauhaa, 38—42, kostea, kohtalaista tuulta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

Keskustoimikunnan vuosikokous pidetään ensi maanantai-iltana t.k. 13 p. kello 7.30 Kalevakeskissä.

Kaupungin valtuusto on päättänyt ryhtyä vetoamaan lainlajoihin että ryhdytään tarkkain toimenpiteisiin epäsi-veellisuuden ja säädyttömän ma-temiikan, m.m. kirjallisuuden levittämistä vastaan alaikäisten keskuuteen.

Burbankin sairaala pyytää verenuvuttajia ilmoittautu-maan mikäli he ovat tilaisuude-ssa luovuttamaan verta myöhem- min viikon aikana tarvittavissa verensiirroissa. Luovuttajiksi hy- väksytään sekä naisia että miehiä 21—59 vuotiaita, mutta ei henki- löitä jotka ovat sairastaneet kel- tatautia tahi malariaa.

KALEVAISTEN UUTISIA

Kalevan Naisten kokous pidi- tään Kaleva Kodissa ensi keski- viikkona kello 7.30. Asetetaan uusi palveluskunta paikoilleen. Emäntänä toimii Mrs. Ida Niku- la. — A.

Kultaisen Iän Kerho

KIK piti vuosikokouksensa eilen. Co-op Centerin sali täyttyi kerhon jäsenistä. Puheenjohta- jana toimi Toivo Mäki.
Kokous aloitettiin laulamalla ensimmäinen säkeistö laulusta: America ja Maamme, Jallu Hon- kosen säestyksellä.

Kerhon sihteeri, Lyyli Linna luki edellisen kokouksen pöytä- kirjjan joka hyväksyttiin sellaise- naan.

Jäsenkirjuri Victor Salo il- moitti uutena jäsenenä Kerhoon liittyneen Anton Sundbergin.

Syntymäpäivän onnitteilu lau- lettiin Hilja Santavärdille ja Amanda Rautiolla.

Edelleen jäsenkirjuri ilmoitti että kerhon jäseniä on kuollut

UUTISILMOITUKSIA

Perustettu 1868

Puh. Diamond 5-4324

SAWYERIN

Hautausoimisto

Tunnollinen palvelu

PARKKAUSTILA VARATTU

12 Brook Street, Fitchburg

SUOMALAINEN HUONEKALUHUKE, Ernie's Furniture Co., 1066 Main St., Puh. DI 3-7100. — Ernie Koski, omist.

SUOMALAINEN SAUNA, 348 Elm St. Saunamme on auki torstaina klo 4—10, perjantaina 2—11, lauantaina 10 ap.—12 illalla, sunnuntai- illan 9—12 aamupäivällä. Puh. DI 2-5514.
Esa ja Arvo Arjanen, omist.

MIKKOLAN SAUNA, 26 Pratt Road, Fitchburg. Saunamme on auki per- jantaina klo 2 ip.—11 illalla, lauan- taina klo 10 ap.—12 illalla, sunnun- taina klo 8—12 aamupäivällä.

Talousapulainen saa paikan

Halutaan tyttö tavalliseen talous- työhön. Ei pyykinpesua. Kaksi hen- kinen perhe. Voi asua työpaikassa tai muualla.

Mrs. DONALD A. TEAHAN, 281 North Oxford St., Hartford, Conn. Puhelin: Hartford 523-1883.

Bosk Hautauskoti

- Kaunis ja parhaiten varustettu hautausoimisto, jolla on oma parkkausalue toiston vieressä.
- Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
- Moneenlaisia, eri hintaisia pal- veluksia, joista jokainen var- maankin löytää heidän mah- dollisuuksiansa sopivan.
- Kehotamme teitä tulemaan hautauskotiimme. Tulemme antamaan teille mitä ystäväl- lisimmän ja vilpittömmän pal- velun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.

5 Blossom St. Fitchburg, Mass. Puh. 342-3635

kaikkiaan 20 kolmen vuoden ajalla.

Saarna: Ilmi Lehto, John O- nnon ja William Renfors.

Seuraavan viikon ravintolaan valittiin: Jenny Raatikainen, Meery Annala, Valma Kauppinen, Ida Pasanen ja Alma Lappi. Oh- jelman hankkijaksi lupautui va- paaehtoisesti Ida Route.

Sen jälkeen siirryttiin vuosiko- kousasioihin. Virkailijoiksi vali- tiin entiset virkailijat, paitsi jä- senkirjuriksi lupautui Edward Järvi. Vuosikertomusta ei tässä kokouksessa luettu koska se lue- tiin kerhon joulujuhlissa jossa suurin osa jäsenistä oli läsnä.

Rahastonhoitaja Armas Seppä- lä luki tilikertomuksen ja tilin- tarkastajan lausunnon. Hänelle myönnettiin vastuuvapaus.

Keskusteltiin siitä josko edel- leenkin lähetetään kerhon puole- ta kukkia jäsenille jotka kuole- maan kautta poistuvat joukosta.

Keskustelun jälkeen suoritettiin kättennostoäänestys, ylivoimai- sesti voitti se kanta että kelle- kään ei kukkia tästä lähtien lähe- tetä. Läheisille omistilla jäsen- kirjuri sensijaan lähettää osan- ottokortin kerhon puolesta.

Sairaskomiteaan valittiin edel- leenkin Ida Route. Tilintarkasta- jiksi Lauri Hallfors, Toivo Nousio ja John Heikkinen.

Kerhon edustajaksi Saiman 70-vuotisjuhlaan valittiin Antti Linna. Kokousreportteriksi Rai- vaajaan Lempi Ikävalko, hän lu- pautui myöskin hoitamaan leik- keleiden kokoamista toistaiseksi.

Tämän jälkeen siirryttiin var- sinaiseen päivän ohjelmaan. Oh- jelman hankkijan oli toiminut Antti Linna. Vuosikokousasiat veivät kuitenkin niin pitkän ajan että ohjelmasta suoritettiin aino- astaan osa. Victor Annala ilmoi- ti että hankin siirtää puheensa toiseen tilaisuuteen.

Lyyli Linna luki vuoden alka- jaisiksi mieltelmiä onnellisuuden käsitteestä. Victor Salo luki kak- si Kaarlo Kramsun runoa.

Kaikki muu aiottu ohjelma jä- tettiin toiseen kertaan ja siirryt- tiin kahvipöytään.

Ty. Saiman kuukausi- kokous

Ty. Saima piti sääntömääräisen kuukausikokouksensa eilen illal- la Co-op Centerissä. Johtokunta ja valistustoimikunta pitivät omat kokouksensa ennen varsi- naista yleistä kokousta.

Puheenjohtajana toimi Saiman vakinaisen puheenjohtaja Lauri Hallfors. Pöytäkirjaa piti varaki- rjuri Lempi Ikävalko, vakinaisen kirjuri, Edward Järven ollessa pois kokouksesta huonovointi- suuden takia.

Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja joka hyväksyttiin muututuksitta.

Keskusteltiin Saiman 70. vuosi- juhlasta joka vietetään ensi lau- antaina ja sunnuntaina. Johto- kunta teki selkoa ohjelman järjes- telystä ja muista juhlaan liitty- vistä toimenpiteistä. Kokous hy- väksyi yksimielisesti juhlan jär- jestelyn ja hankitun ohjelman.

Lauri Hallfors tiedotti että seuraavat kahviaiset pidetään en- nalta tehdyn sopimuksen mukaan t.k. 20 päivä. Kustantajana toi- mii Niilo Huutula, ohjelmakin on jo järjestetty.

Sittä seuraavat kahviaiset pide- tään helmikuun 3 päivä. Niiden järjestelijänä toimii Sätele Syr- älä.

Valistustoimikunnan puolesta Rosa Hallfors tiedotti että Kan- ranvallon Liiton edustajakokouk- seen pitäisi valita viisi edustajaa. Keskustelun jälkeen tultiin kui- tenkin tulokseen että edustajat valitaan vasta vuosikokouksessa, joka pidetään t.k. 28 päivänä. Hel- mikuu kuukausikokousta ei pi- letä koska se tulisi liian lähelle vuosikokousta.

Rosa Hallfors ilmoitti että Sai- man naiset ovat päättäneet jär- jestää päivälliset Co-op Centerin naaliskuun 29 päivä. Ehdotus hy- väksyttiin.

Sanni Reivon muistolle pidi- tiin hetken hiljaisuus. Jäsenkirju- ri Lauri Jokinen ilmoitti että Rauha ja William Renfors ovat liittyneet Saimaan. Heidät laus- tiin tervetulleiksi.

Varsinaisen kokouksen jälkeen keskusteltiin vielä hetkinen ehdo- tuksesta että Saima tekisi joita- in yhteismatkoja. Asia jätettiin nautumaan.

Tilaa Raivaaja!

Palomiehille kiitokset erikoistoinnistaan

Kaksi palomiestä, Michael E. O'Connor 51 ja George B. Kane, 35, ovat saaneet toinnastaan erikoiskiitoksen. Kaksi lasta, 6 ja 8 vuotiaat, joutuivat auto-on- nettomuuteen Laurel, Charles ja Walton katujen risteyksessä. Pa- lomiehet, jotka eivät olleet työ-ssä silloin, järjestivät ensi avun paikalle, kutsuivat ambulanssin, toinen palomiestä haki kotoaan huovan johon kietoi loukkaantu- neen pojan. Palomiehet pitivät huolta siitä että lapsia ei liiku- tettu tarpeettomasti paikaltaan ja estivät katselijoiden tunteutumak- sa liian lähelle.

Xiti on esittänyt erikoiskiitok- sensa, sanoen että hän tuntee olevansa paljon turvallisempi tie- täessään että tällaisia miehiä on valvomassa meidän turvallisuut- tamme.

Palopäälikkö Flechtner sanoo että juuri tällaiset miehet teke-vät palokunnan sellaiseksi laitok- seksi joka se nykyään on tällä paikkakunnalla.

Saiman suurjuhliin

MUSIIKKIA RUNSAASTI

Ensi sunnuntain päiväjuhlan ohjelmaan on järjestetty tavalli- ta runsaammin musiikkiohjel- maa, siihen kuuluu sekä soittoa että laulua. Esittäjinä on hyvin suositut ja paljon esiintynyt pe- rheytye Lunenburgista.

Ohjelma on julaisu kokonai- suudessaan toisessa paikassa leh- tää koko sivun kokoisena. Viit- taamme siihen. Sanotaan tässä vain se että kaikki numerot ovat arvokkaita, konserttimusiikkia. Tunnettuja ja suosittuja sävel- miä.

Elsie Adams on syntynyt Mil- tonissa, Mass. Päästyään korke- kouluista opiskellut Bostonin Yli- opiston musiikkikoulussa. Osallis- tui yliopistossa useihin ooppera- esityksiin. Opiskelee nykyään Fitchburgin valtion collegessa englanninkielistä ja teatteritaidet- ta. Esiintynyt Fitchburgin Civic Oopperan toimeenpanemissa oop- eroissa: Shirley Players, Guys and Dolls. Unitarisen kirkon so- listi.

Donald Adams on syntynyt Walpolessa, Mass. Käynyt Mt. Hermon poikien koulun, opiskel- ut Bostonin Yliopiston musiikki- koulussa. Jatkaa opiskeluaan Fitchburgin valtion collegessa. Lunenburgin koulujen musiikki- johtaja. Esiintynyt yliopiston mu- siikaalisissa näytelmissä ja Fitch- burgin Workshopin näytelmässä: Fantasticks.

Säestäjänä Alvah Jakola.

Mitään sisäänpääsymäksua ei juhlallaan kanneta, sillä Saima kut- suu kaikkia vieraitseen tänä

merkkipäivänään. Tarjoilu on myöskin maksuton. Siihen kuu- luvat kahvin mukana voileivät ja muut tavanomaiset kahvileivät. Kahvipöytää koristaa erikoinen syntymäpäiväkaakku, joka val- mistetaan Innossa.

Muutamilta tahoilta on lasuttu toivomus että esillä pidettäisiin "omantunnon kuppi" Sitä ei kui- tenkaan aseteta, sillä Saima hal- luaa kertakaikkiaan tarjota vie- raitteen vapaasti kaiken.

Sensijaan Raivaaja, Saiman vanhimpia lapsia, tuo tilaisuut- teen Olivia Hautamäen pikkukir- jasta: Muistelmia, jonka vas- taanottajat voivat kirjoittajan toi- vumuksen mukaan lahjoittaa jon- kun summan Raivaajan vähäva- raisten rahastoon.

Tervetuloa juhlimaan kanssam- me! Lauantaina tanssitaan Nuo- ren Saiman kanssa!

KUOLLUT

Anna Elizabeth Tammelin, en- tinen pitkäaikainen fitchburgilai- nen nukkui hiljaa viimeiseen uneensa Concordin sairaalassa, N. H. joulukuun 20 p. 1963 pit- källisen sairauden riuduttamana.

Hän oli syntynyt Turussa, Suo- messa, tuli tähän maahan 1900 Asui Fitchburgissa sekä Port Chesterissä, N. Y., kävi koulua Fitchburgissa. Oli avioliitossa Matti Sivulan kanssa.

Mrs. Tammelin oli Fitchbur- gissa ollessaan aktiivinen jäsen Saiman haalilla. Myöhemmin hän kuului sekakuoroon Viidennen Ave. haalilla, New York Cityssä. Hänet kätkettiin perhehau- taan joulukuun 23, Greenwood Union hautausmaalla, Raynosa, N. Y.

Lähinnä kaipaavat poismen- nystä tytär, Mrs. Anni Bromley, o.s. Sivula, sekä tyttärentytär, Elizabeth, molemmat Etnassa, N. H.

HAUDATTU

Emilia Niemen muistotilaisuus pidettiin tänään Messiah Luth- eran kirkossa. Boskin hautausoi- misto huolehti järjestelystä.

Pastori Raymond J. L. Aho suoritti muistoseremonian, Mrs. Lilly M. Palomäki soitti urkuja. Viimeinen leposija on Green- bowerin hautausmaalla, Gardne- rissa. Kantajina olivat: Ahti Lah- tinen, Arne Lahtinen, Elmer Ra- si ja Sulo Wicklund. Pastori Aho puhui lyhyesti haudan äärellä.

SEURAKUNTAUUTISIA

Pyhän Paavalin Seurakunta Lauantaina: Rippikoulu klo 9 aam.

Sunnuntaina: Suomenkielinen jumalanpalvelus klo 9 aam. Sun- nuntaioulu klo 10 aam. Engl. jumalanpalvelus klo 11 aam.

Seurakunnan nuorisokokous on t.k. 18 p. alkaen "potluck" il- lallisella klo 6. — L. O.

Kirkollisia uutisia

MAYNARD, MASS.

Hartaushetki

Ja sen jälkeen on kahvitarjoilu Lähetyskirkossa torst. 9 p. klo 7:30 ill. Pyhäkoulu sunnunt. 12 p. klo 9:15 aam Eng-kielinen jumalanpalvelus klo 10:30 aam. ja suom-kielinen jumalanpalve- lus klo 11:15 ap. C. E. Nuorten kokous klo 5 ip. Tervetuloa. Ystävällisesti — E. J. H.

WORCESTER, MASS.

Lauantaina 11 p. on luterilai- sen seurakunnan vuosikokous kirkkosalissa klo 6 illalla.

Sunnuntaina 12 p. on suomen- kielinen jumalanpalvelus 10.30 ap. Pyhäkoulu on joka sunnuntai 9.30 ap.

Torstaina 16 p. on ompeluseu- ran ohjelma- ja tarjoilutilaisuus kirkkosalissa 7.30 illalla. Siitä huolehtii pastori. — V. H.

BROOKLYN, CONN.

Sunnuntaina 12 päivä on ju-

malanpalvelus tiilikirkossa klo 2 ip. Saarnaa pastori Viljo Heiman. Perjantaina 17 p. on seurakun- nan vuosikokous kirkon alaker- rassa klo 7 illalla. — V. H.

VOLUNTOWN, CONN.

Sunnuntaina 12 p. on jumalan- palvelus metodistikirkossa klo 7 illalla. Jumalanpalveluksen jäl- keen on seurakunnan vuosikoko- us. — Viljo Heiman.

WEST PARIS, MAINE

Ensi sunnuntaina on jälleen sunnuntaioulu klo 9 ap. Eng- lanninkielinen jumalanpalvelus klo 10, suomenkielinen jumalan- palvelus klo 10.45. Suomenkieli- nen radiojumalanpalvelus So. Pa- risin radioaseman välityksellä klo 1.05 ip. Felix R. Mayblom.

OPETTAJA ELSA HONKANEN

puhuu seuraavissa paikoissa: sun- nuntaina, tammik. 12 päivänä klo 2 ip. Mrs. Aino Pennalan kodis- sa, W. Barnstablesassa; sunnuntai-

na, tammik. 12 päivänä klo 7 ill. W. Warehamin Lähetyskirkossa; keskiviikkona ja torstaina, tam- mik. 15 ja 16 päivinä k.o 7 illalla Lutherilaisessa kirkossa, Quin- cyssa; sunnuntaina, tammik. 19 p. klo 2 ip. Congregational kirkossa, Worcesterissa; sunnuntaina, tam- mik. 19 p:nä klo 7 illalla Tiilikir- kossa, Brooklynnissa, Conn; sun- nuntaina, tammik. 26 päivänä klo 7.30 illalla ja tiistaina tam- mik. 28 päivänä klo 7.30 illalla Quincyn Lähetyskirkossa. Opetta- ja Henkanen on saapunut Suo- mesta. Hän on lahjakas puhuja, näyttää myös värikuvia sekä Suo- mesta että Pyhästä maasta. Us- komme kaikkien suomalaisten saapuvan runsaslukuisasti näihin erikois kokouksiin. — Väinö Vä- likiö.

— Mieheni oli kovin kiltti. Kun vain osoitin jotakin sormellani niin hän hankki sen minulle, kunnes sitten osoitin Jukka Nie- mistä.

SUPER CO-OP MARKET

LIHAA

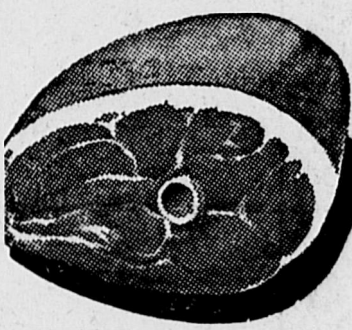
LEG OF LAMB

LAMB LEGS

Oven Ready

53¢

LB.

Fresh — PICNIC

SHOULDERS

4—6 lb. ave.

LB.

35¢

Gov't Graded Choice

BLOCK CUT CHUCK ROAST . . . lb. 35¢

CO-OP PURE PORK LINK SAUSAGE 1 lb. pkg. 59¢

Lean, Meaty FRESH SPARE RIBS lb. 33¢

DELICATESSEN

Fresh Made COLE SLAW lb. 29¢

PRODUCE

HEDELMIA ja VIHANNEKSIA

U. S. No. 1 MAC APPLES 4 lbs. 29¢

Roze Bud BROCCOLI . . Large Bunch 29¢

Chicquita BANANAS 2 lbs. 25¢

Baking Needs

Your Holiday Baking... all baked for you!

LEIPOMOTUOTTEITA

CO-OP Fresh Sugared JELLY DONUTS

doz. 55¢

SEKATAVARAA

Frosty Acres MEAT PIES 5 for 99¢

Beef - Turkey - Chicken Mix or Match

GOOD-AIRE Spice or Floral 7-oz. can 39¢

Betty Crocker MUFFIN MIXES

Date - Raisin - Orange - Corn 3 pkgs \$1.00

Betty Crocker CAKE MIXES,

White, Devils Food and Yellow

3 pkgs. for 77¢

Betty Crocker BROWNIE MIX

Family Size pkg. 39¢

GOLD MEDAL FLOUR 5 lb. bag 49¢

25 lb. bag \$1.89

Betty Crocker PIE CRUST MIX

20-oz. pkg. 29¢

LOG CABIN SYRUP with re-usable pitcher

18-oz. pitcher 59¢

CO-OP POTATO CHIPS 1 lb. bag 59¢

PRINCE THIN SPAGHETTI

REGULAR SPAGHETTI

ELBOW MACARONI . . . 2 1 lb. pkgs. 39¢

Prince SPAGHETTI SAUCE with meat

SPAGHETTI SAUCE with mushrooms

Marinara sauce and reg. spaghetti sauce

16-oz. jar 29¢

CO-OP New England Style BAKED BEANS

Small Pea — Yellow Eye — Red Kidney

3 28-oz. cans 79¢

CO-OP SUPER MARKET

815 MAIN STREET

FITCHBURG, MASS.

T.Y. SAIMA

Toimintaa ja saavutuksia 70 vuoden ajalta

Saima perustettiin tammikuun 4 p. 1894 – Järjestettiin uudelleen maaliskuun 18 p. 1896

Valtion lupakirja nimelle:

Finnish Labor Society Saima of Fitchburg, tammikuun 27 p. 1900

Yhdistys joka ei ole koskaan tehnyt henkistä vararikkoa

Saiman historia on tyypillistä historiaa monessa merkityksessä. Se on ensinnäkin tyypillistä siirtosuomalaisen historiaa. Niiden miesten ja naisten elämäntyön historiaa, jotka lähtivät kotimaastaan hämärän kaipuun siivittämään.

Kaipuuna oli joko päästä pakoon poliittista sortoa, kuten kuuluisat Bobrikofin vuodet osoittavat, tai kaipuu päästä raivaamaan omaa tietään maailmassa, omin voimin kohti taloudellisesti valoisampaa tulevaisuutta.

He olivat joko renkejä tai piikoja, usein pikkutalollisten poikia ja tyttöjä.

He lähtivät perin vähäisin henkisin eväin suureen, tuntemattomaan maailmaan. Täällä selviytyminen on vaatinut todella hyvän annoksen sitä kuuluisaa suomalaista sisua. Se on Jukolan jukuri-päisten poikien sitkeää taistelua kohti yhteiskunnallista nousua ja kohti oman arvon tuntoa.

Mutta samalla se on yleismaailmallisen työväenliikkeen historiaa, kaikkine alkuhappuineen, kaikkine yltiöihanteellisuuksineen ja kaikkine suuntariitoineen.

Mutta on huomattava, että Saiman periaatteellinen henki on kaikkien kuohuntojen aallokoissa pystynyt olemaan pohjavirtaukseltaan ihmeellisen yhtenäinen ja varma suunnastaan.

Alusta alkaen Saima tunnustautui työväen järjestöksi. Niinä vuosina, jolloin se katsoi että työväestönkin on edullista ottaa osaa poliittiseen taisteluun, se liittyi poliittiseen puolueeseen.

Mutta myöhemmin, todettuaan miten suuntariidat ja monenlaiset inhimilliset haihattelut ja fanaattiset jyrkkyydet ovat pirtsoineet liikkeen ja hajoittaneet voimat, Saima tunnustautui yhä kiinteämmin maltillista harkintaa viljelevän hengen kannattajaksi. Ja tultuaan siihen päätökseen, että poliittinen toiminta ei tässä maassa olevien siirtolaisten yhteisliikkeenä ole tuloksellista, perustettiin Kansanvallan Liitto.

Saima on edelleenkin Kansanvallan Liiton suurin jäsenosasto. Kansanvallan Liitto hyväksyy jäsenekseen jokaisen hyvämaineisen kansalaisen, paitsi ei kommunisteja, koska kokemuksesta tiedetään, että kommunistinen henki ei sovellu kansanvaltaista periaatetta noudattavaan yhteistyöhön, vaan esiintyy ennenpitkää hajoittavana ja repivänä voimana.

Viime vuosisadan loppuluvuilla, jolloin Saiman syntysanat lausuttiin, oli koko työväenliike omaa suuntaansa ja oman tehtävänsä puitteita hämärästi tapaileva liikettä. Se oli sekoitus valistuneen porvariston ja ihanteellisten herraskaisen reformismin. Niinpä ei sovi lainkaan ihmetellä, että ensimmäisten sääntöjen mukaan noudatettiin kokouksissa eräänlaista salaseuralaisuuteen viihdyttävää ohjelmaa. Suoritettiin määrätynlaiset rituaalit ja uusilta jäseniltä otettiin lupaus ja annettiin juhlallinen hyväksyminen. Se oli paljon juhlavampaa ja monimutkaisempaa kuin nykyinen uuden jäsenen vastaanotto, jolloin esitellään nimi ja henkilö sanotaan tervetulleeksi. Vuosisadan vaihteessa ja alkupuolella saapui kuitenkin Suomesta uusia siirtolaisia, joilla oli selvempi käsitys työväenjärjestölle sopivista tavoista ja niin nuo turhat rituaalit jäivät pois.

Ennenpitkää jouduttiin huomaamaan, että ns. herrassosialismi ei ajanmittaan riittä tydyttämään niitä kovia ja asiallisia tarpeita, mitä työväenliikkeeseen sisältyy.

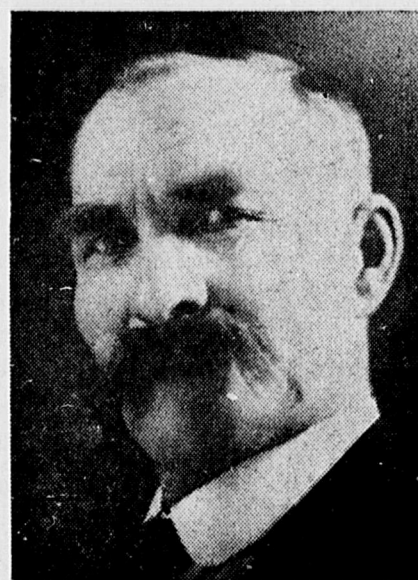
Kurikan "ihannesosialismi", niin leimuavalla retoriikalla kuin sitä julistettiin, ei kuitenkaan kestänyt käytännön kovaa koe-tusta, vaan sortui omaan lennokuuteensa, tuottaen sen sinisilmäisille kannattajille monta karvasta petymystä. Hänen perustamansa Sarastus-seura nukahti varsin pian.

Ja kun oli jälleen päästy ruodostamaan kiinteät linjat, luomaan osastot, oma lehti ja valistustoiminta. Tultiin uusien, entistä kiihkeämpien ja vakavampien koetusten tiimellykseen.

Alkoi uusi "ihanneviljitys". Amerikan suomalaisten keskuudessa liikkui sekä anarkistisia suuntia tapailevia että järjestystä kannattavia voimia. Kapteeni Kockin kiihkeä "lujan iskun" ohjelma ei kuitenkaan koskaan päässyt todelliseen valtaan, vaikka sen lonkerot hamuilivatkin jo itse Saiman ja Raivaajan jankin valtaamista. Terve järki ennätti taaskin ajoissa apuun.

JOHN K. MANDELA
Puheenjohtaja

JACOB RAJALA
Jäsenkirjuri

Ensimmäiset virkailijat

Puheenjohtaja John K. Mandela, kirjuri John Eskola, rahastonhoitaja John Quist, jäsenkirjuri Jacob Rajala, kirjeenvaihtaja John J. Koski, varakirjuri Hilda Mäki, palvelija Emilia Eskola. Jacob Rajala oli Saiman perustajajäseniä ja pitkäaikainen toimihenkilö. Hän oli jo alkuaikojen Saimassa jäsenkirjurina, myöhemmin hän toimi puheenjohtajana, agitatsioonikomiteassa ja yhteen aikaan perheensä kanssa Saiman Puiston hoitajana, asuen farmilla.

Toiminnan kohokohtia

KIINTEISTÖJÄ JA LIIKEYRITYKSIÄ

OMA TALO. avajaisjuhla marraskuun 10 ja 11 p. 1906. Talo paloi yöllä tammikuun 18. päivää vasten 1917. Kunnostettiin ja pidettiin ensimmäiset tanssit uudistetussa haalissa heinäkuun 7 p. samana vuonna. Palovakuutus korvasi ainoastaan osaksi palaneen omaisuuden. Palo sai luultavasti alkunsa sähköjohdoista näyttämön puolelta. Haali myytiin huhtikuun 9 p. 1957 Mt. Roulstone Lodge of Odd Fellowille.

RAIVAAJA, perustettiin tammikuun 5 p. 1905. Raivaajalla on oma kirjapaino ja kirjakauppa, harjoittanut laajaa julkaisutoimintaa. — OSUUSLIIKE INTO. — TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS. — SAIMAN PUISTO ostettiin 1912. Sinne on rakennettu Kesäpaviljonki, uittiallas, sauna, y.m.

SEURA- JA KULTTUURITOIMINTAA

Näyttämö perustettiin 1902, laajeni vähitellen niin että oli perustettava rinnalle oppilasnäyttämö missä nuoret saivat harjoitella. Näytelty suuria kokoillan näytelmiä. Monet Suomen taiteilijat toimineet joko vakituksina tai tilapäisohjaajina. Tehty vierailunäyttämöitä ja käyty turneilla.

Soittokunta jonka rinnalla toimi oppilasorkesteri. — Kuoro-toimintaa 40 vuotta. Mieskuoro Sävel, Naiskuoro, Sekakuoro johon kuului 60 henkeä. Kuoro antoi konsertin keväällä ja syksyllä, lisäksi esiintyi Saiman juhlissa. Monet tunnetut musiikkimiehet olleet johtajina.

Ihanneliitto 1911. — Yipsel. — Voimisteluseura Reipas. Ompeuseura. — Kursseja erilaisissa aineissa, mm. puhumisessa, englanninkielessä.

Kultaisen län Kerho, KIK, perustettiin syksyllä 1960.

"Lapsista" ovat edelleen elossa, joskin useimmat täysin itsenäisesti toimivina: Osuusliike Into, Työläisten Luottoyhdistys, jonka varat ovat yli \$8,500,000. Saiman Puisto, joka on "Nuoren Saiman" hoidossa, Reipas urheiluseura, KIK ja Raivaaja joka ilmestyy 60. vuosikertaansa.

SUUREMPIA YHTEISJUHLIA

Ensimmäinen: Kevätjuhla toukokuun 14 p. 1905.

Kesäjuhla Conghill Parkissa heinäkuun 9 p. 1905.

Vappujuhla.

Kesäjuhla pidetään edelleen Saiman Puistossa.

Syysjuhla pidetään edelleen eri paikoissa.

Saima järjesti Ulla Katajavuoren konsertin B. F. Brownin koululla talvella 1963.

Nuori Saima järjesti Nurmijärven näyttelijöille kaksi esiintymistilaisuutta Saiman Puistossa, lokakuun 8 ja 9 p. 1963.

Kahviaisat joka toinen maanantai Co-op Centerissä.

TOIMIKUNTIA NYKYÄN

Johtokunta, huvitoimikunta, valistustoimikunta, ravintolatoimikunta. Kokoontuvat säännöllisesti joka kuukauden ensimmäinen tiistai.

Saiman sivistyshistoriallinen merkitys ei ole vielä lakannut

Saiman kunniaksi on sanottava, että se ei ole koskaan tehnyt henkistä vararikkoa. Ja se on suuri tunnustus sellaiselle liikkeelle, jonka ohjelmaan kuuluu yhteiskunnallisen edistymisen tunnus.

Työväenliike on hyvin oleelliselta osaltaan taloudellisen ja älyllisen edistymisen liikettä. Sen tunnuksena on ihmisen auttaminen perustarpeitten tunkustamisessa juuri nyt, tässä elämässä ja täällä maan päällä.

Jos joku luulee, että tämä taistelu on yksistään materialistista taistelua, niin hän ymmärtää väärin koko työväenliikkeen hengen. Vaikka työväenliike ajaa ihmisen yhteiskunnallista onnellistuttamista, palkan saamista jo täällä maan päällä, niin se ei ole koskaan ollut yksinomaan materialistista liikettä. Se näkee ja tunnustaa ainoastaan sen väistämättömän tosiasian, että ilman taloudellisen elämänperustan tukea meillä ei ole mahdollisuutta henkisenkään elämän viljelyyn.

Laulukuorot, näyttämötoiminta, raittiusaate, soittokunnat, voimistelu- ja urheiluseurat, ne eivät suinkaan olleet mitään yksinomaan materialistisia tavoitteita. Niihin sisältyi syvälinen kauneudenpalvonta ja taiteen, henkisyysarvostus. On muistettava, että jo Saiman alkusaannoissa vaadittiin jäseniltä siveellistä elämäntapaa ja raittiutta.

Saiman toiminta on saanut tunnustusta suuremmiltakin. On tunnustettu, että Saima on tehnyt tehokasta työtä "tosi-amerikkalaisuuden" kylvämiseksi siirtolaisten mieliin.

"Tosi-amerikkalaisuus!" Mitä se on?

Ensimmäisen Maailmansodan jälkeen määräsi newyorkilainen Carnegie Corporation komitean suorittamaan tutkimuksia käynnissäolevista amerikkalaistumistoinnoista. Komitea julkaisi tutkimustensa tuloksista kirjan. Siinä kiinnitetään erikoisen suuri huomio Fitchburgissa toimivan Saima yhdistyksen toimintaan.

Kirjassa sanotaan, että Fitchburgissa ovat suomalaiset jakaantuneet kolmeen valtiolliseen ryhmään. Äärimmäistä vanhoillisuutta edustavat neljä kirkkokuntaa, joista vain kahdella on oma vakituinen pappinsa. Keskustaa edustaa raittiusseura, jonka toiminta kuitataan myöskin hyvin vähäisellä maininnalla.

Sensijaan Saiman toiminnasta tehdään hyvin laajasti selkoa. Sanotaan, että suomalaiset ovat tehneet hyvin paljon hyvää Fitchburgille, mutta Fitchburg ei ole tehnyt mitään suomalaisten hyväksi.

Saiman toiminnasta mainitaan sen kaikki henkiset sekä fyysiset harrastusryhmät. Saiman sanotaan noudattavan maltillista linjaa, vaikka he kuuluvatkin radikaaleihin. Lopuksi annetaan kaunis tunnustus, että Saiman toiminta kasvattaa keskuudessaan paljon parempia amerikkalaisia kuin mitä patriootit, muista kansallisuuksista väljennettävät amerikkalaiset pystyvät tekemään.

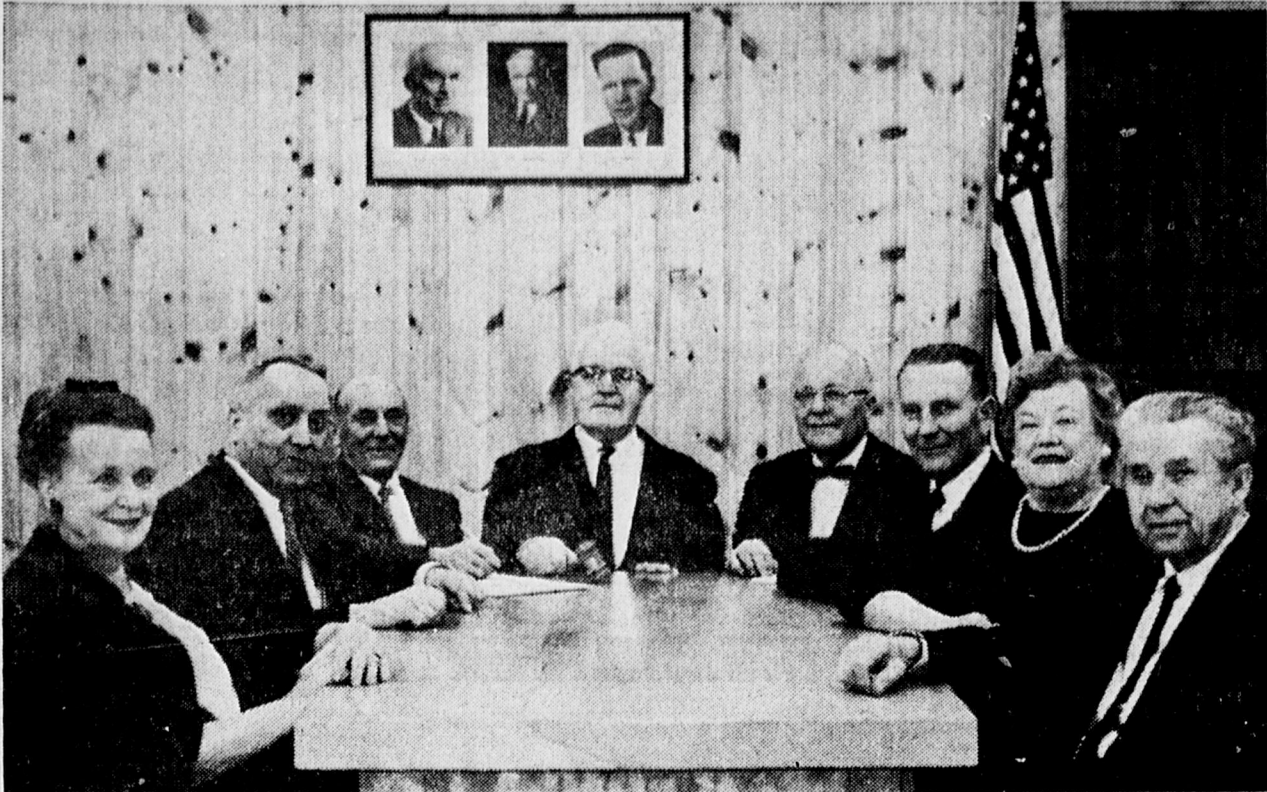
Tätä uljasta ja kaikin tavoin reipasta menneisyyttä muistella ja verrata sitä nykyiseen yhä hiljalemmaksi painuvaan toimintaan esitetään kysymys: mitä hyötyä tuosta kaikesta on ollut? Jos se kaikki painuu unholaan niiden mukana jotka sen ovat luoneet, onko se ehkä todistuksena siitä, että aatteella jonka innostamana on toimittu, ei olekaan kantavuutta tulevaisuuteen?

Jos tähän vastataan myönteisesti, on se todistus siitä, että vastaajalla on liian pieni ja pinnallinen käsitys ihmiskunnan kehitykseen vaikuttavista tekijöistä.

Meidän on ensiksikin muistettava, että kaikki työ jota tehdään siirtolaisoloissa, vieraan maan kamaralla, pienenä, vieraana erikois-sirpaleena, ei voi ajamittaan uhmata ympäristön vaatimuksia. Pienen vieraan kansaryhmän on aina sulaututtava suureen kansan kokonaisuuteen. Kaikki se työ jota on tehty omalla, alkuperäisellä äidinkielellä ja joka on kantanut enemmän tai vähemmän kansallista leimaa ja henkeä, sulautuu myöskin siinä suuressa prosessissa, jota nimitetään monella nimellä: edistys, sivistys, kulttuuri. Ne ovat kaikki tuloksia sitkeistä ponnistuksista, joihin on mahtunut monia nousun ja laskun aikoja ja monia kirjavia aineksia.

Ei ole mitään paatosta siinä kun sanotaan, että suomalaisten siirtolaisten työ on ollut yhtenä varsin vaikuttavana tekijänä luomassa tätä maata kukoistavaksi hyvinvointivalttioksi. Suomalaiset eivät ole tuoneet tänne mafiaa, eivät huumausainekauppiaita, eivätkä varsinaisia ammattirikollisia. He ovat tuoneet tänne yksinkertaisen ja rehellisen työntekijöitten armeijan. Se, että he al-

(Jatkuu toisella sivulla)

SAIMAN JOHTOKUNNAN JÄSENET (vasemmalta oikealle): Lempi Ikävalko; Wäinö Tienhaara; Edward Järvi, sihteeri; Lauri Hallfors, puheenjohtaja; Savelle Syrjälä, rahastonhoitaja; Lauri Jokinen, jäsenkirjuri; Lily Laakso ja Toivo Nousu. Kuvasta on pois August Korhonen.

Nykyinen johtokunta on kokonaisuudessaan vanhaa ja kokemuksissa rikastunutta suomalaista kaarti. Puheenjohtaja Lauri Hallfors täytti syyskuun 1961 70 vuotta. Ollut vaimonsa Tynnen kanssa toiminnissa mukana kaikin tavoin vuosikymmeniä ja ovat edelleenkin. Savelle Syrjälä seuraava isänsä Frans J. Syrjälän jälkeä työväenliikkeessä. Hän on jo lapsesta asti kasvanut kiinni Saimaan ja Raivaajan. Nykyisin Raivaajan liikkeenhoitajana. Edward Järvi on hoitanut Saiman sihteerin tehtäviä jo vuosikauden. Hänetkin on nähty ja nähdään aina siellä missä saimalaiset joutuvat puuhaamaan. Wäinö Tienhaara on ainoa joka edustaa toista suomalaista polvea. Kuuluu Osuuskunnan johtokuntaan ja moniin muihin luottamustehtäviin, kuulunut myöskin kaupungin valtuustoon. Lily Laakso esittelee juhlistaan ohjelmaa. Hän on toiminut Saiman toiminnissa mukana koko täällä olonsa ajan, laulanut, lausunut, järjestänyt myyjäisiä, päivällisiä y.m. Toivo Nousu tunnetaan Raivaajan palstoilla vuosikymmenien takaa. Oli Raivaajan toimittajana lähes kaksikymmentä vuotta, näytellyt ja johtanut näytelmiä, kirjoittanut lukemattoman määrän runoja ja kertomuksia. Suomesta viimeksi tulleita edustavat Lauri Jokinen ja Lempi Ikävalko. Lauri Jokinen on ollut maassa yli kymmenen vuotta ja toimii aktiivisesti Saimassa. Lempi Ikävalko on ollut tässä maassa seismän vuotta, työskentelee Raivaajan toimituksessa. Kuulunut Saimaan vasta vähän yli kaksi vuotta, koko Fitchburgissa olonsa ajan.

VALISTUSTOIMIKUNTA (vasemmalta oikealle) istumassa: Hilda Järvinen, Mari Kampuri, Rosa Hallfors, puheenjohtaja, Ida Uusela. Seisomassa: Joonas Kurki, J. Gustav Laakso, sihteeri, Elias Lammi ja Fabian Raatikainen.

Tämä hyväntuulinen näköinen joukko toimii hiivana nykyisin. Vaikka varsinainen valistus-toiminta onkin nykyisin jo perin vähäistä, tarvitaan kuitenkin vielä niitä jotka järjestävät tilaisuuksia. Eturivin kaarti kokonaisuudessaan on sellaista väkeä että jokaisella heistä on sanottavaa kokouksissa. Jopa saadaan joskus syntymään pientä erimielisyyttäkin. Esim. siitä, kannattaako nykyisin järjestää enää kahviloita joka viikko. Jokainen heistä ansaitsee maininnan rintansa pitkäaikaisesta ja monipuolisesta toiminnastaan. Takarivissä seisova miesväki edustaa tyydyttävää hieman hiljaisempaa ihmislaajaa. Mutta mukana hekin aina ovat, vaikka eivät kuuluukaan suupalloteihin. Kusti Laakso on Luottoyhdistyksen pankinjohtaja. Fabian Raatikainen kulkee esittämässä filmejä mihin ikinä häntä pyydetään.

Fitchburgin kaupunginjohtajan tervehdys Saimalle

Finnish Labor Society of Saima
48 Wallace Avenue
Fitchburg, Mass.

Dear Friends:

My sincere congratulations to you on the occasion of the 70th Anniversary celebration of the Finnish Labor Society of Saima.

Your organization, like the various Finnish-American organizations in our City have done much for the welfare and culture of our Community.

Best wishes for your continued success.

Very truly yours,
George J. Bourque, Mayor

Juhlanumeron lukijoille

Tästä juhlahistoriikista on jätetty pois miltei tyystin se tavanomainen nimi- ja numeroluettelo, jolla usein raskautetaan tällaisia toimintakatsauksia. Ei siksi, ettei niillä olisi painava todistusvoima asiallisina asiana. Mutta koska Saiman toimintaan ovat osallistuneet niin monet kymmenet ja sadat kyvykkäät ja maineikkaat, että heille olisi ollut varattava erikoissivuja, loppujen lopuksi sitä luetteloa eivät jaksaisi monitakaan lukea, niin ei ole mainittu kuin alkuaikojen toimihenkilöt, nykyiset esittäytyvät kuvissa. Laaja henkilöhakemisto jääköön tuleviin historioihin.

Samoin jäävät erikoismainintaa vaille ne ahkerat työmuurahaist, jotka yhä edelleen toimivat kaikissa tilaisuuksissa työarmeijana. Kuka ravintolassa, kuka missäkin. Heidän luettelonsa on edelleenkin niin suuri, että joku jäisi aina mainitsematta ja siitä seuraisi närkästystä ja loukkaantumista. Toivomukseni on, että he kaikki tuntevat tyydytystä tekemästään työstä ja uhrautuvaisuudesta ja uskovat että heidän työnsä osataan antaa arvoa. Sillä joka ainoaa on Saiman toiminnassa tarvittu ja tarvitaan edelleenkin.

Tässä juhlanumerossa olevat toimintakuvaukset on koottu vanhoista juhlanumeroista, pöytäkirjoista, erinäisistä julkaisuista sekä joidenkin muistelmien perusteella.

Suuren työn kuluessa olen jatkuvasti tuntenut, että aineisto on liian suuri lyhyessä ajassa kootavaksi ja vielä vaikeampi yhdessä juhlanumerossa julkaistavaksi. Monet värikäät asiat ovat jääneet kuvausta vaille.

Toivon kuitenkin, että tässä esille tuotu aineisto pystyy antamaan asioihin tutustumattomille jonkinlaisen yleiskuvan Saiman voimakkaista toiminta-ajoina sekä niistä vaikeuksista, joita sillä on ollut voitettavanaan.

Ilman näiden asioiden tuntemusta emme pysty riittävästi arvostamaan Saiman suorittamaa henkistä viljelyä, emmekä liioin sen vaikutuksesta syntyneitä taloudellisia yrityksiä.

Juhlatervehdyksin
LEMPI IKÄVALKO

Ravintolatoimikunta (vasemmalta oikealle) Aino Aho, Mari Kampuri, Rosa Hallfors ja Hilja Järvi.

Nämä ovat soppa-Maijoja. He eivät hellitä kauhasta eivätkä kahvipannusta ennenkuin sen sitten viimeisen kerran. Heihin on juurtunut se syvä vakaumus että vasta kylläinen ihminen on kelvollinen ja halukas muuhunkin toimintaan. Olipa kysymys joulupuurosta tai vain maanantai-kihvilaisten kahvista, nämä hoitavat sen puolen toimintaa mallikelpoisesti.

T.Y. Saima, toimintaa ja saavutuksia...

(Jatkua ensimmäiseltä sivulta)

kuaan olivat enimmäkseen ruumiillisen työn tekijöitä, ei ole mikään häpeä. Suomalaiset toivat tänne sen kuuluisan sisunsa, kiivaan ja jäärräpäisen, mutta sitä on tarvittu juuri niissä oloissa mihin he joutuivat.

Heidän lapsensa ja lapsenlapsensa alkavat jo yhä useammin hakeutua jo vaatimisiin paikkoihin. Se osoittaa miten tervettä aineista suomalaiset suurimmalta osaltaan ovat olleet. Esi-isien kulttuuritahto elää ja jatkuu tulevissa. Ei enää kirveen ja kuokan iskuissa, koska nyt ovat olot toiset, mutta ne jatkuvat niissä puitteissa, jotka on voitu luoda äärettömän lyhyessä ajassa, yhden ja kahden miespolven aikana, karuissa oloissa ponnistaen ja uuteen päivään uskoen.

Tällä hetkellä kulkee työväenliikekin kokonaan toisissa uimissa, kuin kuuluisina "saippualaatikon" päivinä. Se on nyt tunnustettua ja suurissa, mutta paljon tasaisemmissa uimissa kulkevaa liikettä.

Mutta juuri siksi että se on nyt tunnustettua ja arvostettua työtä, tiedämme, että se on luonut sellaisen itsestään selvän perusmielialan, että sana sosialismi ja työväenliike eivät enää ole sellaisia kauhua herättäviä nimityksiä, mitä ne olivat ennen, jolloin niillä pystyttiin leimaamaan ihmisen suoraan yhteiskunnan vastaiseksi olioksi. Tästä pimeästä käsituksesta on enää rippeitä jäljellä.

Uusin kuulee sanottavan sitäkin, että nykyinen, hyviin oloihin syntynyt nuoriso on vieraantunut työväenliikkeestä. Asia on ehkä niin vain pinnalta katsoen. Voimme olla vakuutettuja siitä, että jos joskus tulee aika jolloin työläisiltä yritetään riistää niitä etuja ja oikeuksia, jotka se on tottunut pitämään itsestään selvinä, sille luonnostaan kuuluvina, silloin nousee jälleen esiin se sama esi-isäin henki, joka alkuaan on taistellut näiden oikeuksien saavuttamiseksi.

Varmaa on että miten muuttuneekin toimintojen muoto ja tunnustukset ja elämän rytmi, ihminen aina tähtää valoisampaan ja onnellisempaan aikaan.

Ja tässä työssä on Työväenyhdistys Saima kyntänyt ja kylvänyt laiset alat, että ne eivät ole sormella, ei edes numeroilla osoitettavissa.

Frans J. Syrjälä viittasi Saiman 25. vuotisjuhlassa pitämässään juhlapuheessa Liebknechtin, saksalaisen työväenliikkeen uranuurtajan sanoihin: "Pienemmänkin työväenyhdistyksen perustaminen on suuremmasta sivistystaloudellisesta merkityksestä kuin suurimman sotataistelu."

Näissä sanoissa on se syvä näkemys, johon katsoen me voimme hyvin omalla tunnolla ajatella Saiman seitsemänkymmenen taivalta. Ja olla kiitollisia.

Katsausta 60-vuoden takaa: Kansallisseuran lyhyt toimintakausi ja hajoaminen

Aivan ensimmäisiä asiakirjoja Saiman alkuperustamisajalta ei ole ollut käytettävissä. Varhaisin mitä on ollut käsillä tätä juhlahistoriikka kirjoitettaessa, olivat vuoden 1904 -- ja v. 1905 alkupuolella kirjoitetut pöytäkirjat.

Ensimmäinen pöytäkirja on kirjoitettu helmikuun 7 p. 1904. Puheenjohtajana oli pöytäkirjan mukaan Heikki Malinen ja sihteerinä ilmeisesti Waldemar (Walo) Nurminen. Ensimmäisen pöytäkirjan alle on sihteerin unohtanut merkitä nimensä mut- koska seuraava pöytäkirja on kirjoitettu samalla käsialalla, voi siitä päätellä että kirjoittajana on ollut sama henkilö. Toimi- henkilöiden nimet vaihtuvat myöhemmin.

Silloin oli ilmeisesti ensimmäinen yhteinen kokous Kansallisseuran nimissä. Viimeinen pöytäkirja Kansallisseuran on päivätty 18 p. syyskuuta 1904. Tässä viimeisessä kokouksessa selvitetiin sääntöjen vahvistamis-asiaa Kansallisseuralle. Liitto pysyi koossa vain hyvän puolivuotiskauden.

Pöytäkirjassa sanotaan että asiasta virisi vilkas keskustelu. Johtokunnan esitys sai kannatusta, jotkut ehdottivat asian lykkäämistä. Päätökseksi tuli, 19. päivänä 5 vastaan että seura ottaa nimekseen "Työväenseura Saima".

Tarpeelliseksi katsottavia sääntömuutoksia tekemään valittiin A. Lempinen kokoonkutsujana,

T. Tainio, O. Alenius, W. Oksanen, Relander, O. Matson ja Wille Erickson.

Seuraava pöytäkirja onkin sitten pidetty Saiman nimissä, 25 p. syyskuuta 1904. Tästä lähtien Saima todennäköisesti alkoi vähitellen lujittua omaksi seurakseen, erottuaan kansallista ja kirkollista henkeä kannattavista aineksista.

Mainitut pöytäkirjat ovat kiinnostavaa lukemista. Niistä kuullaan selvästi sen ajan vielä hapuileva henki, jossa kuitenkin, varsinkin tuon pesäeron jälkeen, alkoi yhä selvemmin tulla esiin luokkatietoisuus ja sosialismin suus.

Lempinen ehdotti eräissä kokouksissa että Saima perustais paikkakunnan nuorille koulun, jossa opetettaisiin äidinkieltä, Suomen historiaa, maantiedettä y.m. Asia jätettiin seuraavaan kokoukseen, jossa tulitiin tulokseen että toistaiseksi ei ole käytettävissä voimavaroja.

Tämä oli ilmeisesti kuitenkin ensimmäinen vihjaus siihen suuntaan että tulevaisuudessa "euralla todella oli "kouluja" ja kursseja.

Saima perusti siihen aikaan "Kauppa-apulaisseuran" Fitchburgin suomalaisten nuorten kauppa-apulaisten liitoksi. Kauppa-apulaisseura toimi Saiman alaosastona, mutta näkyi olleen melkoisen lyhytikäinen yritys.

Mielenkiintoista ehkä on seurata sitä väittelyä mikä syntyi

ehdotuksesta Socialist Partyyn liittymisestä. Taavi Tainio alusti asiasta keskusteluyhtymyksen. Asiasta syntyi vilkas ja osittain kiivaskin väittely. Lempinen näki periaatteessa kannattaneen Sosialistipuolueeseen liittymistä, mutta koska siitä seuraisi vissejä jäsenmaksujen korotuksia, epäili sen tuottavan jäsenvähen- nystä ja ehdotti että jätettäisiin asia vapaehtoisuuden pohjalte, jotta haluavat liittyä sosialistipuolueeseen, maksaisivat 25 senttiä kuulta, ne jotka eivät halua, maksaisivat entisen 25 senttiä neljännevuodelta.

Lempinen arveli näitä viime- simainittuja olevan enemmistön. Että noita korotukseen suostu- via, todella asiasta perillä olevia, löytyisi korkeintaan 50.

Taavi Tainio nähtävästi tulisti Lempisen puheesta. Hän pyysi sihteerä nimenomaan merkittämään puheenvuoronsa pöytäkirjaan, "voidakseen vielä 10 vuoden päästä näyttää Lem- pisenle mihinkä hänen ehdotta- mansa järjestelmä vie".

Tainio jatkua sitten tunteelli- seen sävynen että hänen "kos- kee hyvin kipeästi kuullessaan vanhan puolueoverin ehdotta- van moista haparoinnista. Lempi- nen on käynyt kovin araksi, ennen hän ei ollut lainkaan arka".

Tainio jatkua lennokkaasti että hän on aivan toista mieltä kuin Lempinen siitä että jäsenmaksu- jen lisääminen karkottaisi jä- senä, päinvastoin: se lisää, kos-

ka se samalla vahvistaa jäsenis- tön vastuuntuntoa asiaa kohtaan. Tainio sanoo vielä niinkin, että jos kävisi niin, kuten Lempi- nen pelkää, että jäsenistä jäisi jäljelle vain 50, kahdestasadasta, niin nämä viisikymmentä muo- dostaisivatkin sitten sellaisen ko- van ytimen että ne sinänsä ovat liian arvokkaampia ja loppu- jen lopuksi asialle paljon enem- män eduksi kuin nuo 150 pois- tipahtanutta.

Tainio sivaltaa Lempistä vielä että tämä pitää "tärkeänä sel- laisten jäsenten seurassa pysy- misen joilla on kyllä varaa ku- luttaa rahojaan kapakoissa, mut- ta ei pienintäkään halua uhrata mitään aatteen eteen".

Tainio kehoittaa Saima-Seuraa "kunnostautumaan tässä asiassa" muuten Clevelandin edustaja- kokouksen tuokset tulevat tal- latuksi.

O. Alenius hyväksyi Tainion ajatukset "periaatteessa" mutta "käytännössä" yhtyi Lempiseen. Lempinenkin ilmoitti "periaat- teellisesti" yhtyvänsä Tainioon mutta" käytännöllisyyden vuoksi" piti kiinni omasta ehdotuk- sestaan.

Tässä tulisessa kokouksessa, 16 p. lokakuuta, 1904, keskus- teltiin nähtävästi ensimmäisen kerran myöskin oman osuusliik- keen (osusleipomoon) perustami- sesta. Silloin siis ilmeisesti vis- kattiin ilmaan Innon siemen.

Jäsenmaksujen korotuksista keskusteltiin vielä seuraavassa kokouksessa. Asiaa oli nähtävä- tikin harkittu ja siitä keskustel- tu kahden äärimmäispuolin: Tai- nion ja Lempisen kannanottojen mukaan. Enemmistö näkyi kui- tenkin kääntyneen Tainion roh- kean kannan puolelle.

Nyt otettiin keskusteltavaksi siitä voittiinko naisille asettaa sama jäsenmaksu, vai pitäisikö heille asettaa alempi.

Enemmistö näyttää olleen sitä mieltä että "tällä paikkakunnal- la on naisilla yhtä hyvä, ellei parempikin taloudellinen asema kuin miehillä, ja koska naisilla on pyrkimys tasa-arvoisuuteen", niin heille sama jäsenmaksu, koska alempi jäsenmaksu olisi "alentavaa".

Niin sitten jäsenmaksut koro- tettiin 30 äänellä 2 vastaan.

Näihin aikoihin oli voimakasta käymistilaa monessakin asiassa. Keskusteltiin Pohjan Tähten valtaamisesta. Keskusteltiin ret- telöistä Työmies-lehdessä. Ei hyväksytty sitä että Työmies- lehden johtokunnassa oli Päivä- lehden toimittaja Ahlman, "joka republikaanisen lehden pää- toimittajana kirjoittelee lehteen- sä työväenlaatuista vastustavia kir- joituksia, julkenee näytellä kah- denlaista karvaa."

Seuraavan vuoden alussa sit- ten perustettiin Raivaaja. Rai- vaajan esikävijänä pidetään Sai- ma-Seuran kokouksissa julkais- tua "Ismi-lehteä", joka aluksi kir- joitettiin käsin, mutta toimitettiin myöhemmin oikein painoasussa.

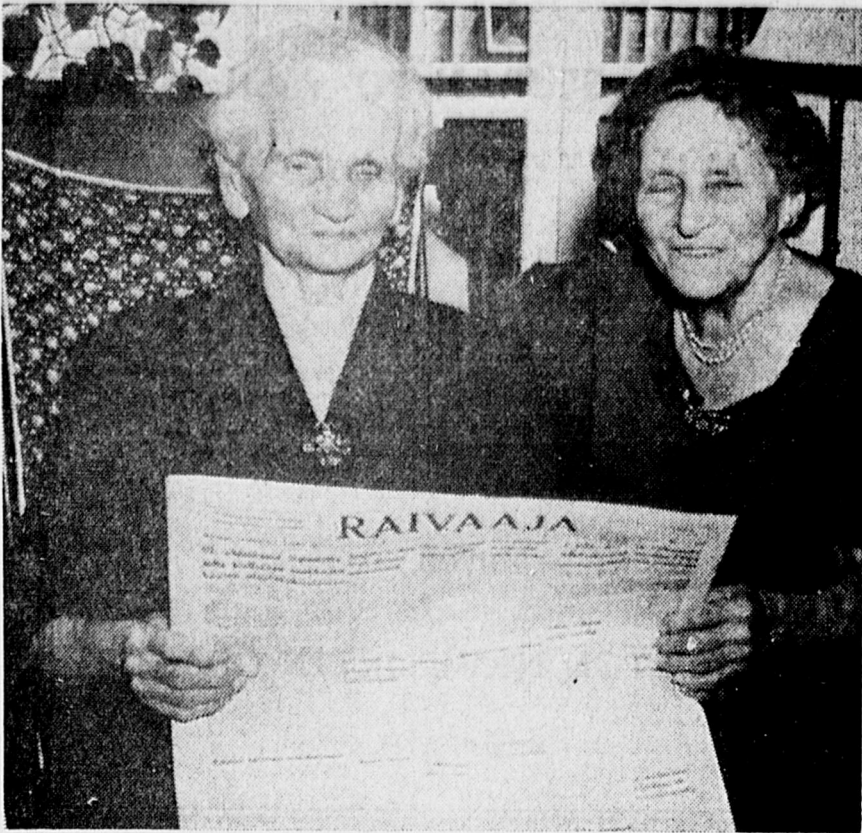
Näihin aikoihin perustivat nai- ten kuoron ja kuoro otettiin Sai- man alaseuraksi. Mieskuoro Sä- vel pyrki myöskin Saiman jäse- nekksi ja toi tullessaan omaisuut- ta: "pianon, nuotteja y.m."

Koska käsitteet sosialismista olivat vielä hyvin himmeitä, eh- dottti Taavi Tainio perustetta- vaksi "Sosialisti klubin", jossa selviteltäisiin ja keskusteltaisiin sosialismin aatteesta.

Tammikuun 17 p. 1905, selvi- teltiin kokouksessa nähtävästi Mechanic kadun kirkkohaalin omistussuhteita. Esimies Jacob Rajala teki selkoa siitä että seu- ran johtokuntaan (trustisiin) kuuluvat Aleks Heisson, William Kaakinen ja Kalle Kangas ovat "käyttäneet väärin heille uskot- tua tointa, antaen väärää tietoa talon omistussuhteista". Kokous erotti nuo kolme yksimielisesti luottamusteimesta, tilalle valit- tiin Pekka Lahti, Jacob Rajala ja Jacob Pottala.

Ennen Saiman perustamista oli perustettu työväenyhdistyk- sä josta kuuluivat Imatra-liit- toon. Saima ei kuitenkaan kos- kaan liittynyt tähän, vaikka si- tä joskus keskusteltiin. Imatra- liiton henki lienee ollut liian vanhoillis-kansallinen tyydyttäk- seen Saiman jäsenten radikaali- sempia vaatimuksia. Vähitellen Imatra-liitto hajosi ja kuitui. Monet siihen silloin kuuluneet kuuluvat nyt Saiman kanssa Kansallisen Liittoon.

Kaksi naisveteraania

Vanhin elossaoleva Saiman jäsen Hilma Perä ja Mari Kampuri lukevat Raivaajaa.

Hilma Perä täyttää ensi maaliskuussa 89 vuotta. Raivaajan puolesta käytiin pikahaastattelulla koska hän tietävästi on vanhin elossa olevista Saiman jäsenistä. Nykyään jo vapaajäsen.

Hilda Perä tuli nuorena tyttö-nä tähän maahan. Ensin hän oli lyhyen aikaa isänsä luona Malessa. Isällä oli siihen aikaan siellä ruokatalo miehille. Pian kuitenkin, nuori Hilma muutti Fitchburgiin ja tästä kaupungista tulikin sitten hänen kotikaupunkinsa.

Hän liittyi heti paikkakunnalle tultuaan Saimaan, joka silloin eli vielä hapulevaa kauttansa, kierteli yhdessä ja toisessa paikassa pitämässä kokouksiaan ja esittämässä ohjelmiaan. Hän ei muista enää kaikkea eikä aivan tarkkaan, mutta hajakuvia nousee sieltä täältä esiin.

Mrs. Perä sanoo esiintyneensä ensimmäisessä näytelmässä minne Saima seura esitti: Kestikievarin talon yläkerta ja alakerta. Hän sanoo esittäneensä kievärin emäntää. Näytelmä oli yksinäytöksinen ja se esitettiin "Cushing-hailla". Main kadun varrella olevan puurakennuksen yläkerrassa. Rakennuksessa tapahtui myöhemmin räjähdys. Mari Kampuri kertoi sattuneensa läheisyyteen juuri kun rakennuksen katto kohosi ilmaan.

Mrs. Perä sanoo hyvin muistavansa Raivaajan perustamisen. Sanoo myöskin muistavansa kuinka Saiman haalin naapurissa syttyi tulipalo juuri ohjelman ollessa menossa. Rauhallisesti saatiin kuitenkin kaikki pois salista, ilman pakokauhua.

Hilma Perä joutui pian naimisiin, synnytti kahdeksan lasta ja niiden hoitaminen veikin sitten äidin ajan niin tyystin että Saiman toiminnat jäivät hänen osaltaan vuosikausiksi.

Mutta aviopuoliso, Lauri Perä, oli mukana. Näytteli, mm. näytelmässä: Paavon kellot. Toimi useissa luottamustehtävissä, oli kuollessaankin Saiman jäsenkirjuri.

Mutta kun lapset kasvoivat, olivat hekin mukana, ihanne-lytöissä, kesäkoulussa ja pyhäkoulussa. Vanhin tytärkin on laulanut monet kerrat Saiman haalilla.

Hilma Perä on vielä henkisesti virkeä, mutta hieman heikko voimiltaan, näkökyky on heikentynyt. Hän asuu tyttärensä kanssa.

Toisena kuvassa on Mari Kampuri. Ei ole sitä ihmistä, joka ei Kamppurin Maijaa tuntisi, niiden joukossa jotka ovat hiukan-kin seuranneet Saiman toimintaa. Hän on nyt yli 76 vuotias.

Mari meni naimisiin Hjalmar Kampurin kanssa, joka oli siihen aikaan voimisteluseuran johtajana. Marikin, nuori tyttö, voimisteli tulevan miehensä opastuksella.

Mari Kampuri on syntynyt Lapualla, tuli vanhempiensa mukana Fitchburgiin kolmivuotiaana, vietiin takaisin Suomeen, mutta palasi jälleen jo 10-vuotiaana ja on siitä lähtien ollut Saiman töissä ja toisissa mukana mihin ikinä on pystynyt. Ja hän on pystynyt paljon.

Pääosa Marin elämäntyöstä kuului Saiman näyttämölle. Hän alkoi näyttellä jo 14-vuotiaana. Ensimmäinen osa oli näytelmä: Meni syteen tai saveen. Se näyteltiin nykyisen Osuuskunnan päämyymälän paikalla olleessa puurakennuksessa, jossa oli pikkuinen sali. Siitä näyttämö muuttui Mechanic kadun kirkkorakennuksen alakertaan.

Mari Kampuri vietti 40-vuotisen taiteilijajuhlaansa 1943, huhtikuun 10 päivä, jolloin Saiman haalilla näyteltiin: Kellojen soineissa. Mari oli ohjannut ja osittain lavastanutkin näytelmän ja näytteli siinä Kyttyrä-Nikon vaimon, Fredrikan osan. Kyttyrä-Nikkona oli Kalle Tuikka. Saiman haali oli ääriään myöten täynnä kansaa. Mari sai kukkatulvan, lahjoja ja sähköitä. Työtä näyttämöllä jatkui vielä senkin jälkeen yli kymmenen vuotta.

Mari on myöskin kirjoittanut näytelmiä ja kuvaelmia.

Mari on kuulunut myöskin laulukooron. Vieläkin hän silloin tällöin esittää laulua kahviaisissa. Pyydettyänsä hän yhä lausuu runoja ja lukee kertomuksia. Ja häntä pyydetään jatkuvasti.

Mari Kampuri on monipuolisesti lahjakas. Hän maalaa, tekee käsitöitä ja on erinomainen emäntä.

Edelleenkin hänet nähdään kaikissa Saiman tilaisuuksissa. Ravintolassa hän toimii huolimatta jalkojensa heikkoudesta. Jokaisessa Saiman kokouksessa hän istuu.

Tämän juhlanumeron historiikin aineistoa kootessa on Mari Kampurin lehtileikkeistä ja valokuvista sekä muistelmista ollut suuri apu.

Jäseniä jotka ovat kuuluneet Saimaan yli neljäkymmentä vuotta

Rosa Hallfors, Jenny Matson, Anton Lamminen, Emmi Lamminen, Kalle Lahtinen, Aini Nousio, Toivo Nousio, Emma Heikkinen, John Heikkinen, Lily Laakso, Gustav Laakso, Ellen Merilä, Jenny Raatikainen, Tyne Hallfors, Lauri Hallfors, Einari Kokkinen, Naemi Puranen, Tilda Aalto, Mari Kampuri, Selma Kerttula, Hilda Järvinen, Lyyli Nurmi, Ida Route ja Hilma Perä.

Jäsenkirjojen mukaan Rosa Hallfors on liittynyt Saimaan jo vuonna 1904, joten hän on ollut jäsenenä yhtämittaisesti yli 60 vuotta. Edelleenkin hän on mukana kaikin voiminaan.

Rosa Hallfors edustaa sitä harvinaista ihmisajaa, joka antautuu niin ehdottomasti kerran omaksumalleen asialle, että on aina valmis tekemään kaikkensa, koskaan edes uneksimatta mistään palkioista tai kunnianosoituksista. Vielä nykyin, juuri viime vuosikolmessa, hän on hankkinut uusia jäseniä Saimaan ja Raivaajalle uusia tilauksia. Paitsi valistustoimikuntaan, hän kuuluu aktiivisena jäsenenä Kultaisen Iän Kerhoon.

Tässä juhlanumerossa me sanomme: Kukka rintaan! Sinä hyvä ja uskollinen jäsen.

Kaikuu ääni velvoittava

Työväenyhdistys Saiman 70. vuotisjuhlaan

Tammikuun 12. 1964

Vuosikymmenien, satain vuotten takaa ääntä kuuntelen, kaikonut jo yössä orjan nimettömän, kasvain aikain myötä, sävelissä epätoivon, uhman, uuden uskon myötä nousten laskien. Lauulu uljain, ylevin minkä ilmaan nostonut on henki ihmisen.

Tunnen siinä tutun sykähdyksen, oman sisimpäni säveleen yhtyneenä virtaan paisuaiseen toiveitten ja runsaan kyyneleeseen. Tunnen isäin uupuneitten tuskanraskaan työn ja raadannan, äitein varhain kiihtuneitten uupumuksen, lohduttomat kohtalot ja lapsilaumain ilottomat päivät, elon näläntutun, ankean.

Kuulen vuosisatain takaa sävelissä ihmistaiston muutakin: kuulen ensimmäisen uskalluksen äänen, kutsuvan, uhrivalmiin taistelijan ensihuodon velvoittavan, taistoon vaativan. Näen toivonsäteen ensimmäisen, hennon kajastuksen masennuksen yöstä vitkaan taivaanrantaan nousevan.

Oikeus! Miten syväin vaivain alta nousikaan sen oivallus! Kuka ensin rohkeasti kysyikään: Onko maa vain oma muutamien? Onko kellään oikeus pitää toista ihmisolentoa orjanaan? Onko oikeus toisen raadannasta heelmät omaksensa saalistaa?

On yhteiskunta kaikkein koti, kaikkein täällä oikeus kodin lämpöön, onneen, parhaimpansa kukintaan ja työnsä tuloksiin. Luonto suuri jokaisen luo ensi-itkuun alastoman ihmisen ja joka ainut lähtee kuolon yöhön samoin: kaiken tänne jättäen. Ensi itkun, viime henkähäksen väliäival on täynnä valtaistelua, saaliin himoa, monenlaisen nimen alle kätettyä heikon sortoa.

Aate, Saima, syntyi unelmasta, yhteiskävästä työtä tekevään. Jokainen toi siihen hiukan toivoa ja paljon koti-ikävää. Kaikkein eniten toi kukin siihen uskallusta, uskoa, ja luottamusta vankkaan yhteistyöhön, ihmisyyden asiaan.

Paljon työtä tehtiin silloin yhteisaatteen vuoksi. Unohdettiin illoin uupumus ja pitkän matkan vaivat. Yhtä vain ei unohdettu: oikeus ei täällä tule itsestään, ei hyväntekeväisten sydämistä eikä taivaan armolahjana. Se taistellen on vallattava, uskalluksen tietä saavutettava.

Aatteen tunnustuksena oli taistelu. Vaan ei viety kättä miekkaan. Ei väkivaltaa tunnustettu oikeaksi milloinkaan. Ei sota koskaan aja ihmisyyden voiton asiaa. Veri uutta verta vaatii, sorto siittää katkerampaa sortoa. Ihmisessä parhainta on hengen työ ja mielen kasvu, luova elämä.

Pystyttivät oman hengen temppelin, aatteen talon avaran. Loivat laulukoorot, soitto-kunnat, näytelmät ja sanan puhujat. Oppikerhot monet loivat valoaan, Reipas-seura kiehtoi nuoria. Myös lehden, oman äänenkannattajan loivat, Raivaajan, loivat keskeen epäilysten, vain uskalluksen voimalla. Se kestänyt on monet ristituulet, aatehallat uhkaavat ja ankarat. Raivasivat rämeperään maahan kesäpuiston, uljaan palatsin. Into edistyksen myöskin Innon loi ja nostatti ja Luottoyhdistyksen, keskinäisen apulähteen, Vielä vanhoillakin loihti lapsen, kerhon kultaikäisten, ajan tarvetta ja vaatimusta hengen seuraten.

Kiitos kuuluu tänään sulle, joukko harmaapäi! Tunnustus ei tämä ole tyhjää sanahelinää. Niinkuin uhkuu tarhat jälkeen työnnä kukkaa, kantaa hedelmää, niin myös jatkuu hengen työnnä täällä, se ei kesken jää.

Ääntä aikain syvyydestä kaikuvaista kuuntelen, se kasvaa, yhä jalommat saa soinnut sävel sen. Se syvä on kuin itse luonto luomaton, se vanha on ja aina tuore, ikuisuus, siinä sykähtelee aika sekä ikuisuus. Se ääni ihmisyyden on, oikeutta vaatii, rakentaa, maan päältä vasta ihmiskunnan kadotessa katoaa.

Se aina nousee, astuu esiin puhtain otsin, henki totuuden. Siihen luottaneet on taistelijat kaikki entsaikojen jotka sytyttivät ja sytyttivät muita, veivät valon luo. Se sama syvä tunto aina uudet miehet, naiset esiin tuo.

Hyvin esi-isät, äidit, ikuuntanne maan povessa nyt nukkukaa! Nimekkäät ja nimelliset raivaajat, teitä siunaa tämä maa, siunaa ihmiskunta, masennuksen yöstä päivään herännyt, joka-ainoa ken täällä eläissään on oikeutta kylvänyt. Peruslaki parhainkin on kevyt painokirjain, sana paperilla vain ellei ihmisessä itsessään täyty henki kasvamisen lain.

Yhä kaikuu ääni velvoittava, kutsuva, se kansain parhaat nostattaa, maan päälle valoisamman, avaramman kodin ihmiselle rakentaa.

Lempi Ikävalko

Papin perhe näyteltiin sittenkin

Se oli siihen aikaan kun seurakunta oli päättänyt, että jumalaton Saima on häädettävä pois Mechanic kadun kirkkohaalilta. Päätettiin ryhtyä niin radikaaliin toimenpiteisiin että se tepsii.

Saiman jäsenet olivat harjoitelleet Minna Canthin: Papin perheen. Seurakunnan taholta oli salaa levitetty kylälle sanaa, että mitään näytelmää ei sinä iltana tule.

Mari Kampuri, silloin vasta noin 15 vuotias, joka näytteli Maijan osaa, tuli ajoissa haaliin pukeutumaan. Lipunmyyjä jo sanoi hänelle, että sinne meni ryhmä miehiä joilla on jotakin outoa tekeillä. Ja kun Mari meni haaliin siellä seisoj ryhmä miehiä. Joku huusi hänelle joukosta, että turhaan flikka tulet, ei tänä iltana mitään näytellä.

Mari tuumi vain että sepähän nähdään ja meni pukuhuoneen puolelle. Kohta alkoi sitten salissa hulina ja kolina. Toiset nostelivat penkkejä kasaan, toiset laskivat letkulla vettä lattialle, piti olla muka "suursiivous".

Tuli hätään jo Saimankin miehiä. Saimalaiset alkoivat lappaa penkkejä takaisin lattialle, toiset niitä sikäli yritti kasata uudelleen. Se oli omalaatuisia kilpatoimintaa. Marikin, joka oli jo ennättänyt pukea itsensä näytelmää varten, tuli ihmettä katsomaan ja sai vesisuikasta. Vaatteet jäättyivät heti kylmässä salissa.

Joku Saiman pojista juoksi kuitenkin kellariin ja sulki vesijohdon. Sillä välin oli joku saanut käännetyksi letkun päätä suihkuttajaa kohtaan, joten eivät siinä ikityöntekijätäkään kuivaksi jääneet. Sisustaan kuuluisa Hellanen rehvasteli lattialla niin kauan että Kampuri nosti hänet niskasta ulos.

Loppukahakka sitten selvitettiin poliisin avulla. Vettä leviteltiin mapoilla ohuemmaksi. Seurakuntalaisten ennakkotiedotuksesta huolimatta oli kylälle levinnyt toinen kierros sanomaa, jossa sanottiin että näytellään sittenkin.

Ja Papin perhe näyteltiin, vaikka Majjankin vaatteet olivat jäässä näytännön alkauksessa, mutta sulivathan ne siitä. Ja kansaa oli salissa ennätysmäärä, seisomassakin missä ikinä jalan sijaa löytyi.

Jacob Rajalan kertomaa Saiman sekavilta alkuvuosilta

Jacob Rajala kertoo muistelmistaan 12-vuotisjulkaisua varten että ennen Saiman perustamista keskusteltiin paljon työväenyhdistyksen perustamisesta. Suomalaiset istuivat kapakoissa joutoaikoihin, parhaimmalla tapauksessa kirkon kokouksissa. Mutta mieli ei tuntunut saavan tyydytystä näistä paikoista. Kapakaelämä tunnettiin liian arvottomaksi, kirkon ja raittiusseuran henki liian ahtaaksi.

Kutsuttiin koolle yleinen kokous, tammikuun 1 p. 1894. Julkaisussa sanotaan että kokoukseen saapui noin puolet silloin paikkakunnalla olevista suomalaisista. Enemmistö oli sitä mieltä että perustetaan työväenyhdistys.

Perustava kokous pidettiin tammikuun 4 p. John J. Koski ehdotti seuralle nimeksi: Saima. Siihen liitettiin myöhemmin tarkempi virallinen määrittelmä.

Uusi yhdistys toimi aluksi varsin vilkkaasti. Kokouksia pidettiin joka sunnuntai, joka toisenä pidettiin työkokous joka oli suljettu.

Seuran alkuperiaaleiksiin kuului keskinäisen avun antaminen. Hankittiin työtä työttömille, seuran kustansi työn hankkijaksi maan kieltä taitavan miehen tai naisen. Jos seuran jäsen joutui puutteeseen, seura lainasi rahaa, jonka jäsen sai maksaa takaisin vointinsa mukaan, korkoa ei otettu. Sairausten sattuessa seuran antoi jäsenelleen avustusta 3 dollaria viikossa, neljän viikon aikana. Lisäksi pantiin toimeen ilmaisia sairaan toverin hyväksi, jos se näytti tarpeellisuutta.

Seuran henki oli kristillis-siveellis-voittoista. Mutta alusta alkaen oli kuitenkin työväen kysymys etutillalla. Kehoitettiin liittymään yhteen.

Silloiset kehoitukset eivät kuitenkaan vielä saaneet minkäänlaista toivoa vastakaikua. Vähitellen toimintatointo laimeni. Kokoukset harvenivat ja jäsenistö väheni.

Vuoden 1896 alussa Saima seurasta tuskin puhuttiin. Mutta kun hiljaiseloa oli jatkunut jo kolmatta kuukautta, alkoivat jotkut jo kysellä eikö ole mitään keinoa saada toiminta jälleen käyntiin. Vai joko lakkautetaan kokonaan?

Kolme perhettä oli joiden mielekinto kohdistui Saiman kohtaloon ratkaisevalla tavalla: John J. Koski, John Eskola ja Johan G. Mandala. Nämä kolme kovaa "Jussia" tulivat perheineen kokoukseen maaliskuun 18 p. 1896. Koski oli kierrelyt tuttavissaan keskustelemassa asiasta ja kehoittamassa heitä saapumaan kokoukseen.

Tämä elvyttävä kokous oli varsin mitätön osanottajien määrään katsoen: vain 9 henkilöä. Päätettiin kuitenkin että "toimintaa jatketaan jos kokoukseen saapuneet: Hilda Mäki, John Quist ja Jacob Rajala liittyvät seuran jäseniksi.

Siihen hajosi Kansallisseura. Saima alkoi toimia jälleen Saimana eikä ole sen jälkeen kehenkään liittoihin hakeutunut. Vastustajat perustivat myöhemmin Kalevan Ritari.

WCU

Tämä kansan perustama pankki-
laitos, joka viettää 50. vuosi-
juhlaansa tänä vuotena
haluaa täten

Onnitella Työväenyhdistys SAIMAA 70. merkkivuotensa johdosta

Saiman merkitys Amerikan suoma-
laisten historiassa on ollut suuri ja vai-
kuttava kansanvaltaisen työväenliikkeen
kannattajana, kulttuurin valvojana ja
edustajana, ja yhteiskunnallisten ajatus-
ten kehittäjänä ja puolustajana, jotka
ovat olleet suurena tekijänä siinä että
Fitchburgissa on:

Amerikan suomalaisten parhain sano-
malehti - Raivaaja.

Osuusliikkeitä kuten Workers' Credit
Union, United Co-operative Society of
Fitchburg ja United Co-operative Far-
mers, Inc., jotka antavat mainetta Fitch-
burgille kaupunkina, jossa on suuria ja
menestyksellisiä osuusliikkeitä.

Kunnioitamme Saimaa siitä arvok-
kaasta työstä, jonka se on suorit-
tanut 70 vuoden aikana!

Workers' Credit Union

(Työläisten Luottoyhdistys)

Perustettu v. 1914

48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

ENTINEN SAIMAN TALO FOSTER JA LEIGHTON KATUJEN KULMASSA

Saiman haali rakennettiin yhteistyöllä kesän aikana 1906. Se tuli maksamaan yli \$20,000. Varhain keväällä, "Verisunnuntaina" laskettiin peruskivi. Kansaa tuli runsaasti tähän juh-
lalliseen tilaisuuteen.

Saiman haalia ei suinkaan toivottu tervetulleeksi paikalla ennestään asuneiden naa-
purien taholta. Vastustajat yllyttivät saksalaisia ja ruotsalaisia panemaan toimeen nimenkerä-
yksen vastustaakseen suomalaisen haalin rakentamista. Mutta niin vaan oli kohtalon kirjoissa
määrätty, että Saiman haali rakennettiin siihen mäenkupeeseen.

Talkootöillä tehtiin niin paljon kuin voitiin. Ja missä oli pakko käyttää maksullista työ-
voimaa, työntekijät saivat odottaa saataviaan siihen saakka kun haali oli valmis ja siihen
saatiin kiinnelaina.

Rahaa hankittiin myöskin arpajaisten järjestämisellä. Niistä karttuikin sievoinen summa.
Arpoja oli 5,000 ja jokaisella voitti jotakin.

Tästä haalista sitten tuli innokkaan toiminnan tyyssija noin puolen vuosisadan ajaksi.
Näyttämö laitettiin tosin aluksi niin pieni, että sitä oli jatkettava. Seinät koristeltiin taiteilija
Bruno Mannen maalauksilla. Niissä oli runsaasti Karjala-aiheita. Esiripussakin oli karjalainen
maisema. Maalaukset tuhoutuivat tulipalossa.

Ensimmäinen näytelmä mikä uudella talolla näyteltiin, oli Kankurit. Viimeisestä ei ole
tällä kertaa aivan varmaa tietoa, mutta ainakin viimeisinä oli keuhkokuume. Robert E. McEnroen: Älä Uneksi — Elä.

Haalilla näyteltiin puolen vuosisadan kuluessa monia suuria koko illan näytelmiä. Sel-
laisia, jotka olisivat kunniaksi minkä hyvänsä teatterin ohjelmistossa. Nimekkäiden ohjaa-
jien nimiluettelo venyisi pitkäksi.

Kun "Vanha Saima" lopetti näyttelemisen ja kuorolaulun jäsenlupun harventuessa
kuoleman, poismuuttojen ja iän lisääntyessä, jatkoi "Nuori Saima" vielä jonkun aikaa sekä
näyttelemistä että kuorolaulua. Kunnes haali myytiin huhtikuun 9 p. 1957 Mt. Roulstone Lodge
of Odd Fellowsille.

Kesäjuhla ja Vappujuhlat ennen aikaan alkoivat juhla-kulkueella. Kulkue lähti liik-
keelle Upper Commoniltä, kulki pitkin Main katuja asemalle ja sieltä takaisin ja sitten Saiman
Puistoon. Soittokunnat ja voimisteluseurat antoivat väriä kulkueelle. Kesäjuhlan kulkueissa
oli useita soittokuntia ja voimisteluseuroja eri pakikakunnilla.

Saiman näyttämön ensimmäinen esirippu, Kalevalan aiheinen, jossa Kalevalan runon
laulajat istuvat käsi kädessä. Oikealla nainen soittaa kannella. Esiripun maalasi taiteilija Bruno
Manne. Se tuhoutui suuressa tulipalossa tammikuussa v. 1917.

ONNITTELU

SAIMA-SEURAN 70-vuotis- MUISTOJUHLAAN

tammikuun 11. — 12. p. 1964,

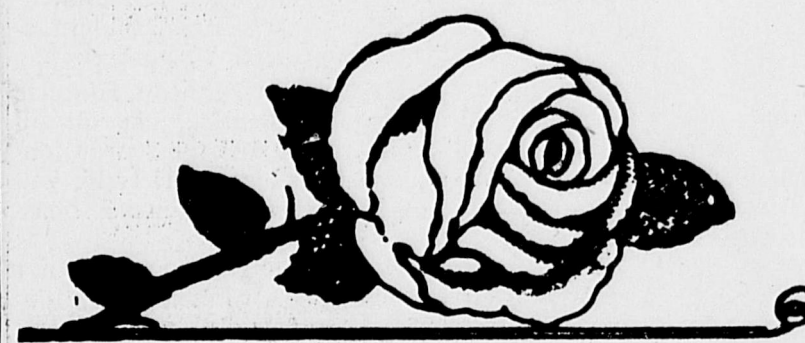
Fitchburgissa, Mass.

MENESTYKSELLISTÄ JATKOA EDELLEEN
TYÖVÄENLIIKKEEN JA SUOMALAISEN
KULTTUURITYÖN TOIMINNASSA

TOIVOO

A.S.K. LIITON NEWPORTIN OSASTO

Newport, N. H.

AMERIKAN SUOMALAISEN KANSANVALLAN LIITON

ONNITTELU

FITCHBURGIN TYÖVÄENYHDISTYS

"SAIMALLE" sen viettäessä

70. VUOSIJUHLAANSA

Amerikan Suomalaisen Työväenliik-
keen historian lehdillä on mainintoja
siitä kunnioitettavasta aatteellisesta
työstä, jonka olet suorittanut.

Toivomme vieläkin sinulle aattee-
listä kestävyyttä tulevien taistelu-
vuosien aikana!

AMERIKAN SUOMALAISEN
KANSANVALLAN LIITON
LIITTOTOIMIKUNTA

TOVERILLINEN TERVEHDYS
70-VUOTIAALLE
T.Y. SAIMALLE

BOGOTA ASKL OSASTO
Bogota, N. J.

TYÖVÄENYHDISTYS SAIMA *juhlii* **70. VUOSIJUHLAANSA**

Lauantaina ja sunnuntaina, tammikuun 11 ja 12 päivinä, 1964

CO-OP CENTERISSÄ, FITCHBURGISSA

Nuoren Saiman Tanssit

CO-OP CENTERISSÄLauantaina, tammikuun 11 päivänä, klo 8 illalla
 RUDY NESMANNIN ORKESTERI soittaa Sisään pääsy 75 senttiä

Sunnuntaina, tammikuun 12 p. alkaen klo 2 ip.

Juhlahjelma

ALKUSOITTO (pianolla) Alvah Jakola
 TERVEHDYSSANAT Sävele Syrjälä
 FITCHBURGIN KAUPUNGIN TERVEHDYS Pormestari George J. Bourque

Musikaalinen ohjelma

Si le Bonheur, Sibyl'in laulu Faustista Gonoud
 O Mio Babbino Caro, Gianni Schicchistä Puccini
 "An Chloe" Mozart
Elsie Adams

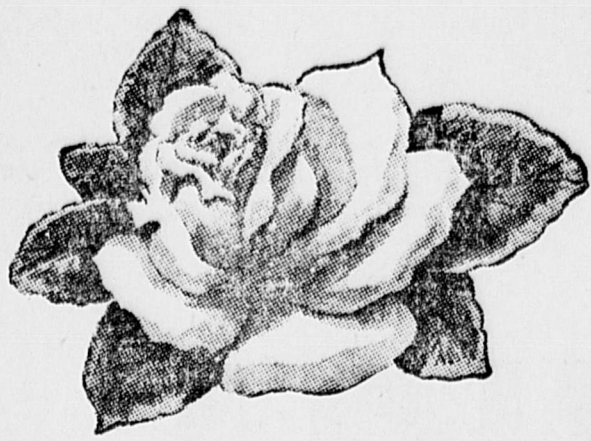
"Two Grenadiers" Schumann
 "Pilgrim Song" Tchaikowsky
 "Captaine of the Marguerite" O'Hara
Donald Adams

Duetto, Oopperasta "La Traviata" Verdi
 Duetto, "West Side Storysta" Leonard Bernstein
 Duetto, "The Music Manista" Meredith Wilson
Donald Adams and Elsie Adams
 Säestäjä Alvah Jakola

JUHLARUNO kirjoittanut ja lausuu Lempi Ikävalko
 JUHLAPUHE Am. Suom. Kansanvallan Liiton sihteeri Victor Annala
 EDUSTAJAIN TERVEHDYKSET —
 OHJELMAN ESITTELIJÄ Lily Laakso

Sisään pääsy ja kahvitarjoilu vapaa!

Kaikki tervetulleita Saiman 70. vuosijuhlaan!

Onnittelumme

FITCHBURGIN TYÖVÄENYHDISTYS "SAIMALLE" SEN 70. VUOSIJUHLAAN!

Pitkä on ollut taival, jonka olet suorittanut. Olet ollut valon näyttäjänä aatteellisissa asioissa. Kun on ollut ratkaistavana vakavia periaatekysymyksiä, katseet ovat kohdistuneet sinuun, ohjetta anoen.

*Jatkukoon tuo ylevä ja antoisa työ,
jonka olet suorittanut työväen-
liikkeen hyväksi!*

Suurella toveruus-kunnioituksella

**GARDNERIN SUOMALAISEN
TYÖVÄENYHDISTYKSEN JÄSENISTÖ**

Gardner, Mass.

TYÖVÄENYHDISTYS SAIMA 70. VUOTIAS

FAIRPORTIN OSASTON JÄSENET
toivottavat tälle vanhukselle vielä
monta, pitkää toimintavuotta
eteenkin päin!

FAIRPORTIN ASKL. OSASTO

Fairport, Ohio

**ONNITTELUKSE SAIMALLE
70. VUOSIJUHLAN JOHDOSTA!**
MAYNARDIN TYÖVÄENYHDISTYS
TAISTO
Maynard, Mass.

Kuvia Saiman kauniista puistosta

Saiman kesäteatteri ja tanssisali jossa on näytelty, juhlittu ja tanssittu ja yhä on ahkerasti käytetty kesäin ei ainoastaan suomalaisten mutta Fitchburgin eri seurojen taholta.

Saiman pieni lampi jossa vuosien varrella monet ovat oppineet uimaan ja monia uimakilpailuja on toimeenpantu.

Puhujalavalta katsoen ravintolaan. Suurien juhlien aikana kenttä on täynnä autoja.

Kuvat otettu suuresta Suomi-avustajajuhlasta Saiman kesäteatterissa.

**PARHAIMMAT
ONNITTELUKSE
TYÖVÄENYHDISTYS SAIMALLE**
sen viettäessä
70-VUOTISJUHLAANSA!

PORT CHESTER ASKL:n OSASTO
Port Chester, N. Y.

**FITCHBURGIN
TYÖVÄENYHDISTYS SAIMA,
ONNITTELUKSE
70. SYNTYMÄPÄIVÄN JOHDOSTA!**

CLEVELANDIN A.S.K.V. LIITON
OSASTO
Cleveland, Ohio

**TOVERILLISET ONNITTELUKSE
"SAIMALLE"
70. JUHLAVUOTENAAN!**

Toivomme vielä monia virkeitä toimintavuotia
Saiman jäsenistölle olla etujoukkona järjestös-
samme taistelussa pysyväsien
RAUHAN ja todellisen DEMOKRAATTISEN
YHTEISKUNNAN SAAVUTTAMISEKSI

Toveriterveisin
A.S.K. LIITON
WORCESTERIN OSASTO

**ONNITTELUKSE
TYÖVÄENYHDISTYS SAIMALLE
70. VUOSIJUHLAN JOHDOSTA!**
WEST WAREHAM ASKL OSASTO
West Wareham, Mass.

**KIITOLLISENA ONNITTELUKSE
TYÖVÄENYHDISTYS SAIMAA**

sitä 70 vuotta kestäneestä suuriarvoisesta työstä,
minkä se on suorittanut kansanvaltaisen työväen-
liikkeen hyväksi. Se on ollut perustamassa pysy-
väistä ja kestävää "kivijalkaa" niille osuustoimin-
nallisille laitoksille, joista nykypolvi ja jälkeläiset
voivat olla ylpeitä.

Toivomme
parhainta menestystä ja toimintatarmoa edelleen!
A.S.K.L:n NORWOODIN OSASTO
Norwood, Mass.

Toveruuden muistoksi

Saiman jäsenille

Niin usein maailman poluilla
kulkurin silmät kyyneltyy
ja kaihot ne kahlivat rinnan.
On helppo ne hetkessä unohtaa,
joihin ei hengenheimoutta saa,
jotka tuns vain karkean pinnan.
Vaan teiss' oli sydämiä
samoja sykkiviä.
Siks kaipaus on
niin voittamaton.
Minä tuntee sain teissä ihmisiä.

M. Hahl.
(Vanhasta julkaisusta)

ONNITTELUMME

SAIMALLE

70. MERKKIVUOTENSA

JOHDOSTA!

EINO A. TOFFERI

Insurance

48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

VELJELLISET ONNITTELUT

TYÖVÄENYHDISTYS "SAIMALLE"

70. JUHLAVUOTENAAN!

TYÖVÄEN JA KANSANVALLAN

HYVÄKSI!

TOVERUUDELLA

TYÖVÄENYHDISTYS "VELI"

ja QUINCYN ASKL:N OSASTO

Quincy, Mass.

Myttyyn mennyt salahanke

(Simon alakerrasta 20-vuotis-
numerossa)

V. 1907 yrittivät jotkut hämäläiset henkilöt saada Saiman jäsenistä muodostetuksi "vallankumouksellisen klubin". Tarkoituksena piti olla "Venäjän vallankumouksen rahottaminen".

Elokuussa kutsuttiin joidenkin salaisia aikeita hautovien toimesta "luotettavia" saimalaisia kokoukseen. Näistä "luotetuista" oli yritetty ottaa selvää jo pitemmän aikaa urkkimalla.

Läsnäoleville teroitettiin, että asioita on pidettävä äärimmäisen salaisena. Toiset hyväksyivät heti salaperäisyysaatteen, toiset sensijaan alkoivat ihmetellä, että miksi sitä nyt niin salassa tarvitsee pitää.

Ne henkilöt, jotka eivät ymmärtäneet kylliksi salaperäisyyden vaatimusta, merkittiin boikottilistaan eikä heitä sen jälkeen enää kutsuttu kokouksiin. Heitä epäiltiin venäläisten santomien urkkijoiksi, joita väitettiin vilisevän "kuin Viikilän kissoja" Fitchburgissa.

Ryhmä pani toimeen muutamia iltamia rahavarojen keräämiseksi, ja pitivät kokouksiaan. Ryhmän "suojelijoita" olivat "Kettus-Konttinen" ja "Unkarin Poika". Mutta nämä koettivat olla kuin eivät tietäisi mitään koko salapuhasta.

"Vallankumousklubi" yritti kiihottaa Saiman jäseniä Raivaajaa vastaan, koska Raivaaja oli tuonut julki salahankkeet. Jotkut olivatkin vihoissaan Raivaajalle, mutta ei kuitenkaan enemmistö.

Myöhemmin tultiin siihen tietoon, että "Kettus-Konttinen" ja "Unkarin Poika" olivat tavallisia rosvoja, jotka yrittivät salistaa vallankumouksen naamarillakin. Raivaajaa uhattiin pu-

S I M O

(Frans J. Syrjälä)

Raivaajan monivuotinen päätoimittaja.

hutellessa "vaikuttavalla tavalla". Uhkaukset kutistuivat kuitenkin kokoon. Koko klubin kuoli omaan mahdollisuuteensa.

Vähitellen haihtui sekin hälinä. Tultiin toteamaan, että suurin osa noista salapuhailijoista oli selvää roskaväkeä. Saima oli jälleen pelastunut omalla har-

Ei kumma liene...

Rantaan lännen painui päivän kerä.
iltaan arkipäivän hälyt;
yö lauha pilven hattaroilla
peitti häivään tähtein pälyt.

Kuiski kummin yön äänet herkä,
lehto luonnon levon lauhaa;
huokui nurini, tuoksui kukat
kesän...

Ihm'srinta vailla rauhaa...

Oihan elen mailla ristiriidat,
arkihuolet, aherrukset.
Kiistat rodun vihan viertehillä,
harhan puolla uskon ukset.

Ei kumma liene, jos väsyneenä
masentuukin ihmismieli,
kun vihan viimein turhaks'
turtuu
toivon tonot, sovun kieli...

Niku Nousio.

kintakyvyllään suistumasta salakähmäisten verkon silmukoihin. (Simo oli Frans Josef Syrjälä).

"Mietelmiä ja Ainek kirjoituksia"

Olivia Hautamäki

Tämä 160 sivua käsittävä kirja johon Olivia Hautamäki on koonnut pitkän elämän varrelta kirjoittamia muistelmia, runoja ainek kirjoituksia on näinä päivinä valmistunut Raivaajan painosta. Olivia Hautamäki kustansi kirjan sukulaisilleen ja läheisille tuttaville ja loput hän on lahjoittanut Raivaajalle siinä ymmärryksessä että sen kautta koituisi rahaa Raivaajan vähävaraisten lukijoiden rahastoon.

Kirja annetaan kaikille jotka lahjoittavat vähintään \$2.00 rahastoomme jolla voimme lähettää Raivaajaa lukijoille jotka elämän ilta hetkellä ovat siinä asemassa ettei rahat riitä lehden tilaamiseen.

Toivomme että tämän kirjan välityksellä kertyy hyvä summa rahastoomme.

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY

48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

Kuvat kahdesta Saiman näyttämön esittämästä laulukappaleesta jotka olivat hyvin suosittuja.

FITCHBURGIN OSUUSKAUPAN CO-OP CENTER, missä Saima on toiminut siitä saakka kun 1957 Saiman haali myytiin.

Lehtemme puhelin:
Toimitus ja Konttori
343-3822

ONNITTELEMME

TYÖVÄENYHDISTYS SAIMAA

70. VUOSIJUHLAN JOHDOSTA!

MICRO TOOL COMPANY, INC.

ja

PETERSON CO., INC.

Fitchburg, Mass.

PARHAIN ONNITTELUMME

TYÖVÄENYHDISTYS SAIMALLE

70-VUOTISPÄIVÄNSÄ JOHDOSTA!

UNITED COOPERATIVE FARMERS, INC.

Fitchburg, Mass.

RAIVAAJAA lukemalla teette mukavasti matkoja vanhaan kotimaahan, sillä siinähan kerrotaan Suomen uutisia aivan yhtämittaisesti.

ONNITTELUNI

TYÖVÄENYHDISTYS SAIMALLE

70. VUOSIJUHLAN JOHDOSTA!

Suomalainen lakimies

EDWIN E. KAARELA

NUORI SAIMA

ONNNITTELEE

T.Y. SAIMAA

70. VUOSIJUHLAN JOHDOSTA!

Juonia ja vastatuulia

"Me tahdomme kaikilla siveellisillä ja rauhallisilla keinoilla kohottaa työkansan asemaa tässä maassa."

Sanat kuuluivat Saiman alkuaikojen jäsenoiseremonioissa lausuttuun rituaaliin. Siihen vielä lisättiin: Rukoile ja tee työtä, jonka seuran vanhin lausui.

Mutta niin sovinnaista ja siveelliseltä kuin nuo sanat mahtanevatkin meistä nyt tuntua, ne eivät kyenneet suojelemaan Saiman yhdistystä joutumasta vanhoillisten vihan kohteeksi, koska se julistautui työväenyhdistykseksi ja sosialismin kannattajaksi, siinä nähtiin tarpeeksi besebubin henkeä ja koetettiin kaikin tavoin leimata yhteiskunnan turvallisuudelle vaaralliseksi.

Rumimpiin salajuoniin kuuluu se että raittiusseuran vanhoilliset johtohenkilöt sepustivat englanninkieliseen lehteen (Sentinel) kirjoituksen jossa kehoitettiin työnantajia sulkemaan porttinsa kaikilta, joilla ei ole raittiusseura Aamunkoiton jäsenkirjaa.

Sepustus herätti pahaa arvostelua. Laatijoiden taholta yritettiin tekoa lieventää selityksellä että tarkoitettiin sellaisia henkilöitä joilla ei ole joko raittiusseuran tahi Saiman jäsenkirjaa.

Itse seurakunnan jäsenistössä alkoi kuitenkin myönteisyys Saimaa kohtaan saada yhä suurempaa jalansijaa. Saiman häätöaiheet jo kerran peruutettiin tämän johdosta mutta sitten äkkiä, salaisessa kokouksessa, kaikki työväenyhdistyksen jäsenet ja ystävät erotettiin seurakunnasta.

Laadittiin oikein musta lista, joka luettiin kokouksessa ja sanottiin että jokainen, jonka nimi luetaan listasta, poistuisi kokouksesta. Nimiä oli noin 15. Niin hukuripäisiä olivat kuitenkin listalle joutuneet että yksikään ei poistunut.

Paljon karkeampakin, suorastaan rikollista yritystä oli: joku vauhkoutunut "kristillinen" hulinajoukko hyökkäsi eräänä yönä puukot käsissä kirjaltaja Oskari Miettisen ja T. Tainion kimppuun.

Saiman toiminta kuitenkin

voimistui voimistumistaan näistä vastuksista huolimatta.

V. 1914 Saimasta erosi joitakin jäseniä. Eronneet olivat pääasiassa teollisuusunionismin kannattajia, heidän päämääränään oli toimia Industrialistin tukemiseksi. Eronneiden toimesta rakennettiin v. 1925 Laurel-puisto, Ashbyyn menevän tien varteen. Talo paloi kuitenkin 1934. I. W. W. ei milloinkaan saanut täällä huomattavampaa kannatusta.

Kommunistinen liike alkoi levitä Fitchburgissa 1920 vaiheilla. Se näytti aluksi saavan melkoisen voimakkaan kannatuksen. Saiman jäsenistöä liittyi uuteen jyrkkään suuntaan n. 40 jäsentä. Voimakkaimmillaan kuului kommunistiseen osastoon täällä noin 350 jäsentä. Silloin oli paljon ääntä ilmassa, Venäjän vallankumouksen liehtoma innostus syntyi leimuavia puheita, joita pidettiin suurissa kansankokouksissa.

Ennenpitkää joutui kommunistinen osasto kuitenkin omien ristiriitajensa uhriksi. Sen toiminta supistui vähitellen vain perhepiirikokouksiksi. Yhteen aikaan se yritti jopa omaa osuustoiminnallista liikettäkin, mutta varastot myytiin parin vuoden kuluttua linnolle.

Huolimatta siitä että neljäkymmentä jäsentä erosi uuden ihanneviillityksen alkaessa Saimasta, se ei heikentänyt Saiman toimintaa. Meni vain toista vuotta aikaa kun uusia jäseniä oli liittynyt toista sataa, kolminkertoinen menettetty määrä.

Saiman 30. vuosijuhlissa F. J. Syrjälä sanoi että ne ristiriidat jotka repivät työväenliikettä muualla maailmassa, eivät juuri lainkaan vaikuttaneet Saiman sisäiseen henkeen. Ne juuri tunnettiin mutta mitään murtaaavaa mahtia niillä ei ollut.

Saiman "penikkataudit" sattuvat jo heti yhdistyksen alkuaikoina. Koska sitä perustettaessa ei ollut selvää päämäärää toiminnan tarkoituksesta johtui siitä vissejä haparoimisia. Nopeasti kuitenkin päästiin selville omasta tarpeesta ja sen jälkeen ei haipulua ole esiintynyt.

HENRY PURANEN

Raivaajan entinen toimittaja ja liikkeenhoitaja ja Suomen varakonsuli, joka toimi Saiman rahastonhoitajana 35 vuotta vuonna 1961 jolloin terveyden takia hänen täytyi pyytää eroa toimestaan. Hän kuoli huhtikuun 8 päivänä 1963.

Nyt Saima elää jo luonnonlakien mukaista vanhuuttaan. Mutta se ei lainkaan merkitse sitä että 70-vuoden aikana tehty työ olisi jäänyt vaille merkitystä, kuivuisi hyödyttömänä ajan lentohiekkaan.

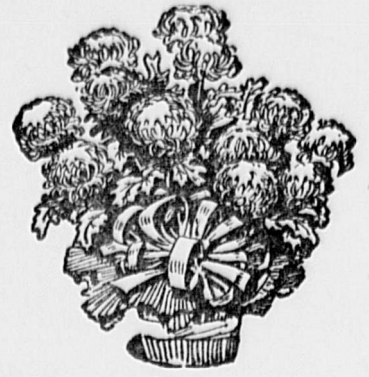
Mihin uskoisi?

Kauas katoaa, sumuun samoa muistojen helmiset murut; unhoon uppoaa, hämyhyn hajoaa menneiden aikojen surut.

Paljon antoivat, kaihot kantoivat, toiminnat unelmain eteen; surut summeni, turmat tummeni, irrater silmien veteen.

Mihin uskoisi, että ruskoisi onnelan oottavat päivät; että häihtuisi, valoon vaihtuisi huolien huurtavat häivät...?

Niku Nousio.

TERVEHDYS

70-VUOTIAALLE

ASKL. SAIMA SEURALLE!

Fitchburg, Mass.

Seitsemänkymmentä vuotta Työväenliikkeen rintamalla Saima-Seuralla on kunniakas paikkansa Amerikan suomalaisen Työväenliikkeen historiassa!

ASKL. New Yorkin Osasto, onnittelee Saima-Seuraa. — Kuusikymmentä vuotta on taisteltu samalla rintamalla.

Jatkukoon tarmokas toiminta edelleen!

ASKL. NEW YORKIN OSASTO,

227 East 84th St.

Wilho Hedman, puheenjohtaja

Elsie Laine, pöytäkirjuri

Matti Pulkka, rahastonhoitaja

ONNITTELUMME

TYÖVÄENYHDISTYS SAIMALLE

saavuttaessaan

70. VUOSIPYLVÄÄNSÄ

Olemme ylpeitä saadessamme ONNITELLA hyviä ystäviämme saimalaisia.

Te olette tehneet paljon osuuskauppamme hyväksi 54-vuotisena toimintakautenaamme. Menestys, josta olemme saaneet iloa, on ollut suuressa määrin teidän ansiotanne ja anamme siitä mielellämme teille kuuluvan kunnian.

Saiman jäsenet ovat olleet osuuskauppamme selkärankana aivan sen perustamisesta asti, erittäin vaikeina alkuvuosina. *Saimasta olemme saaneet liikkeeseemme johtohenkilöitä, jotka ovat olleet mukana rakentamassa osuuskauppamme siksi huomattavaksi liikkeeksi joka se on tänä päivänä.

Työväenyhdistys Saimalle sekä sen jäsenille lausumme tänä suurena merkkivuotena

Onnittelumme ja kiitoksemme!

United Co-operative Society of Fitchburg

